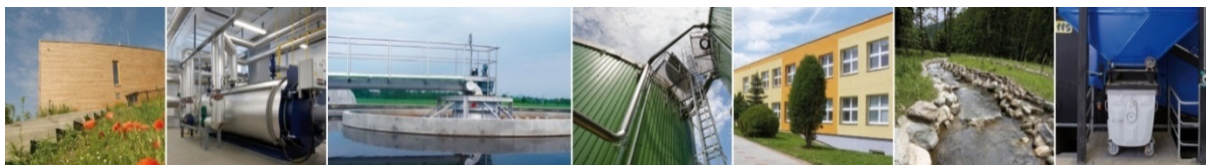

Ministerstvo životního prostředí

Operační program Životní prostředí 2014 – 2020

Verze: 17.0 (EK verze 9.0)
Platnost od: 2. 2. 2021

Obsah:

1	Strategie, na jejímž základě bude operační program přispívat ke strategii Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti	9
1.1	Strategie, na jejímž základě bude operační program přispívat ke strategii Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.....	9
1.1.1	Strategický rámec OP ŽP 2014-2020	10
1.1.2	Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR 11	11
1.2	Odůvodnění přidělení finančních prostředků	40
2	POPIS PRIORITNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014–2020.....	49
2.1	PRIORITNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní.....	49
2.1.1	Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond.....	49
2.1.2	Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie	50
2.1.3	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů: investicemi do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.1300/2013, čl. 4 odst. c) písm. ii))	50
2.1.3.1	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky	50
	Specifický cíl 1: Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	50
	Specifický cíl 2: Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.....	52
2.1.3.2	Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	53
2.1.3.2.1	Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	53
	Specifický cíl 1: Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod.....	53
	Specifický cíl 2: Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	54
2.1.3.2.2	Hlavní zásady pro výběr operací	54
2.1.3.2.3	Plánované využití finančních nástrojů.....	56
2.1.3.2.4	Plánované využití velkých projektů	56
2.1.3.2.5	Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů 57	57
2.1.4	INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 1: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof (Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. b) písm. ii) 57	57
2.1.4.1	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	57
	Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	57
	Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření.....	59
2.1.4.2	Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	60

2.1.4.2.1	Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	60
	Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	60
	Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření.....	61
2.1.4.2.2	Hlavní zásady pro výběr operací	62
2.1.4.2.3	Plánované využití finančních nástrojů.....	63
2.1.4.2.4	Plánované využití velkých projektů	63
2.1.4.2.5	Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	64
2.1.5	Výkonnostní rámec	65
2.1.5.1	Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce.....	66
2.1.6	Kategorie zásahů	67
2.2	PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	68
2.2.1	Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond.....	68
2.2.2	Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie	68
2.2.3	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 2: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields)(včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. c) písm. iv)).....	69
2.2.3.1	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	69
	Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	69
	Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	71
	Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	73
2.2.3.2	Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	74
2.2.3.2.1	Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	74
	Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	74
	Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	75
	Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	77
2.2.3.2.2	Hlavní zásady pro výběr operací	78
2.2.3.2.3	Plánované využití finančních nástrojů.....	80
2.2.3.2.4	Plánované využití velkých projektů	80
2.2.3.2.5	Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	81
2.2.4	INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 2: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a	

podporou opatření ke snížení hluku (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5, odst. 6, písm. e))	82
2.2.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	82
Specifický cíl 4: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech.....	82
2.2.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	84
2.2.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	84
Specifický cíl 4: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech.....	84
2.2.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	85
2.2.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů.....	87
2.2.4.2.4 Plánované využití velkých projektů.....	87
2.2.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	88
2.2.5 Výkonnostní rámec	89
2.2.5.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce.....	89
2.2.6 Kategorie zásahů	90
2.3 PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	92
2.3.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond.....	92
2.3.2 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie	93
2.3.3 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů investicemi do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. c) písm. i))	93
2.3.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	93
Specifický cíl 1: Prevence vzniku odpadů	93
Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	95
Specifický cíl 3: Rekultivovat staré skládky.....	97
2.3.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	98
2.3.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	98
Specifický cíl 1: Prevence vzniku odpadů	98
Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	99
Specifický cíl 3: Rekultivovat staré skládky.....	100
2.3.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	101
2.3.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů.....	102
2.3.3.2.4 Plánované využití velkých projektů.....	102
2.3.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	102
2.3.4 INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. b) písm. ii))	103
2.3.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	103

Specifický cíl 4: Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	103
2.3.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	104
2.3.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	104
Specifický cíl 4: Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	104
2.3.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	105
2.3.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů.....	106
2.3.4.2.4 Plánované využití velkých projektů	106
2.3.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	106
2.3.5 INVESTIČNÍ PRIORITY 3 prioritní osy 3: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 5 písm. b))	106
2.3.5.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	106
Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	106
2.3.5.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	108
2.3.5.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců.....	108
Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	108
2.3.5.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	110
2.3.5.2.3 Plánované využití finančních nástrojů.....	110
2.3.5.2.4 Plánované využití velkých projektů	111
2.3.5.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	111
2.3.6 Výkonnostní rámec	112
2.3.6.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce.....	113
2.3.7 Kategorie zásahů	113
PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu.....	115
2.3.8 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond.....	115
2.3.9 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie	115
2.3.10 INVESTIČNÍ PRIORITY 1 prioritní osy 4: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů ochranou a obnovou biologické rozmanitosti a půdy a podporou ekosystémových služeb, včetně prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5 odst. 6 písm. d))	115
2.3.10.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	115
Specifický cíl 1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	115
Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu.....	117
Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny.....	118
Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech.....	119
2.3.10.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	121
2.3.10.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	121

Specifický cíl 1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	121
Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.1 - budou:	121
Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu	122
Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny	124
Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	125
2.3.10.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	126
2.3.10.2.3 Plánované využití finančních nástrojů	127
2.3.10.2.4 Plánované využití velkých projektů	127
2.3.10.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	128
2.3.11 Výkonnostní rámec	129
2.3.11.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce	129
2.3.12 Kategorie zásahů	129
2.4 PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory	131
2.4.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond	131
2.4.2 Fond kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie	131
2.4.3 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. a) písm. iii)) ...	131
2.4.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky	131
Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	131
2.4.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	133
2.4.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	133
Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	133
2.4.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací	135
2.4.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů	137
2.4.3.2.4 Plánované využití velkých projektů	137
2.4.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů	138
2.4.4 INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 5: Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 4) písm. c))....	138
2.4.4.1 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky	138
Specifický cíl 2: Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	138
2.4.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	140
2.4.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	140
Specifický cíl 2: Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	140

2.4.4.2.2	Hlavní zásady pro výběr operací	141
2.4.4.2.3	Plánované využití finančních nástrojů.....	142
2.4.4.2.4	Plánované využití velkých projektů	142
2.4.4.2.5	Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů 142	
2.4.5	INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 5: Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 4) písm. c))....	143
2.4.5.1	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky	143
	Specifický cíl 3: Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí	143
2.4.5.2	Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority	144
2.4.5.2.1	Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců	144
2.4.5.2.2	Hlavní zásady pro výběr operací	145
2.4.5.2.3	Plánované využití finančních nástrojů.....	147
2.4.5.2.4	Plánované využití velkých projektů	147
2.4.5.2.5	Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů 147	
2.4.6	Výkonnostní rámec	148
2.4.6.1	Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce.....	148
2.4.7	Kategorie zásahů	149
2.5	PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc.....	151
2.5.1	Odůvodnění stanovení prioritní osy, jež zahrnuje více než jednu kategorii regionů 151	
2.5.2	Fond a kategorie regionů	151
2.5.3	Specifické cíle a očekávané výsledky.....	151
	Specifický cíl 1: Zajistit řádné a efektivní řízení a administraci	151
	Specifický cíl 2: Zajistit informovanost, publicitu a absorpční kapacitu	152
2.5.4	Ukazatele výsledků	154
2.5.5	Opatření, která mají být podpořena, a jejich očekávaný přínos ke specifickým cílům 154	
2.5.5.1	Popis opatření, která mají být podpořena, a jejich očekávaný přínos ke specifickým cílům 154	
2.5.5.2	Ukazatele výstupů, které by podle očekávání měly přispět k dosažení výsledků ...	157
2.5.6	Kategorie zásahů	157
3	Plán financování.....	158
3.1	Finanční podpora z každého fondu a částky týkající se výkonnostní rezervy	158
3.2	Celková výše finanční podpory z každého fondu a vnitrostátního spolufinancování (v EUR) 159	
3.3	Rozdělení plánu financování podle prioritní osy, fondu, kategorie regionů a tematického cíle.....	161
4	Integrovaný přístup k územnímu rozvoji	162
4.1	Nástroje k zajištění komunitně vedeného místního rozvoje	163
4.2	Integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst	164
4.3	Integrované územní investice (ITI)	164
4.4	Ujednání pro meziregionální a nadnárodní opatření v rámci operačního programu s příjemci, kteří se nacházejí alespoň v jednom dalším členském státu	166

4.5	Přínos plánovaných opatření programu k realizaci makroregionálních strategií a strategií pro přímořské oblasti v závislosti na potřebách programové oblasti určených příslušným členským státům	166
4.5.1	Koordinace s makroregionální strategií Strategie EU pro Podunají	166
5	Specifické potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení	167
6	Specifické potřeby zeměpisných oblastí, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami	168
7	Orgány a subjekty odpovědné za řízení, kontrolu a audit a úloha příslušných partnerů	169
7.1	Příslušné orgány a subjekty	169
7.2	Zapojení příslušných partnerů	169
7.2.1	Opatření přijatá k zapojení příslušných partnerů do přípravy operačního programu a úlohy partnerů při provádění, monitorování a hodnocení operačního programu	169
7.3	Zkušenosti z programového období 2007-2013.....	170
8	Koordinace mezi fondy, EZFRV, ENRF a dalšími unijními a vnitrostátními finančními nástroji a s EIB	175
9	Předběžné podmínky	182
9.1	Předběžné podmínky	182
9.2	Popis opatření ke splnění předběžných podmínek, odpovědných subjektů a harmonogramu	222
10	Snížení administrativní zátěže pro příjemce	237
11	Horizontální zásady	240
11.1	Udržitelný rozvoj.....	240
11.2	Rovné příležitosti a zákaz diskriminace	241
11.3	Rovnost mezi muži a ženami.....	241
12	Seznam zkratk	242
13	Samostatné prvky.....	248
13.1	Velké projekty, které mají být během programového období realizovány	248
13.2	Výkonnostní rámec pro operační program.....	248
13.3	Seznam příslušných partnerů zapojených do přípravy operačního programu.....	250

1 Strategie, na jejímž základě bude operační program přispívat ke strategii Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

1.1 Strategie, na jejímž základě bude operační program přispívat ke strategii Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Hlavním cílem Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále „OP ŽP 2014-2020“) je **ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel České republiky (dále „ČR“), podpora efektivního využívání zdrojů, eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a zmírňování dopadů změny klimatu.**

Na základě analýz dosavadního vývoje a trendů byly stanoveny následující **priority**:

- **Priorita 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní,**
- **Priorita 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech,**
- **Priorita 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika,**
- **Priorita 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu,**
- **Priorita 5: Energetické úspory.**

OP ŽP 2014-2020 je v souladu se strategickými dokumenty EU (viz tab. č. 1 Příloha 1), bere v potaz koncept „zeleného růstu“ a mezinárodní závazky ČR, a podporuje směřování k inteligentnímu a udržitelnému růstu a ke zvýšení ekonomické, sociální a územní koheze.

OP ŽP 2014-2020 reaguje na **aktuální výzvy, spojené zejména s rostoucím rizikem změny klimatu**, a klade proto velký důraz na opatření v oblastech **mitigace i adaptace na očekávané dopady změny klimatu.**

OP ŽP 2014-2020 je koordinován s relevantními operačními programy, zejména s Integrovaným regionálním operačním programem (IROP), Operačním programem Doprava (OP D), Programem rozvoje venkova (PRV) a Operačním programem Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK).

OP ŽP 2014-2020 zároveň navazuje na prioritní oblasti PO 2 „Podpora udržitelnější energetiky“, PO 4 „Obnovení a udržení kvality vod“, PO 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“ a PO 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ makroregionální strategie „Strategie EU pro Podunají“.

OP ŽP 2014-2020 se soustředí zejména na ty **problémy, kdy ČR nedodržela ve stanovených termínech závazky plynoucí z právních předpisů ES/EU**, nebo kde bylo riziko budoucího nedodržení závazků identifikováno:

- Směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší,
- Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik.

Doplňující informace (tabulky, obrázky a grafy, na které je v dalším textu odkazováno) jsou uvedeny v nepovinné Příloze 1.

1.1.1 Strategický rámec OP ŽP 2014-2020

V širším měřítku je OP ŽP 2014-2020 zacílen na příspěvek k dosažení základních cílů strategie Evropa 2020 v oblasti životního prostředí, tedy na snižování emisí, zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů, a dále k dosažení cílů její stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje.

OP ŽP 2014-2020 se opírá o základní principy, stanovené Smlouvou o fungování EU (článek 191), a směřuje k naplňování vybraných prioritních cílů 7. Akčního programu pro životní prostředí (Rozhodnutí 1386/2013/EU) :

- chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství EU,
- změnit EU v zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje,
- chránit občany EU před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky,
- maximalizovat přínos právních předpisů EU v oblasti životního prostředí na základě jejich lepšího provádění,
- zlepšit znalostní a faktickou základnu pro politiku EU v oblasti životního prostředí,
- zajistit investice pro politiku v oblasti životního prostředí a klimatu a zabývat se environmentálními externalitami,
- zlepšit začlenění problematiky životního prostředí a soudržnost politik,
- posílit udržitelnost měst EU,
- zvýšit efektivnost EU při řešení mezinárodních problémů v oblasti životního prostředí a klimatu.

Základní vazby mezi prioritními osami OP ŽP 2014-2020 a prioritními cíli definovanými v hlavních strategiích EU jsou uvedeny v tabulce č. 1 v Příloze 1.

Z údajů uvedených v tabulce vyplývá, že investiční strategie OP ŽP 2014-2020 alespoň částečně přispívá k řešení všech prioritních cílů stanovených hlavními strategickými dokumenty EU.

Základní Strategický rámec OP ŽP 2014-2020 na národní úrovni je dán Dohodou o partnerství.

Širší strategický rámec je tvořen vládou schválenými dokumenty: Národním programem reforem ČR 2013, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti ČR a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje ČR.

Podrobný strategický rámec OP ŽP 2014-2020 je určen Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020, schválenou vládou ČR dne 9. 1. 2013, která stanovuje následující priority:

- zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu,
- prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin,
- ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí,
- snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny,
- snížení úrovně znečištění ovzduší,
- efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie,
- ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny,
- zachování přírodních a krajinných hodnot,
- zlepšení kvality prostředí v sídlech,
- předcházení rizik,
- ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami.

Pro každou z uvedených priorit jsou stanoveny **cíle** a pro každý ze stanovených cílů jsou navržena **konkrétní opatření**, včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

1.1.2 Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR

Priorita 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní

Aktuální stav – Problémy

Prioritou je dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky a související legislativy, tedy dosažení dobrého stavu vod, popsaného ekologickým stavem (resp. ekologickým potenciálem pro silně ovlivněné vodní útvary) a chemickým stavem. Dobrý stav vod lze dosáhnout opatřeními v rámci jednotlivých povodí, v nichž byly identifikovány významné problémy nakládání s vodami, zejména významné látkové zatížení vod, morfologické změny vodních toků a potenciální nedostatek vody. Prioritou je dále dosažení cílů Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik, tedy omezení rizika nepříznivých dopadů povodní na lidské zdraví, životní prostředí, kulturní dědictví, hospodářskou činnost a infrastrukturu.

Z hodnocení, uvedeného v obrázcích č. 1 a 2 v Příloze 1, vyplývá, že **z hlediska ekologického, a do určité míry také chemického stavu povrchových vod v ČR, nebylo dosud v řadě vodních útvarů dosaženo dobrého stavu.**

Významným rizikem pro kvalitu povrchových i podzemních vod jsou kromě vypouštění znečištění z bodových zdrojů také znečištění z plošných (difuzních) zdrojů a staré ekologické zátěže (staré skládky odpadu, kontaminovaná území).

V současnosti představuje **počet lidí zásobovaných nezávadnou pitnou vodou 93 % obyvatelstva.** V blízké budoucnosti se očekává vzhledem ke změně klimatu problém s kvalitou i kvantitou současných vodních zdrojů určených k zásobování obyvatelstva.

V ČR je značný **problém s vodním režimem krajiny, protože snížená retenční schopnost krajiny a urbanizace území podél vodního toku má významný vliv na vznik a průběh povodní,** které se v poslední dekádě často opakují. Podle Směrnice 2007/60/ES bylo vymezeno 298 oblastí s významným povodňovým rizikem (ASPFR) (viz obr. 3 v Příloze 1).

Aktuální stav – Příčiny

Jednou z hlavních příčin znečištění vod je vypouštění odpadních vod z bodových zdrojů. V r. 2010 vypršelo přechodné období pro splnění požadavků Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, tzn. vyřešení čištění a odkanalizování u všech aglomerací nad 2000 ekvivalentních obyvatel (dále „EO“).

V ČR bylo identifikováno 633 aglomerací, zároveň je celá ČR vyhlášena jako citlivá oblast, což vyžaduje terciární čištění odpadních vod u aglomerací nad 10 000 EO. V minulých letech byla z prostředků fondů EU a národních zdrojů realizována výstavba a rekonstrukce kanalizací a ČOV u většiny aglomerací (viz graf č. 1 v Příloze 1). **Všechny aglomerace nad 10 000 EO mají zajištěno terciární čištění, ne všechny však plní požadavky na jakost vypouštěných odpadních vod; nejproblematictější zůstává ústřední čistírna odpadních vod Praha. Ke konci r. 2013 chyběly odpovídající ČOV u 11 aglomerací mezi 2000 a 10 000 EO (Byšice – Liblice, Bánov, Dolní Újezd, Hať, Týnec nad Labem, Horní Jiřetín, Zlechov, Dětmárovice, Hrádek u Sušice, Hroznová Lhota – Tasov, Píšť).** Náklady se odhadují na 0,5 mld. Kč. Očekává se, že do konce r. 2015 budou tyto aglomerace splňovat požadavky Směrnice 91/271/EHS.

Přetrvávají **problémy s eutrofizací povrchových vod,** způsobené zejména nadměrným množstvím nutričních z různých zdrojů, která působí problémy s využitím vody pro lidskou potřebu – výrobu pitné vody a koupání. V ČR se 50 % zdrojů pitné vody čerpá z povrchových vod.

Vodní režim krajiny je ovlivněn technickými úpravami vodních toků, nevhodným obhospodařováním zemědělské půdy a nárůstem zastavěných ploch, kdy není řešena otázka výrazného zvýšení průtoku vody. Mnoho obcí převádí dešťové vody ze zpevněných ploch kanalizací přímo do vodoteče a urychluje tím odtok. Tyto faktory významně zhoršují retenční schopnost krajiny, která není schopna reagovat na výkyvy počasí, například přivalové deště v letním období nebo dlouhotrvající srážky (jak tomu bylo u povodní v roce 2009, 2010

a 2013). Povodně jsou navíc faktorem výrazně zvyšujícím riziko svahových nestabilit vedoucích k sesuvům půdy či skalním řícením. Nutné je soustředit se jak na preventivní opatření, tak i na realizaci přírodě blízkých opatření a technických opatření (včetně sanace svahových nestabilit) či jejich kombinaci v intravilánu obcí a měst i ve volné krajině. Ve městech ležících na významných vodních tocích jsou ve velké míře vybudovány lokální varovné systémy a řeší se lokální protipovodňová opatření. Tyto systémy však stále chybí v obcích, které jsou ohroženy přivalovými povodněmi; toto nebezpečí je vyjádřeno kritickými body (viz obr. 4 v Příloze č. 1).

Hodnocení věcného přínosu OP ŽP 2007–2013

OP ŽP 2007–2013 byl zaměřen na zlepšení vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní. Mezi hlavní cíle patřilo snížení znečištění vod jako naplnění přechodného období vyjednaného pro implementaci Směrnice 91/271/EHS a naplnění požadavků Směrnice 2000/60/ES. Podporovány byly projekty výstavby, rekonstrukce a intenzifikace centrálních ČOV v aglomeracích nad 2000 EO, výstavba a dostavba stokových systémů v aglomeracích nad 2000 EO a jejich kombinace. Stejně aktivity byly podporovány v aglomeracích pod 2000 EO, které se nacházely v územích vyžadujících zvláštní ochranu (např. národní parky a CHKO). Do konce října 2014 bylo vybudováno 130 čistíren odpadních vod a 3 030 km kanalizačních sítí, k vyhovujícím ČOV bylo nově připojeno 150 000 obyvatel. Odstraněné znečištění v parametru BSK v r. 2013 činilo 553 tun, v parametru CHSK 10 543 tun. Intervence OP ŽP představují více než 50 % celkové změny na národní úrovni a jsou proto rozhodující.

Ke konci října 2014 bylo dále vybudováno 289 km vodovodních sítí a k vodovodům nově připojeno téměř 10 000 obyvatel. Intervence OP ŽP představují cca 5 % celkové změny na národní úrovni.

Strategický přístup

Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní (dále jen „PO 1“) je formulována v souladu s **Plánem na ochranu vodních zdrojů Evropy**, který v rámci **opatření doporučených k financování ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** zahrnuje:

- opatření pro přirozené zadržování vody,
- opatření k maximalizaci opětovného využití vody a snížení úniků vody,
- opatření k implementaci rámcové směrnice o vodě, směrnic o standardech kvality vod, prioritních látkách, dusičnanech, o čištění městských odpadních vod a o průmyslových emisích.

Na národní úrovni je PO 1 formulována v souladu se **Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020**, která stanovuje pro oblast ochrany vod a oblasti související následující **cíle**:

- zajištění realizace Programů monitoringu povrchových a podzemních vod pro vyhodnocení všech opatření prováděných podle Rámcové směrnice, jako základního nástroje pro vyhodnocení jejich efektivity,

- dosažení alespoň dobrého ekologického stavu nebo potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod, dosažení dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a zajištění ochrany vod v chráněných územích vymezených dle Rámcové směrnice,
- snižování ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí,
- zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu,
- obnovení vodního režimu krajiny,
- zajištění šetrného hospodaření s vodou v sídelních útvarech,
- předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, skalní řícení, eroze, silný vítr, emanace radonu a methanu).

Pro každý z cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

Strategický rámec PO 1 je upřesněn **Plánem hlavních povodí ČR**, přijatým vládou ČR v r. 2007, který je dlouhodobou koncepcí v oblasti vod integrující záměry a cíle ústředních vodoprávních úřadů. Navazujícími jsou **plány národní části mezinárodní oblasti povodí a plány oblastí povodí** včetně programů opatření (období do 22. 12. 2015), respektive plány pro zvládání povodňových rizik a národními plány povodí včetně programů opatření (období od 22. 12. 2015).

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou v rámci PO 1 navrženy následující **specifické cíle (SC)**:

- SC 1.1: **Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod,**
- SC 1.2: **Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství,**
- SC 1.3: **Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami,**
- SC 1.4: **Podpořit preventivní protipovodňová opatření.**

Vazby mezi identifikovanými problémy, jejich příčinami a specifickými cíli PO 1 jsou uvedeny v tabulce č. 2 v Příloze 1.

Druhý plánovací cyklus je zaměřen na dořešení přetrvávajících vodohospodářských problémů. Podpora z OP ŽP 2014-2020 bude problémy identifikované v rámci aktualizace plánů povodí respektovat a bude tedy zacílena především do problematických vodních útvarů. Stanovení prioritních opatření bude zohledňovat aktualizované plány povodí, které budou v souladu se směrnicí 2000/60/ES dokončeny a zveřejněny v průběhu trvání OP ŽP 2014-2020.

Opatření na snížení rizika povodní budou v souladu se směrnicí 2007/60/ES zohledňovat mapy povodňového nebezpečí, mapy povodňových rizik a plány pro zvládání povodňových rizik, které budou dokončeny a zveřejněny v průběhu trvání OP ŽP 2014-2020.

Opatření financovaná z OP ŽP 2014-2020 povedou k dosažení požadavků právních předpisů EU a zároveň k naplňování Plánu na ochranu vodních zdrojů Evropy, zejména v oblastech dosažení dobrého stavu vod, a opatření pro přirozené zadržování vody.

Priorita 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Aktuální stav - Problémy

Nevyhovující kvalita ovzduší je zásadním plošným problémem ČR. Dlouhodobě dochází k překračování stanovených imisních limitů, a to navzdory tomu, že regulované zdroje znečišťování dodržují v plném rozsahu emisní limity a další technické požadavky na provoz v souladu s národní i evropskou legislativou. Jde především o překračování imisních limitů pro částice PM_{2,5} a PM₁₀ a pro benzo(a)pyren (BaP). Opakovaně dále dochází k lokálnímu překračování imisního limitu pro NO₂ a k plošnému překračování imisních limitů pro přízemní ozon. Z analýzy dat za období 2007–2011 vyplývají následující závěry:

- v oblastech s nadlimitní roční průměrnou koncentrací PM₁₀ žilo více než 5 % obyvatel na necelém 1 % území,
- v oblastech s nadlimitními hodnotami 24hodinových koncentrací PM₁₀ žilo 29 % obyvatel na více než 10 % území (viz obr. 5 v Příloze 1),
- v oblastech s nadlimitní roční průměrnou koncentrací PM_{2,5} žilo více než 10 % obyvatel na cca 2 % území,
- na více než 12 % území republiky byl překračován imisní limit pro průměrnou roční koncentraci BaP (1ng/m³), přičemž v těchto oblastech žilo ve sledovaném období více než 53 % obyvatel (viz obr. 6 v Příloze 1). Nejvyšší naměřené koncentrace BaP překračují imisní limit více než desetinásobně (průmyslově zatížená lokalita Ostrava-Radvanice).

Plošná expozice obyvatelstva vysokým koncentracím znečišťujících látek, zejména částic PM₁₀ a jemných částic PM_{2,5}, černých uhlíkatých částic (black carbon) a BaP představuje značná zdravotní rizika. Ministerstvo zdravotnictví odhaduje, že v ČR zemře ročně předčasně vlivem spolupůsobení suspendovaných částic přibližně 5 500 osob (stav v roce 2012).

Rozložení znečištění částicemi PM₁₀ a BaP je patrné z obrázků 5 a 6 v Příloze 1, které tak zároveň zobrazují prioritní územní oblasti intervencí. Z kampaňových měření navíc vyplývá, že k překračování limitu pro BaP dochází v podstatně větším počtu sídel, než by vyplývalo z prostorové interpretace na základě měření ve stacionární síti, uvedené na obr. 6 v Příloze 1. Dosahované koncentrace znečišťujících látek jsou srovnatelné s vysoce zatíženými průmyslovými oblastmi. Tato skutečnost je ve vymezení územních priorit zohledněna.

Z hlediska kvality ovzduší jsou tedy **prioritními znečišťujícími látkami částice PM₁₀ a PM_{2,5}, prekurzory sekundárních částic** (oxidy síry, oxidy dusíku, amoniak, těkavé organické látky (VOC)), **černé uhlíkaté částice** (black carbon) a **BaP**.

ČR dodržela k r. 2010 národní emisní stropy stanovené Göteborgským protokolem. Revize protokolu z r. 2012 stanovuje národní závazky snížení emisí platné od r. 2020 (o 45 % v případě SO₂, o 35 % v případě NO_x, o 18 % v případě VOC, o 7 % v případě NH₃ a o 17 % v případě PM_{2,5} oproti r. 2005), která je rovněž součástí balíčku EU k čistotě ovzduší

z 18. 12. 2013 (nově navrhované směrnice o snižování národních emisí). Národní emisní projekce generované modelem GAINS indikují **pro r. 2020 vysoké riziko nedodržení nově stanovených národních závazků snížení emisí pro částice PM_{2.5} a NH₃**.

Interpretace dat, která slouží i k plánování intervencí, je zatížena různou mírou nejistoty, v některých případech velmi vysokou, a to z důvodu relativně malého počtu měření (monitorovacích stanic), a tedy nízkému počtu vstupních dat, zejména u BaP. Vzhledem k rozložení zdrojů emisí BaP, kterými jsou zejména lokální topeniště, plošně na celém, geograficky velmi rozmanitém území ČR a omezenému počtu měřících lokalit tak neexistuje dostatečné informační zázemí pro zacílení intervencí a jejich následné vyhodnocení. Pro účinnější popis kvality ovzduší, identifikaci zdrojů znečišťování i následné vyhodnocení účinnosti přijatých opatření je nutno podpořit a rozšířit jak monitoring kvality ovzduší, a souvisejících meteorologických parametrů, tak i monitoring dopadů znečištění ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí, posílit informační systémy inventarizace emisí, a dále zpřesňovat emisní bilance. Rozšíření monitoringu lze očekávat i v souvislosti s očekávanými legislativními požadavky (balíček EU k čistotě ovzduší, návrh směrnice o snižování národních emisí). Aby bylo možné reagovat na změny ve vývoji tak, aby nedošlo vlivem vnějších okolností k ohrožení plnění závazků ČR, je rovněž nezbytné významněji podpořit schopnost ČR predikovat budoucí vývoj emisí i kvality ovzduší (krátkodobé i dlouhodobé projekce).

Důležitým aspektem je také dostupnost získaných údajů o stavu a vývoji imisní zátěže. Mezi příjemce těchto informací patří státní i samosprávné orgány, odborná i laická veřejnost. Naměřená data o kvalitě ovzduší (z automatických stanic) budou k dispozici online pro všechny uživatele, zajištěna bude i mezinárodní výměna dat včetně jejich prezentování v near real time módu. Akce budou připraveny tak, aby mezinárodní výměna dat o kvalitě ovzduší probíhala nad rámec minimálních požadavků, stanovených směrnicí 2008/50/ES a prováděcím rozhodnutím 2011/850/EU.

Příprava opatření vedoucích ke zlepšování kvality ovzduší však nespočívá jen v identifikaci zdrojů znečišťování, které v konkrétní situaci vyvolávají zvýšené koncentrace znečišťujících látek v atmosféře. Je nutné zohledňovat také podmínky pro jejich šíření ve spodních vrstvách atmosféry i mechanismy interakcí znečišťujících látek s atmosférou. Mezi meteorologické parametry, které ovlivňují rozptyl znečišťujících látek v ovzduší patří zejména monitoring proudění a teplotního zvrstvení atmosféry a dalších souvisejících charakteristik, přičemž nutnou podmínkou jejich využitelnosti je, stejně jako u imisních měření, zajištění homogenity a vysoké kvality dat. Proto je kladen velký důraz na budování a obnovu měřících systémů, jejich kalibraci, zpracování dat a jejich archivaci v koordinaci se sítí AQUILA i na rozvoj systémů pro modelování procesů v atmosféře v souladu s přístupem FAIRMODE a se zohledněním výsledků projektů LIFE a FP7.

Aktuální stav - Příčiny

Emisní inventury indikují pro období 2005–2012 klesající trend emisí prakticky u všech hlavních sledovaných látek – SO₂, NO_x, VOC, NH₃, TZL, PM₁₀, PM_{2.5}. V důsledku v minulosti dosaženého úspěšného omezení emisí z energetických a průmyslových zdrojů nabývají na významu zdroje, vypouštějící emise do nižší vrstvy atmosféry („dýchací zóny“), zejména lokální vytápění a silniční doprava.

Podle údajů grafu 2 v Příloze 1 je **nejvýznamnějším původcem emisí PM₁₀ sektor lokální vytápění domácností (37,6 %)**. Podíl tohoto sektoru na celkových emisích primárních částic PM₁₀ vzrostl z 29 % v r. 2007 na téměř 38 % v r. 2011 a na téměř 41 % v roce 2012. Podíl sektoru lokální vytápění domácností na celkových emisích PM_{2,5} činil v roce 2012 více než 59 %.

Z údajů, uvedených v grafu 3 v Příloze 1 vyplývá, že **sektor „lokální vytápění domácností“ je rovněž dominantním zdrojem emisí BaP**; jeho podíl na celkových emisích stoupl z 64 % v roce 2007 na 78 % v r. 2011 a na téměř 90 % v roce 2012.

ČR identifikovala **prioritní znečišťující látky (částice PM₁₀ a PM_{2,5}, prekurzory sekundárních částic, BaP)** a nejvýznamnější kategorie zdrojů, ze kterých jsou tyto látky vnášeny do ovzduší. **Nejzásadnější podíl na emisích prioritních znečišťujících látek mají lokální topeniště na pevná paliva. Podle Sčítání lidí, bytů a domů (2011) je v ČR přibližně 560 tisíc jednotlivých malých spalovacích zdrojů, často starých více než 20 let, s nízkou účinností (cca 60 %), v nichž jsou navíc často spalována nevhodná pevná paliva a v některých případech dokonce domovní odpad.** Více než 80 % z nich splňuje pouze 1. emisní třídu. Odhaduje se, že přibližně 50 % kotlů je odhořivacího typu, přibližně 35 % prohořivacího typu a pouze 10 % zplyňovacích kotlů na dřevo a 5 % automatických kotlů na pelety nebo uhlí. Přibližně ve 2/3 těchto spalovacích zdrojů je spalována biomasa a v 1/3 uhlí. V ČR nejsou v tomto sektoru využívány žádné dodatečné emise snižující technologie.

Kromě informací z emisních inventur je nutné při řízení kvality ovzduší zohlednit některé významné zdroje znečišťování ovzduší, které nejsou v inventurách dosud zahrnuty, a rovněž příspěvky jednotlivých kategorií zdrojů k lokálnímu znečištění území. Emisní inventury nezahrnují tzv. fugitivní emise zejména prachových částic z některých technologií, z manipulace se sypkými materiály a emise z těžební činnosti. Tyto zdroje mohou v lokálním měřítku představovat, spolu s resuspenzí, zásadní příspěvek k celkovým koncentracím (až desítky procent).

Sektor veřejná energetika a výroba tepla spolu se sektorem dopravy jsou nejvýznamnějším zdrojem prekurzorů sekundárních částic (dohromady generovaly v r. 2011 89 % celkových emisí NO_x a 60 % celkových emisí SO₂) a nezanedbatelným zdrojem emisí částic primárních. Tyto zdroje mají menší lokální vliv, avšak významně přispívají k národní pozadové úrovni koncentrací jemných částic.

Hodnocení věcného přínosu OP ŽP 2007–2013

Ke konci října 2014 vedly intervence OP ŽP ke snížení emisí tuhých látek ze stacionárních zdrojů o 2 000 tun ročně, emisí SO₂ o téměř 1 000 tun ročně a emisí NO_x o cca 900 tun ročně.

Strategický přístup

Nastavení Prioritní osy 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech (dále jen „PO 2“) zohledňuje, vedle nutnosti dodržet emisní limity stanovené směrnicí 2008/50/ES, také **návrh „balíčku k čistotě ovzduší“**, zejména pak **návrh Programu Čisté ovzduší pro Evropu a návrh Směrnice o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší**,

a soustřeďuje se proto na **přijetí opatření k zajištění dodržování stávajících standardů kvality ovzduší, omezení negativních dopadů znečištění ovzduší v dlouhodobém horizontu a dosažení snížení národních emisí SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a PM_{2.5} k r. 2020 dle revize Göteborgského protokolu.**

Na národní úrovni je PO 2 formulována v souladu se **Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020**, která stanovuje pro oblast ochrany ovzduší následující cíle:

- zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržení kvality v územích, kde imisní limity nejsou překračovány,
- plnění národních emisních stropů platných od r. 2010 a snížení celkových emisí SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a částic PM_{2.5} do r. 2020 ve shodě se závazky ČR,
- udržení emisí těžkých kovů a POPs pod úrovní r. 1990 a dále je snižovat,
- zajištění 10 % podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k r. 2020 při současném snížení emisí NO_x, VOC a PM_{2.5} z dopravy,
- zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do r. 2020.

Pro každý z cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

Strategické zacílení PO 2 je dále upřesněno **Střednědobou strategií (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR**, rámcovým strategickým dokumentem k řízení kvality ovzduší v ČR, který zastřešuje Národní program snižování emisí ČR a programy zlepšování kvality ovzduší pro zóny a aglomerace.

Národní program snižování emisí, jehož příprava je uložena zákonem o ochraně ovzduší a vyplývá rovněž z legislativy EU, analyzuje stav ovzduší, příčiny znečištění, podíl jednotlivých sektorů ekonomiky na znečišťování a dodržování závazků ČR. Program obsahuje opatření k plnění imisních limitů na celém území ČR a k plnění národních závazků snížení emisí k roku 2020 a stanovuje prioritní znečišťující látky (primární částice PM₁₀ a PM_{2.5}, BaP a prekursor sekundárních částic), prioritní zdroje znečišťování (lokální topeniště, silniční doprava) a prioritní lokality (aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, Praha, Brno, Kladensko a část Ústeckého kraje). Program obsahuje opatření ke snižování emisí na národní úrovni, která jsou ukládána napříč jednotlivými odvětvími hospodářství, implementační nástroje (dílní strategie a politiky, legislativa, operativní nástroje, finanční programy) a opatření podpůrná. Program zpracovaný ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady je schvalován vládou formou usnesení, které závazně ukládá úkoly vyplývající z programu relevantním resortům.

Programy zlepšování kvality ovzduší, připravované pro zóny a aglomerace, kde došlo k překročení některého z imisních limitů, analyzují kvalitu ovzduší, identifikují významné zdroje znečišťování ovzduší a navrhují konkrétní opatření. Programy jsou vydávány MŽP formou opatření obecné povahy v režimu správního řádu, a mají tedy obecnou platnost a jsou závazné pro rozhodování regionálních a lokálních orgánů.

Střednědobá strategie je zastřešující dokument, propojující uvedené programy do koncepčního celku. Cíle Strategie zahrnují především dodržení národních závazků snížení

emisí pro SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a PM_{2,5} k r. 2020 a zásadní snížení podílu obyvatel exponovaných nadlimitními koncentracemi znečišťujících látek (zejména suspendované částice PM₁₀ a PM_{2,5} a BaP). Důraz je rovněž kladen na synergie s ochranou klimatu. Součástí Strategie jsou scénáře s opatřeními (WM) a s dodatečnými opatřeními (WaM) v horizontu r. 2020 a s výhledem do r. 2030 a jejich ekonomické vyhodnocení. Strategie bude předložena ke schválení vládě do konce r. 2014.

V roce 2016 schválila vláda ČR **Strategii hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje** (dále „RE:START“). Cílem strategického dokumentu a vytvořeného akčního plánu pro jeho realizaci je nastartovat ekonomickou restrukturalizaci v územích, která jsou dlouhodobě považována za problémová a ekonomicky zaostávající, a tím dosáhnout snížení disparit mezi regiony. Česká republika má za cíl, v souladu s novou platformou Coal regions in Transition a národní strategií RE:START na podporu strukturálně postižených regionů, posílit využití prostředků strukturálních fondů EU pro podporu strukturálně postižených regionů, tj. včetně tzv. uhelných regionů (kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský). Jednou z oblastí, která je vhodná k podpoře uhelných regionů v rámci prostředků ESIF byla určena oblast ochrany ovzduší.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou v rámci PO 2 navrženy následující **specifické cíle (SC)**:

- SC 2.1: **Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek,**
- SC 2.2: **Snížit emise stacionárních zdrojů podílejících se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek,**
- SC 2.3: **Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů,**
- SC 2.4: **Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech.**

Vazby mezi identifikovanými problémy, jejich příčinami a specifickými cíli PO 2 jsou uvedeny v tabulce č. 3 v Příloze 1.

Prioritní důraz je kladen na specifický cíl 1. Lokální topeniště jsou zdrojem přibližně 41 % veškerých emisí PM₁₀ (2012) , více než 59 % emisí PM_{2,5} (2012) a téměř 90 % emisí BaP (2012). Plánovanou intervencí OP ŽP bude dosaženo snížení celkových emisí PM₁₀ o cca 7 % a cca 13 % celkových emisí BaP, a to v tzv. respirační zóně, která je z pohledu účinků znečištění ovzduší na lidské zdraví nejzásadnější.

Pro účinné zlepšení kvality ovzduší je nezbytné zohlednit územní aspekt znečištění ovzduší a kromě hlavních identifikovaných sektorů intervenovat lokálně vhodnými opatřeními na místně významných průmyslových a v nízké výšce emitujících energetických stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší. Mezi místně významné stacionární zdroje patří jak průmyslové, tak střední energetické zdroje (do 50 MW), které významně přispívají ke zhoršené kvalitě ovzduší a jsou identifikovány v rámci programů zlepšování kvality ovzduší. U těchto zdrojů budou vyžadovány přísnější požadavky na snížení emisí, než by odpovídalo právně závazným

emisním limitům. Rozhodnutí o podpoře budou zohledňovat výsledky analýz nákladů a přínosů. Podpora bude vždy poskytována výhradně v souladu s pravidly veřejné podpory. Důraz je kladen na aplikaci nejlepších dostupných technik (BAT) a nově vznikajících technik ve všech relevantních případech s cílem dosažení nejlepších emisních parametrů s ohledem na technické možnosti zdrojů.

Všechna opatření k naplnění specifických cílů budou zaměřena individuálně v souladu se závěry Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR a programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace. Tyto programy také stanovují místní emisní stropy pro definované skupiny jednotlivých stacionárních zdrojů.

Opatření v sektoru dopravy nejsou zahrnuta do OP ŽP 2014-2020 a jsou součástí Operačního programu Doprava (OP D) a Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), jejichž cíle jsou provázány se Střednědobou strategií zlepšení kvality ovzduší v ČR. Přínosy relevantních opatření z jiných operačních programů budou hodnoceny za použití indikátoru „Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic“ tak, aby byl zřejmý podíl finančních prostředků ESIF na plnění cílů Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR a Státní politiky životního prostředí.

U relevantních opatření realizovaných v prioritní ose 2 za účelem zlepšení kvality ovzduší se budou zároveň sledovat a hodnotit i jejich přínosy ke zvýšení energetické účinnosti a k energetickým úsporám, a to prostřednictvím ENVI indikátoru „Snížení konečné spotřeby“, hodnoceného na úrovni projektů.

V rámci horizontálního pojetí kvality ovzduší deklarují partnerské operační programy IROP, OP D a OP PIK soulad se Střednědobou strategií zlepšení kvality ovzduší v ČR a v rámci jejich podpory budou zvýhodněny Strategii vyhodnocené prioritní projekty z hlediska zlepšení kvality ovzduší.

Priorita 3: Odpady, ekologické zátěže a rizika

Aktuální stav – Problémy

Směrnice 2008/98/ES o odpadech definuje závaznou hierarchii nakládání s **odpady**, která je v ČR reflektována v zákoně o odpadech a rovněž i ve schváleném Plánu odpadového hospodářství ČR (POH ČR) 2015-2024. Strategické dokumenty EU (7. Akční program EU pro životní prostředí, iniciativa Evropa účinněji využívající zdroje, Tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci, Iniciativa v oblasti surovin, Program nulového odpadu pro Evropu) požadují změnit orientaci nakládání s odpady směrem k tzv. oběhovému hospodářství, tedy využívat odpady jako zdroje surovin a podporovat inovativní řešení omezující vznik odpadů. Na skládky odpadů by mělo být ukládáno minimum odpadů.

Z analýzy současného stavu nakládání s odpady v ČR vyplývají v porovnání s výše popsanou hierarchií následující **problémy**:

- nízká úroveň recyklace ve vztahu k cíli dle čl. 11 směrnice 2008/98/ES (do r. 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci),
- nedostatečný odklon biologických odpadů od skládkování ve vztahu k cíli dle směrnice 1999/31/ES (do r. 2020 omezit množství BRKO ukládaných na skládky na 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vyprodukovaných v r. 1995),
- vysoký podíl skládkování komunálních odpadů,
- nedostatečná prevence vzniku odpadů.

Popsané problémy brání plné implementaci hierarchie nakládání s odpady a naplňování cílů stanovených v právních předpisech a strategiích EU. Ke splnění závazných cílů EU přispěje nově schválený POH ČR 2015-2024, jehož strategické cíle zahrnují předcházení vzniku odpadů, snižování produkce odpadů, minimalizaci nepříznivých účinků vzniku odpadů, přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“, maximální využití odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. Strategické cíle nového POH ČR 2015-2024 plně reagují na identifikované problémy.

Dalším problémem jsou **staré ekologické zátěže**, které jsou rizikem ohrožení lidského zdraví nebezpečnými karcinogenními a toxickými látkami při kontaminaci širšího okolí (vodních zdrojů, ovzduší či půdy). Starou ekologickou zátěží se rozumí závažná kontaminace představující reálná rizika pro zdraví osob či stav ekosystémů v případech, kdy není znám původce kontaminace, nebo původce již neexistuje. Rizikem pro zdraví osob se rozumí především míra pravděpodobnosti vzniku toxického nebo karcinogenního účinku u osob ohrožených v důsledku existence kontaminace zejména v horninovém prostředí nebo stavebních konstrukcích budov. Sanace kontaminovaných a rizikových lokalit má tedy za úkol snížení zdravotních rizik odstraněním nejrizikovějších kontaminantů z podzemních vod a horninového prostředí, navíc má přínos pro revitalizaci krajiny jako celku, pro obnovení dobrého stavu životního prostředí a regeneraci přirozených vazeb v ekosystémech. Přestože v ČR probíhají sanační zásahy k odstranění starých zátěží na kontaminovaných lokalitách po několik desetiletí, stále je na jejím území velké množství lokalit, u nichž znečištění představuje významné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí.

Oblast průmyslového znečištění, havárií a chemických látek znamená rizika pro lidské zdraví a životní prostředí. Hlavní problémy jsou spojeny s nedostatečným environmentálním povědomím mezi podniky, státní správou a veřejností, komplikovanou legislativou, nedostatečným institucionálním zázemím, nedostatkem prostředků na zavádění nových environmentálně přírodních technologií, nedostatečnou aplikací principu prevence a nedostatečnou osvětou.

Aktuální stav - Příčiny

Celková produkce všech **odpadů** v ČR mezi lety 2003 a 2012 výrazně poklesla (o 16,8 %), v posledních 3 letech má pak stagnující až mírně klesající trend, což je ovlivněno především změnami ve struktuře průmyslové výroby (Zdroj dat MŽP).

Došlo také k poklesu produkce nebezpečných odpadů mezi lety 2003 a 2012 (o 7,8 %). V posledním meziročním srovnání poklesla produkce nebezpečných odpadů dokonce o více

než 11 % (to může souviset s ekonomickou recesí, tedy s nižším výkonem průmyslu a sníženým množstvím specifických druhů nebezpečných odpadů) (Zdroj dat MŽP).

V posledních 10 letech rovněž dochází k trvalému růstu podílu využitých odpadů. Důvodem jsou především změny v technologiích zajišťujících vyšší efektivitu jak ve výrobní sféře (minimalizace vzniku odpadů), tak i v oblasti samotného nakládání s odpady. Od r. 2003 do r. 2008 se postupně navyšoval podíl využívání všech odpadů, a to 83,2 %. V r. 2009 však tempo růstu, pravděpodobně díky ekonomické stagnaci, pokleslo na hodnotu 74,7 %, nicméně od tohoto roku opět dochází k postupnému nárůstu na 79,3 % v r. 2012 (Zdroj dat MŽP).

Největší podíl na celkové produkci odpadů mají následující průmyslové sektory. Největší množství odpadů bylo v roce 2012 produkováno v oblasti stavebnictví, a to 57,7 % (17 318 625 t), v zařízeních na zpracování odpadu 7,1 % (2 130 886 t), odpady z tepelných procesů 6,5 % (1 949 153 t) a odpady z úpravy povrchu kovů a plastů 2,6 % (789 774 t) (Zdroj dat MŽP).

U nakládání s komunálními odpady však i nadále převažuje skládkování. V r. 2012 bylo z celkové produkce komunálních odpadů 53,7 % odstraněno skládkováním. Naproti tomu bylo v r. 2012 materiálově využito pouze 30,3 % komunálních odpadů a 11,8 % komunálních odpadů bylo využito energeticky. Podíl materiálově využitých komunálních odpadů od r. 2003 mírně narůstá. Od r. 2009 došlo k poklesu produkce komunálních odpadů v přepočtu na obyvatele, která meziročně klesla o cca 20 kg na hodnotu 493,7 kg na obyvatele za rok 2012. (Zdroj dat MŽP).

Při současné produkci necelých 5,2 milionů tun komunálních odpadů za rok je stále velký prostor pro navýšení kapacit a modernizaci stávajících zařízení pro jejich materiálové využití. V adekvátní míře by mělo být realizováno i energetické využití odpadů, zejména s ohledem na legislativně stanovený zákaz skládkování SKO, recyklovatelných a využitelných odpadů od roku 2024 (zákon č. 229/2014 Sb. z října 2014), který je rovněž obsažen v novém POH ČR. K energetickému využití komunálního odpadu dochází v ČR ve 3 zařízeních s celkovou kapacitou 654 000 t odpadu/rok – ZEVO Malešice Praha, SAKO Brno a TERMIZO Liberec. Ve všech uvedených zařízeních se odpad využívá pro výrobu energie. Dle prognózy produkce a nakládání s komunálními odpady mezi lety 2014 – 2024 se odhaduje potřeba navýšení kapacit pro energetické využití komunálního odpadu do r. 2020 na 950 000 tun/rok a do r. 2024 na 1 470 000 tun/rok. Prognóza dokládá reálnou možnost pro adekvátní rozvoj zařízení pro energetické využívání odpadu bez toho, aby došlo k ohrožení plnění závazných cílů vyplývajících z legislativy nebo strategických dokumentů EU.

Jedním z hlavních cílů Směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů je omezení množství BRKO ukládaných na skládky. ČR má za cíl snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky k roku 2020 na maximálně 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995. Pro splnění cíle odklonu BRKO v roce 2020 bylo zavedeno povinné třídění BRKO v ČR s účinností již od 1. 1. 2015 (zákon č. 229/2014 Sb. z října 2014). Pro dodržení cíle je nutno i nadále vytvářet přiměřenou síť zařízení pro nakládání s odděleně sebranými BRKO z obcí a od ostatních původců v regionech, a to včetně kalů z čistíren odpadních vod.

Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod za r. 2012 v ČR činila 162 040 t/rok. V současné době je zpracována termickým způsobem pouze velmi malá část kalů, lze však

předpokládat, že v blízké budoucnosti se tento podíl značně navýší. V souvislosti s termickým zpracováním kalu se ve většině případů nejedná o jeho pouhé odstranění, ale také o jeho energetické využití. Kaly jsou pro své vlastnosti vyloučeny z ukládání na skládky odpadů všech skupin. (Zdroj dat MŽP)

Odstraňování **starých ekologických zátěží** probíhá na území ČR intenzivně od počátku 90. let 20. století. Paralelně s počínajícími sanačními zásahy vznikaly různé evidenční systémy (databáze), v nichž byla soustřeďována data o existenci kontaminovaných míst a jejich stavu. Všechny tyto databáze, včetně aktuálně používané databáze SEKM II, kterou vede MŽP, byly ovšem pouze databáze přírůstkové a nedávají přehled o celkovém počtu kontaminovaných nebo potenciálně kontaminovaných míst na území ČR.

Databáze SEKM v současnosti obsahuje cca 2 500 záznamů o kontaminovaných lokalitách, což je zhruba 1/5 z celkového odhadovaného počtu kontaminovaných lokalit na území ČR. Proto MŽP v uplynulém programovém období realizovalo první etapu Národní inventarizace kontaminovaných míst; viz obr. 7 a 8 v Příloze 1, v jejímž rámci byly vyvinuty metodické a softwarové nástroje pro inventarizaci maximálního počtu kontaminovaných nebo potenciálně kontaminovaných míst. Pilotním průzkumem na 10 % území ČR bylo s využitím nových metodik objeveno téměř 1000 lokalit, o kterých dosud nebyly žádné informace a kterým byla přidělena priorita.

Sanační zásahy, započaté před nebo těsně po r. 1989, byly většinou realizovány jako důsledek ekonomických zájmů investorů na lokalitách či jako reakce na akutní nebezpečí ohrožení vodních zdrojů, životního prostředí či zdraví občanů. Sanační zásahy byly tedy realizovány v podstatě nahodile bez hlubších ekonomických analýz prioritnosti jednotlivých zásahů. Lze proto předpokládat, že na území celé ČR se nacházejí řádově až tisíce dosud neprozkoumaných a nesanovaných kontaminovaných lokalit, jejichž původci již neexistují a které mohou představovat závažné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy. O těchto lokalitách nemají správní orgány dostatečné informace a nemohou tak efektivně řídit sanační zásahy podle jejich nezbytnosti. V současnosti je potřeba sanace vyhodnocována provedením přesné analýzy rizik. Z prostředků alokovaných OP ŽP 2007-2013 pak byly financovány pouze takové staré ekologické zátěže, u kterých byla prokázána možnost negativního ovlivnění zdraví osob nebo citlivých ekosystémů v okolí kontaminované lokality.

Příčinou problému v oblasti **specifických environmentálních rizik** je provozování zařízení s rizikem havárie, nedostatečné řízení rizik při nakládání s chemickými látkami a management chemických látek, kde je nutno efektivně implementovat novou právní úpravu EU, vybudovat potřebnou infrastrukturu pro hodnocení a řízení rizik a zabezpečit plošnou dostupnost informací o rizicích pro zdraví a životní prostředí.

Vyhodnocení věcných přínosů OP ŽP 2007–2013

V oblasti podpory „Zkvalitnění nakládání s odpady“ byly k datu 31. 12. 2013 vybudovány sběrné dvory s celkovou plochou 487 927 m² a rekultivovány staré skládky s celkovou plochou 621 208 m². Celková kapacita zařízení pro nakládání s odpady vzrostla na 6 886 288 t/rok a kapacita systému separace a svozu odpadů vzrostla díky podpoře z OP ŽP na 683 887 t/rok (Zdroj dat MŽP).

V oblasti podpory 4.2 „Odstraňování starých ekologických zátěží“ bylo k 20. 3. 2014 realizováno celkem 120 projektů zaměřených na analýzy rizik a doprůzkumy kontaminovaných území, a 60 projektů, jejichž cílem bylo odstranění rizikové kontaminace na nejvážněji postižených lokalitách.

Strategický přístup

Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika (dále jen „PO 3“) je formulována v souladu s probíhající revizí politiky a legislativy EU v oblasti nakládání s odpady popsanou v dokumentu **“Plán revize politiky a legislativy v oblasti nakládání s odpady”** a v koordinaci s implementací iniciativy **„Evropa účinněji využívající zdroje“**, který stanoví **dílčí cíl**: Do r. 2020 se s odpadem začne nakládat jako se zdrojem, energeticky se budou znovu používat již jen nerecyklovatelné materiály a na skládky se nebude odkládat prakticky žádný odpad a bude zajištěna vysoce kvalitní recyklace.

Na národní úrovni je PO 3 formulována v souladu se **Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020**, která stanovuje pro oblast nakládání s odpady a snižování rizik následující **cíle**:

- snížení podílu skládkování na celkovém odstraňování odpadů,
- zvyšování materiálového a energetického využití komunálních odpadů a odpadů podobných komunálním,
- předcházení vzniku odpadů,
- omezování a regulování kontaminaci a ostatní degradaci půdy a hornin způsobenou lidskou činností,
- sanování kontaminovaných míst, včetně starých ekologických zátěží a lokalit zatížených municí, náprava ekologických škod,
- předcházení vzniku antropogenních rizik,
- prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí.

Pro každý z cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

PO 3 se opírá o nový **POH ČR 2015-2024**, který je základním strategickým dokumentem a nástrojem pro řízení odpadového hospodářství ČR. Nový POH ČR 2015-2024 je navržen v souladu s hierarchií nakládání s odpady dle směrnice o odpadech a dne 22. 12. 2014 byl schválen vládou ČR. Nařízení o POH nabylo účinnosti dne 1. 1. 2015. POH ČR je určujícím dokumentem pro vypracování POH krajů. Závazná část POH ČR je povinným podkladem pro rozhodování příslušných správních úřadů, krajů a obcí. Strategickými cíli nového POH jsou: předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů; minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí; udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“; maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství. Nový POH obsahuje veškeré cíle vycházející z legislativy EU (úroveň recyklace, množství BRKO na skládkách) a konkrétní opatření k jejich dosažení. Závazná část POH ČR je vydána závazným nařízením vlády a je tudíž pro všechny regionální POH závazná. Tím je zajištěna provázanost mezi národním POH ČR a jednotlivými krajskými POH.

PO 3 dále bere v potaz **Program předcházení vzniku odpadů**, který byl vládou ČR schválen dne 27. října 2014 usnesením vlády č. 869, a který byl zpracovaný dle čl. 29 směrnice 2008/98/ES. Hlavním cílem Programu je vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupné snižování produkce odpadů. Program byl zpracován jako samostatný dokument s tím, že bude zapracován do POH ČR 2015-2024. Cíle a opatření jsou součástí závazné části POH ČR. V Programu je, v souladu se strategiemi na evropské (7. EAP, iniciativa Evropa účinněji využívající zdroje, Tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci) i národní úrovni (Surovinová politika, Politika druhotných surovin), kladen důraz na výzkum, vývoj a inovace technologií, které mohou snižovat odpadovou náročnost výroby.

Pro nastavení PO 3 jsou stěžejní rovněž změny zákona o odpadech, které směřují k podpoře využití odpadů (zákaz skládkování SKO, recyklovatelných a využitelných odpadů od r. 2024) a odklonu BRKO ze skládek (povinné třídění od 1. 1. 2015) v souladu s hierarchií pro nakládání s odpady.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou v rámci PO 3 navrženy následující **specifické cíle** (SC):

- SC 3.1: **Prevence vzniku odpadů,**
- SC 3.2: **Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů,**
- SC 3.3: **Rekultivovat staré skládky,**
- SC 3.4: **Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže,**
- SC 3.5: **Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.**

Vazby mezi identifikovanými problémy, jejich příčinami a specifickými cíli PO 3 jsou uvedeny v tabulce č. 4 v Příloze 1.

Priority v oblasti **odpadů** bude určovat zejména nový POH ČR 2015-2024. Cílem podpory je snížení produkce odpadů, zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, systémy na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů, snižování množství odstraňovaných odpadů a energetické využití odpadů. Rovněž budou podporovány technologie k využívání odpadů a projekty ke snižování měrné produkce odpadů, včetně zařízení k nakládání s nimi.

Podpora bude zaměřena na projekty vedoucí ke snížení množství vznikajících odpadů a především k předcházení vzniku odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady.

Mezi podporované aktivity patří také rekultivace „starých skládek“, které byly založeny a provozovány, zejména obcemi, před r. 1991 a představují stále značný problém (nejedná se o odstraňování skládek, které by byly nezákonně založeny v současnosti).

Pro efektivní řízení **odstraňování starých ekologických zátěží** je nezbytné provést komplexní jednorázovou inventarizaci kontaminovaných míst na území celé ČR podle jednotné metodiky a s jednotným výstupem v podobě databáze lokalit a jejich priorit, která bude sloužit státní správě a samosprávám jako efektivní nástroj při rozhodování o podpoře

projektů sanací v územním plánování apod. Zjištěným lokalitám tak bude přidělena priorita a budou určeny ty, u kterých je nezbytné provést sanační zásah nebo zavést jiná nápravná či preventivní opatření. Vzhledem k tomu, že v předešlém programovém období (OP ŽP 2007-2013) již proběhla první etapa inventarizace realizací pilotního projektu, bude inventarizace kontaminovaných lokalit dokončena na zbylých 90 % území ČR s využitím zhruba 5 % prostředků alokovaných pro specifický cíl 3.4. Bude tak zajištěna koncentrace prostředků do nejrizikovějších lokalit. Proces inventarizace by však neměl být podmínkou přijatelnosti projektů ucházejících se o analýzu rizik či sanaci, pokud tyto projekty splní obecné podmínky pro přijatelnost.

V návaznosti na vlastní inventarizaci kontaminovaných lokalit je nutno provádět na těchto lokalitách průzkumy rozsahu a závažnosti znečištění a sestavovat analýzy rizik, na jejichž základě bude rozhodnuto o potřebě sanačního zásahu a jeho postupu.

Podporovány mohou být pouze projekty sanací starých ekologických zátěží, u nichž původce není znám, neexistuje, či již zanikl, a zároveň rizika představují akutní ohrožení lidského zdraví či ekosystémů. Tím je naplněn princip „znečišťovatel platí“ a zároveň je zajištěno směřování dostupných prostředků pouze na lokality, které svojí existencí ovlivňují nebo mohou prokazatelně negativně ovlivnit zdraví osob či stav ekosystémů.

Výsledkem podpory v oblasti **snížování environmentálních rizik** bude rozvoj inovačních a informačních technologií, realizace technologií s vyšší bezpečností provozu, vytvoření ucelené soustavy hodnocení a omezování rizik chemických látek a vytvoření systému prevence závažných havárií. Nutnou podmínkou je zpracování informací do veřejně přístupných databází a jejich propojení s možností analýz jednotlivých dat.

Podporované aktivity budou zahrnovat náhradu nebo rekonstrukci zařízení, ve kterém je nebezpečná chemická látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována, s cílem zvýšení bezpečnosti provozu, snížení míry rizika a omezování následků závažných havárií; vytvoření informačních systémů, znalostních portálů a SW nástrojů pro tvorbu a aplikaci nových metodik a postupů v managementu chemických látek a prevenci závažných havárií; vytvoření expertních center REACH a center prevence rizik - infrastruktura pro institucionální zázemí implementace REACH a prevence závažných havárií.

Priorita 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Aktuální stav - Problémy

ČR je kulturní krajinou, v níž je vlivem historického vývoje většina ekosystémů, resp. stanovišť, pozměněných či přeměněných. Stanoviště, která lze klasifikovat jako přírodní a která zahrnují stanoviště uvedená v příloze II Směrnice 92/43/EHS, jsou zachována na 17 % rozlohy (polopřirozené travní porosty, lesní porosty s dochovanou přírodě odpovídající skladbou, vodní a mokřadní stanoviště a další plošně méně významné typy stanovišť). Stav přírodních stanovišť je spíše méně nepříznivý (52 %); viz graf č. 4 v Příloze 1. Nejzávažnější je stav vodních stanovišť, kde pouze na 6 % rozlohy lze identifikovat dochovaná přírodní stanoviště

(1 % na tekoucích vodách, 5 % v rámci stojatých vod), přičemž pouze u jednoho typu habitatu lze stav hodnotit jako příznivý, u 56 % jde o méně nepříznivý stav a u zbylých 33 % o nepříznivý. Z travních porostů je přibližně 30 % klasifikováno jako přírodní stanoviště, jejich stav je méně nepříznivý z 58 % a nepříznivý z 30 %, pouze u 12 % habitatů lze stav označit za příznivý. Situace u ostatních typů stanovišť je rozdílná – nejméně jsou dotčena stanoviště, která nejsou nebo nebyla příliš vystavena vlivům intenzivního hospodaření, jako stanoviště skal a sutí, alpinská bezlesí atp. Opačná situace nastává u části plošně méně významných typů stanovišť, jako např. v případě vrchovišť, slatinišť, vřesovišť aj.

U lesů (přibližně 34 % rozlohy ČR) lze na základě dochované skladby stromového a bylinného patra mezi některými z typů přírodních stanovišť řadit porosty pouze na 30 % rozlohy lesů, stav těchto stanovišť je z 41 % nepříznivý a z 52 % méně nepříznivý (tj. porosty zpravidla mají oproti přirozenému stavu ochuzenou druhovou skladbu a prostorovou či věkovou strukturu s dopady na stav bylinného patra). Stejně jako u vodních stanovišť, je stavem příznivým klasifikován pouze jeden typ lesního habitatu.

Na území ČR je popsáno téměř 80 000 různých druhů organismů (cca 3 500 druhů cévnatých rostlin, 886 druhů mechorostů, 1 500 druhů lišejníků, až 40 000 druhů hub, cca 28 000 druhů hmyzu, kolem 8000 druhů dalších bezobratlých a 711 druhů obratlovců). Druhová rozmanitost není rovnoměrně rozložená (oblasti s vysokým počtem druhů se nachází nejen v chráněných územích a lokalitách soustavy Natura 2000, ale i ve volné krajině, a řada druhů je vázána i na urbanizovaná území).

Dle aktuálních Červených seznamů se v některém stupni ohrožení nachází více než 50 % původních druhů vyšších rostlin, 26 % mechorostů a 20-25 % hub, 20 % druhů savců a 50 % druhů ryb, obojživelníků a plazů (viz graf č. 5 v Příloze 1). Za nejvíce ohrožené skupiny živočichů jsou považovány populace bezobratlých (např. motýli). ČR se s více jak 11 % vyhynulých druhů denních motýlů řadí na 4. místo v relativním, a na 1. místo v absolutním počtu ztrát v Evropě.

Pokles stavu populací se dle indexu běžných druhů ptáků (viz graf č. 6 v Příloze 1) týká nejvíce ptáků otevřených stanovišť a zemědělské krajiny (např. drop velký, u nějž došlo k vymizení hnízdní populace, čejka chocholatá, u níž je úbytek 91 %) a z části také vodních druhů. U lesních druhů jsou ohroženy pouze některé skupiny - např. tetřevovití (populace tetřeva hlušce čítá pouze cca 280 jedinců, u tetřívka je počet vyšší, mezi lety 2000 a 2005 však došlo k 20 % poklesu velikosti populace), celkově ohrožené jsou také druhy vázané na staré a doupné stromy.

V ČR se vyskytuje řada nepůvodních a invazních druhů nepříznivě ovlivňujících stav stanovišť i druhů, a případně zhoršujících hospodářské a další funkce půdy. U rostlin bylo zaznamenáno více než 1400 nepůvodních druhů, z nichž je nejméně 60 považováno za invazní. Mezi nejproblematictější patří křídlatky, netýkavka žlaznatá, bolševník velkolepý, zlatobýly, topinambur a v některých oblastech i vlčí bob nebo šťovík alpský. Z dřevin pak trnovník akát, pajasan žlaznatý, javor jasanolistý, dub červený nebo borovice vejmutovka. U živočichů nejvážněji ovlivňují dochované přírodní hodnoty především nepůvodní druhy raků (přenášející nákazu tzv. račího moru), norek americký, psík mývalovitý, mýval severní.

Nejzávažnějšími současnými problémy jsou:

- **snižování biodiverzity v souvislosti s nedostatečnou péčí o biologicky cenná území (ZCHÚ, Natura 2000, HNV),**
- **ztráta a oslabování přirozených funkcí krajiny, zejména v souvislosti s narušením přirozeného vodního režimu,**
- **nedostatečná kvalita prostředí v sídlech z hlediska ekosystémových funkcí.**

Aktuální stav – Příčiny

Většinu území ČR tvoří lesozemědělská krajina s vysokým podílem orné půdy, travních porostů a lesů. Za posledních 200 let dochází ke stále častějšími a plošně významnějšími změnám využívání krajiny, a to jak ve struktuře, tak ve způsobu i intenzitě, což vede zejména v posledních desetiletích k závažnému oslabování přirozených funkcí krajiny.

Současné intenzivní způsoby a struktura hospodářského využívání krajiny, zejména intenzivní lesní hospodaření a zemědělství, regulace vodních toků a niv, rozvoj sídel a infrastruktury a také intenzivní rozvoj rekreace způsobuje **degradaci a úbytek přirozených stanovišť**. K poklesu druhové rozmanitosti přispívá rostoucí fragmentace krajiny a omezování konektivity krajiny se snížením migrační propustnosti (bariérový efekt dopravních staveb, sídelních a průmyslových areálů, rozsáhlých ploch monokultur atp.).

Změny ve způsobu využívání krajiny ovlivňují také chráněná území, reprezentující lokality s unikátní nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, a to jak na úrovni druhů, populací, společenstev či stanovišť, nebo lokality, jejichž předmětem ochrany jsou prvky neživé přírody. V ČR je celkem 2 478 zvláště chráněných území v několika kategoriích o výměře 1 257 426 ha, což představuje 15,9 % rozlohy, a celkem 1 116 území Natura 2000 o výměře 1 106 117 ha (viz obr. 9 a 10 v Příloze 1), což představuje 14,3 % rozlohy; tato území se z části překrývají. Celkem se jedná o 3 500 oblastí, které představují 21,38 % rozlohy území ČR.

Největší dopady na ekologickou stabilitu krajiny má **narušení přirozeného vodního režimu krajiny, který se projevuje zrychleným odtokem vody a sníženou retenční schopností**. V minulosti bylo provedeno plošné odvodnění krajiny, doprovázené likvidací krajinných prvků, což vedlo k zániku mnoha cenných stanovišť a zjednodušení krajinné mozaiky. Přes vysokou lesnatost území i pozitivní změny v posledních letech není z hlediska odolnosti, vodního režimu a biodiverzity uspokojivý ani stav lesních ekosystémů. Obecně se snižuje ekologická stabilita a přirozená regenerační schopnost krajiny, klesá její odolnost a adaptabilita vůči zvyšující se četnosti extrémních klimatických jevů.

Specifická je situace v sídlech, zejména ve větších městech, kde postupně narůstá podíl zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně, na něž jsou vázány důležité funkce (regulace kvality ovzduší, místních klimatických poměrů a vodního režimu) a biodiverzita. Z hlediska diverzity druhů a přírodních stanovišť je sídelní prostředí ochuzené vlivem nevhodné druhové skladby porostů a absence vertikální i horizontální členitosti porostů. Kromě poklesu ploch zeleně klesá zastoupení vodních a mokřadních stanovišť, a tím klesá schopnost sídelních ekosystémů zadržovat a pozvolna uvolňovat vodu.

Hodnocení věcného přínosu OP ŽP 2007-2013

Počet podpořených projektů dosáhl do přelomu února a března 2014 počtu 9 137 s celkovým finančním nárokem 7, 680 mld. Kč.

Dopad realizovaných opatření na posílení biodiverzity či ekologické stability není okamžitý a výsledný efekt lze zpravidla vysledovat za delší období (v řádu let).

Strategický přístup

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu (dále „PO 4“) je formulována v souladu se **Strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020**, a jejím základním cílem je tedy zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Dílčí cíle zahrnují naplňování stěžejní legislativy EU, zejména Směrnice 92/43/EHS a 2009/147/ES, zachování a obnovu ekosystémů a jejich služeb, boj s nepůvodními invazními druhy a snahu o odvrácení úbytku biologické rozmanitosti.

Na národní úrovni je PO 4 formulována v souladu se **Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020**, která stanovuje pro oblast ochrany přírody a krajiny následující **cíle relevantní pro prioritní osu 4**:

- snižování ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí,
- zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu,
- zvýšení ekologické stability krajiny,
- obnovení vodního režimu krajiny,
- omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny,
- udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření,
- zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a krajiny,
- omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť,
- omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu,
- zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury.

Pro každý z cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

Strategické zaměření PO 4 je upřesněno **Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR**, zacílenou na klíčová témata jako jsou zvláště chráněná území, genetické zdroje atd. Strategie se dále zabývá zohledněním biodiverzity ve složkových a sektorových politikách a stanoví specifické cíle pro složky biodiverzity, jako jsou vodní a mokřadní ekosystémy, horské oblasti nebo travinné ekosystémy.

Jednotlivé cíle Strategie dále rozpracovává Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny, který analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí ČR, formuluje dlouhodobé cíle a opatření nezbytná k jejich dosažení prostřednictvím legislativních, ekonomických, odborně-výzkumných a osvětových nástrojů.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou v rámci PO 4 navrženy následující **specifické cíle** (SC):

- SC 4.1: **Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území,**
- SC 4.2: **Posílit biodiverzitu,**
- SC 4.3: **Posílit přirozené funkce krajiny,**
- SC 4.4: **Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech.**

Vazby mezi identifikovanými problémy, jejich příčinami a specifickými cíli PO 4 jsou uvedeny v tabulce č. 5 v Příloze 1.

Navrhovaná opatření povedou k naplňování priorit Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020 v oblasti ochrany přírody a krajiny a Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020. Pozornost bude zaměřena zejména na zastavení úbytku biologické rozmanitosti a zastavení degradace ekosystémových služeb.

Navržené specifické cíle odpovídají návrhům klíčových opatření dle prioritního akčního rámce pro Naturu 2000 v ČR. Mezi aktivity byla zařazena pouze opatření, která byla identifikována jako vhodná k financování z EFRR a která nelze financovat z jiných existujících fondů.

Priorita 5: Energetické úspory

Aktuální stav - Problémy

Z analýzy současného stavu vyplývají následující problémy:

- vysoká energetická náročnost tvorby HDP,
- vysoká emisní náročnost tvorby HDP,
- vysoké měrné emise skleníkových plynů na obyvatele,
- vysoké emise látek znečišťujících ovzduší ze sektoru energetiky,
- vysoká energetická náročnost veřejných budov.

Aktuální stav - Příčiny

I přes pozitivní trend ČR nadále vykazuje jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti v rámci EU. Emise skleníkových plynů poklesly mezi lety 1990 a 2011 o 32 % (viz graf č. 7 v Příloze č. 1), měrné emise na obyvatele jsou však stále přibližně o čtvrtinu vyšší, než je průměr EU. Rovněž emisní náročnost tvorby HDP je v evropském srovnání vyšší, zejména vzhledem k vyššímu podílu průmyslu na tvorbě HDP a vysokému podílu pevných paliv v primárních zdrojích energie. Potenciál v oblasti energetických úspor je tak velmi významný.

Nejvýznamnější potenciál úspor má v ČR sektor domácností, a to 30,5 % z celkových úspor, které pro rok 2016 představují 20 309 GWh. Sektorem s druhým nejvyšším potenciálem úspor

je průmysl (24,5 %), dále doprava (23,3 %) a terciální sektor (15,8 %). Sektor s nejmenší možností úspor je zemědělství (5,9 %).

Vyhodnocení věcného přínosu OP ŽP 2007-2013

Realizace podpořených projektů by měla přinést roční úspory konečné spotřeby energie ve výši cca 2,519 PJ, snížení emisí CO₂ ve výši 265 224 t CO₂ ročně, navýšení roční výroby tepla z OZE o cca 325 777 GJ a navýšení roční výroby elektřiny z OZE o cca 64 048 GJ.

Z typů obnovitelných zdrojů převažovaly v rámci podpory z OPŽP 2007-2013 zdroje na biomasu, fotovoltaické instalace a solární tepelné kolektory. Nicméně největší část dotací směřovala na projekty zateplování veřejných budov, kde počet žádostí výrazně překročil možnosti. Na základě těchto zkušeností se proto OP ŽP 2014-2020 zaměřuje právě na tuto oblast.

Strategický přístup

Strategie Prioritní osy 5: Energetické úspory (dále jen „PO 5“) je dána základními cíli **Strategie Evropa 2020 v oblasti životního prostředí**, tedy snižováním emisí, zvyšováním energetické účinnosti a zvyšováním podílu energie z obnovitelných zdrojů, a dále cíli stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje. Aktuální strategie vychází z **Rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020-2030**.

PO 5 bere dále v potaz požadavky v oblasti **dodržování emisních limitů**, stanovené **směrnicí 2008/50/ES**, a požadavky v oblasti snižování emisí SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a PM_{2.5}, uvedené v **návruhu směrnice o snižování národních emisí**, který je součástí Programu Čisté ovzduší pro Evropu (COM(2013)918 ze dne 18.12.2013).

Na národní úrovni je PO 5 formulována v souladu se **Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020**, která stanovuje pro oblast energetických úspor a oblasti související následující cíle:

- snížení emisí skleníkových plynů v rámci EU ETS o 21 % a omezení nárůstu emisí mimo EU ETS na 9 % do r. 2020 oproti úrovni r. 2005,
- zajištění 13 % podílu energie z OZE na hrubé konečné spotřebě energie k r. 2020,
- zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány emisní limity, a zároveň udržení kvality v územích, kde emisní limity nejsou překračovány,
- plnění národních emisních stropů platných od r. 2010 a snížení celkové emise SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a částic PM_{2.5} do r. 2020 ve shodě se závazky ČR,
- zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do r. 2020.

Pro každý z cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy (zejména relevantních ministerstev) za implementaci a indikátorů.

PO 5 bere v potaz také další relevantní strategické dokumenty, zejména **Státní energetickou koncepci ČR, Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů, Akční plán pro biomasu v ČR na období 2012-2020, Národní akční plány energetické účinnosti ČR,**

Střednědobou strategií (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší ČR, Národní program snižování emisí a plány ke zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích.

Národním cílem je přispět k naplnění cíle EU zvýšení energetické účinnosti o 20 % do r. 2020, stanoveného v rámci klimaticko-energetického balíčku a strategie Evropa 2020, k efektivnímu dosažení cíle 13 % podílu obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě, k dosažení a udržení 3 % tempa podílu renovace budov ve vlastnictví státu dle směrnice o energetické účinnosti a ke splnění limitu pro emisí v odvětvích nespádajících do ETS. Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné spotřeby energie v oblasti veřejných budov a přispět k přiblížení emisní intenzity ČR průměru EU.

Aktuálním cílem PO 5 je přispět k vytváření podmínek k naplnění cílů EU k roku 2030 (40 % snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení podílu úspor energie a obnovitelných zdrojů na 27 %).

Národní orientační cíl pro energetickou účinnost v souladu se strategií Evropa 2020 a čl. 3 Směrnice o energetické účinnosti byl ČR navržen ve výši 47,84 PJ (13,29 TWh) úspor v konečné spotřebě energie. ČR v souladu se směrnicí 2012/27/EU o energetické účinnosti přijala již třetí národní Akční plán energetické účinnosti na roky 2008–2016, který naplňuje indikativní cíle EU v oblasti zvýšení energetické efektivity.

Dalším důležitým cílem je snižování energetické náročnosti a efektivní a udržitelné využívání zdrojů energie v rámci přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství.

Dodatečným cílem je snížení emisí znečišťujících látek (zejména PM₁₀, PM_{2.5} a BaP) a příspěvek ke zlepšení kvality ovzduší, tak jak je vyžadována směrnicemi 2008/50/EC a 2004/107/ES.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou v rámci PO 5 navrženy následující **specifické cíle (SC)**:

- SC 5.1: **Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie,**
- SC 5.2: **Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov.**
- SC 5.3: **Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí**

Vazby mezi identifikovanými problémy, jejich příčinami a specifickými cíli PO 5 jsou uvedeny v tabulce č. 6 v Příloze 1.

Opatření v rámci SC 5.1 budou zaměřena na budovy s vysokým potenciálem nákladově efektivních řešení. Vysoké investiční náklady jsou hlavní bariérou pro realizaci úsporných opatření a instalace alternativních zdrojů v budovách pro vytápění a ohřev teplé vody ve vlastnictví obcí a krajů. Významný potenciál je tam, kde jsou stále rozšířeny zdroje na fosilní paliva s nízkou účinností a nepříznivými emisními parametry, i na straně konečné spotřeby, kde většina budov nebyla dosud zateplena a nebyla realizována ani jiná úsporná opatření. Kromě úspory provozních nákladů a snížení emisí CO₂ a znečišťujících látek přispějí opatření také ke snížení energetické závislosti a ztrát při výrobě a přenosu energie.

Opatření v rámci specifického cíle SC 5.2 budou zaměřena na propagaci příkladné role veřejné správy v oblasti energetické účinnosti v budovách prostřednictvím podpory výstavby v pasivním energetickém standardu.

Opatření v rámci SC 5.3 budou zaměřena na úsporná opatření a instalace alternativních zdrojů v budovách ve vlastnictví ústředních vládních institucí a organizací a institucí jimi zřízených. Opatření by měla významně přispět k naplňování závazku ČR podle čl. 5 Směrnice o energetické účinnosti „Příkladná úloha budov veřejných subjektů“.

PO 5 se zaměřuje pouze na intervence v oblasti veřejných budov, aby nedocházelo k překryvům s dalšími operačními i národními programy. Energetické úspory v sektoru domácností budou nadále podporovány z programu Nová zelená úsporám (rodinné domy a bytové domy do 4 bytových jednotek) a Integrovaného regionálního operačního programu (větší bytové domy). Přechod na vysoce účinné nízkoemisní zdroje vytápění je rovněž podporován v rámci PO 2. Podpora energetických úspor v průmyslu je předmětem OP PIK.

Tabulka č. 1: Odůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích</p>	<p>Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1300/2013, čl. 4 odst. a) písm. iii))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • Akční plán EU pro energetickou účinnost • Klimaticko-energetický balíček EK • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny 2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie • Státní energetická koncepce ČR • Akční plán pro biomasu ČR • Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů • Národní akční plán energetické účinnosti ČR <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - I přes pozitivní trend v oblasti snižování emisí skleníkových plynů vykazuje ČR jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti - Potenciál v oblasti energetických úspor je v ČR výrazný - Zvyšování energetické účinnosti v rámci Strategie Evropa 2020 je součástí hlavního cíle - Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné spotřeby energie v oblasti budov - Snižování ztrát při výrobě a přenosu energie

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik</p>	<p>Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof (Dle nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1300/2013, čl. 4 odst. b) písm. ii)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • Směrnice 2007/60/ES • Zelená kniha k problematice adaptací na změnu klimatu • Bílá kniha o přizpůsobení se změně klimatu • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika ŽP ČR 2012–2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdy a horninového prostředí 4.1 Předcházení rizik 4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami • Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR • Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nutnost řešit stále častěji se opakující povodně vč. preventivních opatření směřujících k záchraně lidských životů a majetku - Eliminace dopadu svahových nestabilit - I přes realizaci částí sanací ekologických zátěží zůstává velký objem území, která jsou kontaminována látkami, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro ŽP - Nedostatečné kapacity pro biodegradační plochy a zařízení sloužící k dekontaminaci
<p>Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik</p>	<p>Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 5 písm. b))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Předcházení rizik 4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné nástroje pro zajištění omezení rizik chemických látek a prosazování managementu REACH vyplývajícího z legislativy EU - Nedostatečné technologie umožňující snižování environmentálních rizik

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů: investicemi do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady č.1300/2013, čl. 4 odst. c) písm. ii))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • 7. Akční program EU pro životní prostředí • Plán na ochranu vodních zdrojů Evropy • Rámcová směrnice o vodní politice • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu • Plán hlavních povodí České republiky • Plány povodí pro mezinárodní oblasti povodí Labe, Odry a Dunaje • Plány oblastí povodí <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Řešení stále nevyhovujícího stavu povrchových a podzemních vod (komunální zdroje znečištění, zhoršená jakost některých vodních toků, eutrofizace, průmyslové a zemědělské zdroje znečištění) - Zajištění dodávky pitné vody v odpovídajícím množství a kvalitě - Snižující se retenční schopnost krajiny - Zvyšující se plocha území ohrožená větrnou i vodní erozí

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1300/2013, čl. 4 odst. c) písm. iv))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • 7. Akční program EU pro životní prostředí • Tematická strategie o znečišťování ovzduší EU • Program „Čisté ovzduší pro Evropu“ a navazující dokumenty („balíček k čistotě ovzduší“) • Směrnice EU ke kvalitě ovzduší a snižování emisí • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší 3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech • Střednědobá (do roku 2020) strategie zlepšení kvality ovzduší • Národní program snižování ovzduší • Programy zlepšování kvality ovzduší v zónách a aglomeracích <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Řešení stále nevyhovujícího stavu ovzduší ve městech - Dodržení nově stanovených národních závazků snížení emisí - Sanace kontaminovaných ploch ve městech

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5, odst. 6, písm. e))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • 7. Akční program EU pro životní prostředí • Tematická strategie o znečišťování ovzduší EU • Program „Čisté ovzduší pro Evropu“ a navazující dokumenty („balíček k čistotě ovzduší“) • Směrnice EU ke kvalitě ovzduší a snižování emisí • Aktivita Coal regions in Transition • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 2.4 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech • Střednědobá (do roku 2020) strategie zlepšení kvality ovzduší • Národní program snižování ovzduší • Programy zlepšování kvality ovzduší v zónách a aglomeracích • Strategie hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (RE:START) <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Řešení stále nevyhovujícího stavu ovzduší ve městech - Dodržení nově stanovených národních závazků snížení emisí - Sanace kontaminovaných ploch ve městech
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů investicemi do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1301/2013, čl. 5 odst. 6 písm. a))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • 7. Akční program EU pro životní prostředí • Iniciativa Evropa účinněji využívající zdroje • Směrnice EU k odpadům • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 1.2 Předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí. Podpora využívání odpadů jako náhrady přírodních zdrojů • Plán odpadového hospodářství ČR • Program předcházení vzniku odpadů ČR

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Odůvodnění výběru
		<p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné věnování se předcházení vzniku odpadů - Nedostatečné kapacity zařízení pro využití odpadů - Nedostatečné kapacity pro energetické využití zbytkového smíšeného komunálního odpadu - Nedostatečná kapacity zařízení pro zpracování a likvidaci nebezpečného odpadu - Stále výrazný výskyt starých a nepovolených skládek - Omezení negativních dopadů nebezpečných odpadů na lidské zdraví
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů ochranou a obnovou biologické rozmanitosti a půdy a podporou ekosystémových služeb, včetně prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur (Dle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady č. 1301/2013, čl. 5 odst. 6 písm. d))</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie Evropa 2020 • 7. Akční program EU pro životní prostředí • Rámcová směrnice o vodní politice • Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti • Směrnice k ochraně přírody • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 a její prioritní oblasti: <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny 3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot 3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech • Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR <p><u>Obecné zdůvodnění:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné zajištění kvalitní ochrany a managementu o ZCHÚ a lokality Natura 2000 - Stále se snižující biodiverzita - Omezení rozsahu rozšíření problematických invazních druhů - Zajištění prostupnosti krajiny pro živočichy - Snižující se retenční schopnost krajiny - Zvyšující se plocha území ohrožená větrnou i vodní erozí - Snižující se funkční plochy a prvky zeleně v sídlech jako základní oblasti pro kvalitní život obyvatel

1.2 Odůvodnění přidělení finančních prostředků

Rozdělení finanční alokace pro OP ŽP 2014-2020 ve výši 2 710 355 496 EUR (příspěvek Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj) je navrženo s ohledem na výstupy z identifikace potřeb v oblasti životního prostředí, na naplňování cílů Strategie Evropa 2020 a Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020, které jsou obsaženy v jednotlivých prioritních osách, jejich specifických cílech a konkrétních aktivitách.

Současně navržené alokace odpovídají doporučení v rámci „Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in the CZECH REPUBLIC for the period 2014-2020“, Národního programu reform a cíle stanovené v Dohodě o partnerství.

Hlavní rozhodnutí při stanovování alokace na jednotlivé prioritní osy OP ŽP 2014-2020, specifické cíle a aktivity představovala provedená analýza absorpční kapacity operačního programu. Analýza absorpčních kapacit pro jednotlivé prioritní osy, kterou zpracovaly příslušné odborné útvary MŽP, vycházely zejména ze zkušeností z čerpání z OP ŽP 2007- 2013, expertních odhadů a relevantních strategických dokumentů dostupných pro daný sektor.

Prioritní osy 1, 2 a 6 jsou plně spolufinancovány z Fondu soudržnosti. Prioritní osa 3 a 5 je spolufinancována jak z Fondu soudržnosti, tak z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Prioritní osa 4 je plně spolufinancována z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Pro prioritní osu 1: **Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní** váží se k tematickému cíli 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik a tematickému cíli 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů je předpokládána nejvyšší finanční alokace, a to **28,71 %** celkové alokace programu.

Pro prioritní osu 2: **Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech** váží se k tematickému cíli 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů je předpokládána finanční alokace ve výši **18,37 %** celkové alokace programu.

Pro prioritní osu 3: **Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika** váží se k tematickému cíli 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik a tematickému cíli 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů je předpokládána alokace ve výši **17,17 %** celkové alokace programu.

Pro prioritní osu 4: **Ochrana a péče o přírodu a krajinu** váží se k tematickému cíli 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů je předpokládána alokace ve výši **13,17 %** celkové alokace programu.

Pro prioritní osu 5: **Energetické úspory** váží se k tematickému cíli 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích je předpokládána alokace ve výši **19,82 %** celkové alokace programu.

Pro prioritní osu 6: **Technická pomoc** je předpokládána alokace ve výši **2,76 %** z celkové alokace programu. Rozdělení této alokace na jednotlivé aktivity bude vycházet zejména ze zkušeností s realizací technické pomoci v OP ŽP 2007-2013 a ve vazbě na alokaci a aktivity OP TP.

Finanční alokace pro operační program a jednotlivé prioritní osy jsou stanovovány jako 85 % příspěvek FS a EFRR doplněný o povinné národní spolufinancování ve výši 15 %, přičemž míra spolufinancování se vztahuje dle čl. 120 Obecného nařízení na celkové způsobilé výdaje.

Jakákoli veřejná podpora poskytnutá v rámci OP ŽP 2014-2020 musí být v souladu s procedurálními a materiálními pravidly pro poskytování veřejné podpory platnými v okamžiku, kdy je veřejná podpora poskytnuta.

V rámci OP ŽP 2014-2020 bude zajištěna realizace a dokončení druhé fáze projektů, jejichž první fáze byla realizována v rámci OP ŽP 2007-2013. Pro předmětné fázované projekty bude prioritně umožněno předložení žádostí o poskytnutí podpory pro druhou fázi projektu a vymezeny odpovídající zdroje na spolufinancování pro dokončení druhé fáze.

Částky obsažené v textové části kapitoly 1.2 jsou původně navržené částky alokací při sestavování programu. Tabulka č.2 je aktualizována v souladu s realokacemi finančních prostředků.

Tabulka č. 2: Přehled investiční strategie operačního programu

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanost i mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
Prioritní osa 1	FS	576 887 984	20,68 %	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů: investicemi do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. c) písm. ii))	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových vod	Viz kapitola 2.1 PO 1
						1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	Viz kapitola 2.1 PO 1
	FS	190 017 692	6,81 %	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnání katastrof	1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	Viz kapitola 2.1 PO 1
						1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření	Viz kapitola 2.1 PO 1

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
Prioritní osa 2	FS	530 073 560	19,00 %	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013, čl. 4 odst. c) písm. iv))	2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	Viz kapitola 2.2 PO 2
						2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	Viz kapitola 2.2 PO 2
						2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	Viz kapitola 2.2 PO 2
Prioritní osa 2	EFRR	39 254 507	1,41 %	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou	2.4 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uheľných regionech	Viz kapitola 2.2 PO 2

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
					opatření ke snížení hluku (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5, odst. 6, písm. e))		
Prioritní osa 3	FS	320 262 317	11,48 %	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů investicemi do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013, čl. 4 odst. c písm. i))	3.1 Prevence vzniku odpadů	Viz kapitola 2.3 PO 3
						3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	Viz kapitola 2.3 PO 3
						3.3 Rekultivovat staré skládky	Viz kapitola 2.3 PO 3

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
	FS	115 468 727	4,14 %	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnání katastrof (Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. b) písm. ii))	3.4 Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	Viz kapitola 2.3 PO 3
	EFRR	15 688 951	0,56 %	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 5 písm. b))	3.5 Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení	Viz kapitola 2.3 PO 3

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
Prioritní osa 4	EFRR	388 745 069	13,94 %	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů ochranou a obnovou biologické rozmanitosti a půdy a podporou ekosystémových služeb, včetně prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 6 písm. d))	4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	Viz kapitola 2.4 PO 4
						4.2 Posílit biodiverzitu	Viz kapitola 2.4 PO 4
						4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	Viz kapitola 2.4 PO 4
						4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	Viz kapitola 2.4 PO 4
Prioritní osa 5	FS	450 567 183	16,15 %	Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. a) písm. iii))	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	Viz kapitola 2.5 PO 5

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
	EFRR	69 136 358	2,48 %	Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 4 písm. c))	5.2 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	Viz kapitola 2.5 PO 5

Prioritní osa	Fond (EFRR, Fond soudržnosti, ESF nebo Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí)	Podpora Unie (EUR)	Podíl celkové podpory Unie operačnímu programu	Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající investiční prioritě	Společné a specifické programové ukazatele výsledků, pro které byl stanoven cíl
	EFRR			Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. a) písm. iii))	5.3 Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí	Viz kapitola 2.5 PO 5
Technická pomoc	FS	93 511 190	3,35 %	NA	NA	6.1 Zajistit řádné a efektivní řízení a administraci 6.2 Zajistit informovanost, publicitu a absorpční kapacitu	Viz kapitola 2.6 PO 6

2 POPIS PRIORITYNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014–2020

2.1 PRIORITYNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní

Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje	☐

2.1.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond

V souladu s čl. 96 odst. 1 písm. c) kombinuje tato prioritní osa investiční priority z různých tematických cílů. Jedná se o tematický cíl 6 vážící se k ochraně životního prostředí a podpoře účinného využívání zdrojů a tematický cíl 5 podporující přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik.

Ke kombinaci tematických cílů 5 a 6 bylo přistoupeno z důvodu potřeby komplexních intervencí v rámci celé oblasti ochrany vod a snižování rizika povodní. Tento komplexní přístup přinese kvalitativně vyšší přínosy pro celkové řešení intervencí v této souhrnné prioritní ose, než kdyby byly intervence realizovány separátně z různých prioritních os.

Opatření realizována s podporou prioritní osy 1 budou vycházet z plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik, které budou v souladu se Strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Prioritní osa 1 navazuje na prioritní oblast 4 „Obnovení a udržení kvality vody“ a prioritní oblast 5 „Environmentální rizika“ Strategie EU pro Podunají.

V návaznosti na předběžnou podmínku uvedenou v „*Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in the CZECH REPUBLIC for the period 2014–2020*“ a zkušenosti a praxi získané při implementaci Přílohy č. 7 Operačního programu Životní prostředí v programovém období (dále jen OP ŽP) 2007–2013 se Česká republika zavazuje, že v případě, že nedojde ke zřízení (případně dojde ke zpoždění při zřizování) nezávislé regulační instituce pro regulaci ve vodohospodářském sektoru, budou v oblasti zajištění provozu vodohospodářské infrastruktury (VHI) spolufinancované z OP ŽP 2014–2020 dodrženy podmínky stanovené Přílohou č. 6 OP ŽP Dohoda mezi Českou republikou a Evropskou komisí na „Podmínkách přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí v programovacím období 2014–2020“.

2.1.2 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie

Fond	Fond soudržnosti
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 1
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.1.3 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů: investicemi do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky *acquis* Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.1300/2013, čl. 4 odst. c) písm. ii))

2.1.3.1 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod

Cílem Směrnice 2000/60/ES je dosažení dobrého stavu vod, který je popsán chemickým a ekologickým stavem či potenciálem, což je i hlavním cílem ČR. Náklady na opatření pro splnění této podmínky se odhadují na 400 mld. Kč, k dispozici je v rámci PO 1 pro tyto účely 10,5 mld. Kč.

Z výsledků hodnocení stavu vodních útvarů vyplývá, že hlavní příčinou nevyhovujícího ekologického stavu a potenciálu je nedodržení, na národní úrovni stanovených, limitů fyzikálně-chemických ukazatelů–nutrientů. Obsah celkového fosforu byl překročen u 55 % vodních útvarů (dále jen VÚ), obsah dusičnanového dusíku u 45 % vodních útvarů a obsah amoniakálního dusíku u 15 % VÚ. Jako zdroj znečištění v ukazateli celkový fosfor byly jednoznačně identifikovány bodové zdroje komunálních odpadních vod a to jak nečištěné (volné výusti, oddělovací komory na jednotné kanalizaci), tak nedostatečně čištěné odtoky z ČOV. Proto je SC 1.1. zaměřen prioritně na snížení znečištění z těchto zdrojů. Z hlediska znečištění sloučeninami dusíku je převažujícím zdrojem difúzní a plošné znečištění. Řešení této problematiky je součástí PRV.

Podpora z OP ŽP musí problémy identifikované v rámci aktualizace plánů povodí respektovat a musí být tedy zacílena především na problematiku VÚ.

V rámci realizace opatření v tomto SC budou podporovány aktivity vedoucí ke snížení znečištění podzemních a povrchových vod z komunálních bodových zdrojů znečištění, které budou směřovat k dosažení cílů plánů povodí v souladu se Směrnicí 2000/60/ES o vodní politice, tj. ke zlepšení stavu vodních útvarů na dobrý či velmi dobrý stav, a související platné legislativy (2008/105/ES, 2013/39/EU a 91/271/EHS). Prioritně bude řešeno vypouštění

nečištěných odpadních vod z výpustí kanalizace do toku a výstavba nových kanalizací a ČOV v oblastech s vysokou ekologickou prioritou s přihlédnutím ke zdrojům pitné vody.

Standardem bude systém centrálního sběru odpadních vod s následným čištěním na ČOV. S ohledem na místní podmínky (např. členitá morfolgie terénu, roztroušená zástavba) může být likvidace odpadních vod zajištěna decentrálním řešením-několik autonomních ČOV s vlastní kanalizací v jedné aglomeraci. Vyhodnocení efektivity bude součástí projektu. Obě možná řešení povedou ke snížení vnosu znečištění a zlepšení stavu dotčených VÚ při dodržení ekonomické efektivity.

Pro SC se předpokládá využití přibližně 60 % alokované částky pro PO 1, více než polovina alokované částky SC je určena na ČOV a výstavbu nové kanalizace.

V rámci snížení eutrofizace budou komplexní a systémová opatření podporována hlavně u vodárenských nádrží a nádrží koupacích vod, která mohou zahrnovat záchytné nádrže na jednotných kanalizacích, sedimentační nádrže na přítocích do nádrží zajišťující strategickou ochranu vodních zdrojů nebo jiná opatření směřující k dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES o vodní politice a souvisejících dokumentů na národní i evropské úrovni. Vnos znečišťujících látek a jejich dopad v podobě eutrofizace vod představuje významný negativní vliv na vodní zdroje. Podrobná opatření budou specifikována v aktualizovaných plánech povodí. Současně mohou být realizována biologická a další technická opatření k dlouhodobému snížení eutrofizace povrchových vod přímo ve vodních nádržích.

Údaje v tabulce č. 3 vychází z dostupných statistických dat za rok 2012. Zásadní pro správné posouzení dosažení cílových hodnot indikátoru ve vazbě na podpořená opatření v programu OP ŽP 2014-2020 budou data z roku 2015 a rozdíl mezi výchozí a cílovou hodnotou.

Tabulka č. 3: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 1.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
42110	Množství vypouštěného o znečištění v ukazateli P celk.	t/rok	Není relevantní	1 203	2012	856	ČSÚ	Ročně
42212	Množství čištěných splaškových odpadních vod	mil. m ³ /rok	Není relevantní	317,7	2013	285	ČSÚ	Ročně
42111	Množství vypouštěného o znečištění v ukazateli CHSKCr	t/rok	Není relevantní	40 100	2013	32 308	ČSÚ	Ročně
42210	Počet vodních útvarů s nevyhovujícím stavem v ukazateli BSK5	vodní útvar	Není relevantní	166	2014	74	MŽP	dle hodnocení stavu vodních útvarů (2020)

Specifický cíl 2: Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

Zvýšení počtu obyvatel zásobovaných pitnou vodou odpovídající jakosti bude podporovanou aktivitou. Zároveň je cílem zvýšení zabezpečení stability dodávky pitné vody, a to zejména v oblastech, kde není vybudován veřejný vodovod a jsou nekvalitní vodní zdroje, a v oblastech, kde dochází k problémům s dodávkou v době sucha.

Případná opatření na zlepšení kvality pitné vody budou zaměřena prioritně na zlepšení jakosti surové vody používané na výrobu vody pitné, tj. na zlepšení jakosti zdrojů jak podzemních, tak povrchových vod a jejich ochranu před vnikem znečištění do těchto zdrojů s cílem snížení míry úpravy surové vody na vodu pitnou. Intenzifikace úpraven vody pro účely dosažení potřebné kvality vyrobené pitné vody bude podporovatelná pouze v případě, že zlepšení kvality surové vody nebude v potřebném časovém horizontu nebo za ekonomicky přijatelných podmínek dosažitelné.

Strategie zlepšení jakosti pitné vody je dána splněním požadavků na její jakost, která je upravena požadavky Směrnice Rady 98/83/EHS o jakosti vody určené k lidské spotřebě a vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření financovaná z OP ŽP 2014-2020 povedou k plnění směrnic ES v oblasti ochrany vod a zároveň k naplňování Plánu na ochranu vodních zdrojů Evropy (COM(2012)673), zejména v oblastech dosažení dobrého stavu vod a opatření pro přirozené zadržování vody.

Pro specifický cíl 1.2. se předpokládá využití přibližně 15 % alokované částky pro prioritní osu 1.

Tabulka č. 4: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 1.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
42000	Podíl obyvatel zásobovaných vodou v odpovídající kvalitě z vodovodů pro veřejnou potřebu	%	Není relevantní	93,8	2013	95,61	ČSÚ	Ročně

2.1.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.1.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.1 - budou:

- výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod v aglomeraci, výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod (domovní čistírny odpadních vod nebudou podporovány),
- odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod),
- výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod.

Hlavní cílové skupiny: veřejný sektor.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- obchodní společnosti.

Specifický cíl 2: Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.2 - budou:

- výstavba a modernizace úpraven vody a zvyšování kvality zdrojů pitné vody, včetně výstavby a modernizace systémů pro ochranu zdrojů pitné vody v jejich bezprostřední blízkosti, sloužící veřejné potřebě,
- výstavba a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužících veřejné potřebě.

Hlavní cílové skupiny: veřejný sektor.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- společnosti vlastněné z více než 50 % majetku obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

2.1.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Zejména budou uplatňovány principy likvidace zdroje znečištění ve vztahu ke stavu vodních útvarů a ke zdrojům vody pro pitné účely (ochranná pásma).

Soulad se státní politikou plánování v oblasti vod tvořenou zpracovaným Plánem hlavních povodí ČR a navazujícími plány části mezinárodní oblasti povodí a plány oblastí povodí včetně programů opatření (pro období do 22. 12. 2015), po roce 22. 12. 2015 tvořenou zpracovávanými plány povodí včetně programů opatření.

Pro výběr a prioritizaci podpořených opatření bude vybírána nejlepší environmentální varianta.

Soulad projektu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost společenství v oblasti vodní politiky.

Soulad projektu se zpracovanými PRVKÚK.

Soulad projektu s Přílohou č. 6 Dohoda mezi ČR a EK na „Podmínkách přijatelnosti vodohospodářských projektů pro OP ŽP v programovacím období 2014–2020“.

Realizací projektů kanalizací a ČOV dojde k poklesu vypouštěného znečištění v komunálních odpadních vodách, za předpokladu pozitivního efektu na snížení vypouštěného znečištění.

Projekty řešící rekonstrukci ČOV jsou přijatelné pouze v souvislosti s intenzifikací nebo změnou kapacity ČOV při současném zvýšení účinnosti ČOV.

Prioritně budou řešeny lokality v povodí vodních zdrojů.

Primárně budou podporovány projekty s centralizovaným odváděním a čištěním odpadních vod s ohledem na místní podmínky (např. členitá morfologie terénu, roztroušená zástavba), budou povolena decentralizovaná řešení i kombinace obou řešení pokud budou vycházet jako nákladově efektivnější způsob odvádění odpadních vod (domovní čistírny odpadních vod nebudou podporovány). Projekty zaměřené na problematiku řešení odpadních vod pro aglomerace nad 2000 EO budou prioritizovány. Projekty řešící problematiku odpadních vod v aglomeracích pod 2000 EO budou podpořeny pouze tehdy, pokud je to řádně odůvodněno technicky a ekonomicky (oproti alternativě jednotlivých žump).

Projektem dojde k zabezpečení zásobování obyvatel pitnou vodou v dostatečném množství, popř. ve zlepšené kvalitě, nebo bude umožněno zásobování většího počtu obyvatel kvalitní pitnou vodou v oblastech, kde dochází k neplnění požadavků na jakost surové vody dle směrnice 98/83/ES, nebo kde lze předpokládat postupné zhoršování kvantity i kvality vodních zdrojů.

Realizací projektů na jednotné kanalizaci k odstraňování příčin eutrofizace vod dojde ke snížení objemu přímého odtoku ředěných splaškových vod srážkovými vodami z jednotné kanalizace do oblasti chráněných území dle přílohy IV rámcové směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (území vyhrazená pro odběr vody pro lidskou spotřebu, vodní útvary určené jako rekreační vody). Projekt musí mít prokazatelný dlouhodobý efekt na snížení eutrofizace povrchových vod. Jeho nedílnou součástí je přesná specifikace cílového stavu, kterého je zamýšleno dosáhnout spolu s definicí cílových parametrů.

Realizací projektů k odstraňování příčin eutrofizace vod u technických opatření u stávajících ČOV a vodních děl k zachycení sedimentů musí dojít k prokazatelnému dlouhodobému snížení vnosu nutrientů (především P) a jejich realizací se přispěje ke zlepšení stavu dotčeného vodního útvaru.

Biologická a další technická opatření k dlouhodobému snížení eutrofizace povrchových vod ve vodních nádržích lze podporovat pouze v případě, že jsou součástí komplexního řešení celého dílčího povodí nad vodní nádrží (jehož součástí by mělo být především omezení smyvu, tj. přísunu živin P, N ze zemědělských pozemků) a v příslušném povodí je zajištěna likvidace odpadních vod z bodových zdrojů znečištění dle požadavků právních předpisů. Těžba sedimentů bude podporována pouze lokálně po prokázání její nezbytnosti. Projekt musí prokázat komplexnost a účinnost navrhovaných opatření porovnáním stavu před a po aplikaci opatření s minimálním negativním dopadem na vodní a na vodu vázaný ekosystém a bez ohrožení lidského zdraví (sledovat především ovlivnění fyzikálně-chemických podmínek, toxicitu, redukci rybí obsádky, ohrožení vodní fauny a flóry – ZCHD, další negativní efekty v ekosystému: zápach, zbarvení vody apod.).

Projekty musí zahrnovat technicko-ekonomickou analýzu, její podrobnost bude odpovídat realizačnímu stupni projektu, v případě variantního řešení musí být zpracována technicko-ekonomická analýza pro všechny řešené varianty.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.1.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory, vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.1.3.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci Prioritní osy 1, SC 1.1 se na základě informací dostupných v době přípravy revize PD (stav ke 4. 2. 2016) předpokládá realizace velkého projektu s názvem „Dostavba kanalizace v Brně II“, kde celkové předpokládané způsobilé výdaje činí 1 919 mil. Kč.

V rámci Prioritní osy 1, SC 1.2 se v současné chvíli nepředpokládá realizace velkého projektu.

2.1.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 5: Společné a specifické programové indikátory výstupů SC 1.1 a SC 1.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
CO18	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené zásobování vodou	osoby	FS	Není relevantní	1 723 355	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
42400	Počet opatření realizovaných pro snížení eutrofizace	opatření	FS	Není relevantní	48	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO 19	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené čištění odpadních vod	ekvivalentní obyvatelé	FS	Není relevantní	180 917	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
42205	Návrhová kapacita nově vybudovaných, a rekonstruovaných ČOV	ekvivalentní obyvatelé	FS	Není relevantní	377 439	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
42201	Délka vybudovaných kanalizací	km	FS	Není relevantní	2 051	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.1.4 INVESTIČNÍ PRIORITY 2 prioritní osy 1: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof (Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. b) písm. ii)

2.1.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami

Cílem Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik je omezit riziko nepříznivých účinků spojených s povodněmi zejména na lidské zdraví a na život, životní prostředí, kulturní dědictví, hospodářskou činnost a infrastrukturu. Přijatá opatření na snížení rizika povodní musí být v souladu s požadavky směrnice a zohledňovat mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik a plány pro zvládání povodňových rizik, které budou

v souladu se Směrnicí dokončeny a zveřejněny v průběhu trvání Operačního programu. V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporována opatření k ochraně před povodněmi sledující implementaci Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (na podkladě plánů pro zvládání povodňových rizik) a 2000/60/ES (realizace výstupů resp. programů opatření 1. a 2. cyklu plánování v oblasti vod). Předpokládá se pokračování podpory konkrétních protipovodňových opatření (suché nádrže s řízeným režimem plnění podle manipulačního řádu, řízený rozliv do krajiny, zkapacitnění koryt vodních toků v intravilánech, zvýšení přirozené retence údolních niv, zpomalení odtoku v ploše povodí, využití stávajících vodních děl pro povodňovou ochranu, adaptace území omezující škodlivé účinky působení lokálních přívalových srážek – bleskové povodně apod.). V rámci tohoto cíle je plánována také podpora zvyšování retenčního potenciálu v povodí, a tedy snižování rychlosti odtoku v době povodňových situací. V rámci aktivit se předpokládá podpora projektů řešící hospodaření se srážkovými vodami v intravilánech obcí a měst.

Přívalové i déle trvající srážky mají významný vliv na svahovou nestabilitu. Česká republika patří, vzhledem ke své pestré geologické stavbě a hustému osídlení, mezi země s vysokým výskytem a ohrožením svahovými nestabilitami. Současně se řadí mezi země s dlouholetou a vyspělou tradicí dokumentace a klasifikace tohoto rizikového jevu, které jsou nezbytné pro prevenci, jakož i pro likvidaci případných svahových nestabilit. Území ČR bylo svahovými pohyby citelně zasaženo v souvislosti s extrémními srážkami zejména v letech 1997 (Morava), 2002 (Čechy) a opakovaně v dalších letech, avšak na menších územích (např. Jeseníky, České středohoří, Beskydy, Vsetínsko, Zlínsko, Mladoboleslavsko). V rámci tohoto cíle se předpokládá i podpora této oblasti.

Pro specifický cíl 1.3. se předpokládá využití přibližně 15 % alokované částky pro prioritní osu 1, více než polovina alokované částky specifického cíle je určena na zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv a zlepšení přirozených rozlivů.

Tabulka č. 6: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 1.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
43210	Počet obyvatel dotčených rozlivem Q100	osoby	Není relevantní	397 000	2012	376 363	POVIS	Ročně
42310	Nepropustně zpevněná plocha připojená na kanalizaci	ha	Není relevantní	118	2013	0	ŘO	Průběžně
44311	Území s identifikovanou svahovou nestabilitou	ha	Není relevantní	19	2013	0	Registry České geologické služby - svahové nestability	Ročně

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Specifický cíl 1.4 je velmi úzce propojen se specifickým cílem 1.3 a implementací Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik. Tento specifický cíl tvoří soubor nestrukturálních opatření zaměřených na prevenci a ochranu obyvatel, majetku, kulturního dědictví a životního prostředí před účinky povodní a zajištění zlepšení rychlosti a kvality informací v době povodně (zejména projekty hodnocení povodňového rizika, studie odtokových poměrů včetně návrhů efektivních protipovodňových opatření, přípravu povodňových orgánů na provádění operativních opatření při nebezpečí povodně a během povodní, tvorba map povodňového nebezpečí a povodňových rizik, aktualizace podkladů pro stanovování záplavových území, rozšíření a zkvalitnění předpovědní a výstražné služby a hlášené služby v době povodně). Zkušenosti z povodní v roce 2006 a přívalových povodní 2009 a 2010 i povodně z června 2013 ukazují, že rychlost a kvalita informací jsou zásadní pro zvládnutí povodňového rizika, zmírnění možnosti přímého ohrožení lidských životů či možného snížení povodňových škod. Důležitost informovanosti vzrůstá zvláště u přívalových povodní v případě menších toků.

V ČR jsou předpovědní modely o srážkách a průtocích řešeny na centrální úrovni (ČHMÚ), manipulace na vodních dílech v rámci dílčích povodí (podniky Povodí), ale odpovědnost za varování a evakuaci obyvatel je na místní úrovni. Proto jsou podporovány i LVS, které indikují především přívalové lokální srážky nebo lokální omezení průtočnosti drobných vodních toků a zároveň je umožněna včasná výstraha ohroženým obyvatelům. LVS jsou nezastupitelné jako doplněk centrálního předpovědního systému v otázce předpovídání přívalových srážek. LVS indikují přímé ohrožení v konkrétních lokalitách, protože zachycují větší podrobnost než je možnost centrálního systému.

Pro specifický cíl 1.4. se předpokládá využití přibližně 10 % alokované částky pro prioritní osu 1, více než polovina alokované částky specifického cíle je určena na budování, rozšíření a zkvalitnění informačních, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni a dále na digitální povodňové plány.

Tabulka č. 7: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 1.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
43010	Počet obcí s nedostatečnou povodňovou ochranou	obce	Není relevantní	1 033	2013	233	POVIS	Ročně

2.1.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.1.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami

Oblast podpory je zaměřena na realizaci povodňových opatření v intravilánu obcí a extravilánu, která budou mít pozitivní efekt na zmenšení rozsahu zaplaveného území v obcích a snížení počtu zaplavených nemovitostí, a tím snížení povodňových škod. V rámci podpory se předpokládá podpora projektů zprůčňování koryt vodních toků a přilehlých niv v intravilánu obcí a extravilánu s přímou vazbou na snížení povodňového ohrožení v intravilánu. Dalšími typy podporovaných projektů v rámci aktivity „Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně“ jsou navrhovány například výstavba poldrů, úpravy stávajících retenčních nádrží (např. vybudování bezpečnostního přelivu) za účelem zvýšení a zlepšení jejich protipovodňových funkcí. Součástí podpory jsou i aktivity zaměřené na retardaci odtoku v povodí vodních toků a hospodaření se srážkovými vodami. Retardace bude zaměřena na zvýšení retenčního potenciálu v povodí přírodě blízkými opatřeními. Hospodaření se srážkovými vodami zejména v městských aglomeracích je vedeno snahou postupně omezovat vypouštění neznečištěných srážkových vod do kanalizace. Srážkové vody mohou být zadrženy a využívány např. k zavlažování zahrad a parků nebo zasakovány do podloží, v době povodně správná funkce zařízení může pomoci oddálit přetížení kanalizačních systémů a potenciálně snížit možné následky povodně. Výsledný efekt financovaných opatření v rámci specifického cíle by mělo být zlepšení povodňové ochrany sídelních aglomerací. Každé uvažované protipovodňové opatření bude podpořeno na základě odůvodnění studií proveditelnosti a technicko-ekonomickou analýzou, která doloží proveditelnost zejména z hlediska majetkoprávních vztahů, efektivnosti opatření a vazby na stav dotčených vodních útvarů. Pro efektivní ochranu před povodněmi je třeba vycházet primárně z opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci a retardaci vody v území, a návazně technická opatření k ovlivnění povodňových průtoků. Navrhovaná opatření musí být

v souladu se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky a 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.3 - budou:

- zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů,
- hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich další využití namísto jejich urychleného odvádění kanalizací do toků,
- obnovení, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace, vodních děl sloužící povodňové ochraně,
- stabilizování a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost vyplývajících z „Registru svahových nestabilit“.

Hlavní cílové skupiny: veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích (správci toků), Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací, fyzické osoby.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy a školská zařízení,
- veřejnoprávní instituce,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem,
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty podnikající v odvětví akvakultury
- fyzické osoby.

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

V rámci této podoblasti se plánuje podpora preventivních protipovodňových opatření a ochrany obyvatel před účinky povodní. Specifický cíl částečně navazuje na oblast podpory 1.3.1 OP ŽP v minulém programovém období. Operační cíle podpory jsou úzce svázány se specifickým cílem 1.3, se kterým sdílejí hlavní princip - zvýšení ochrany života osob a majetku

a ekonomických aktivit regionů ohrožených povodňovým rizikem. Aktivita je zaměřena na zlepšení znalostí obyvatel i státní správy a samosprávy o povodňovém ohrožení a povodňových rizicích. Poskytování kvalitních a včasných zpráv a jejich rozšiřování prostřednictvím hlásného a varovného systému ochrany před povodněmi je zásadním faktorem pro zvládnutí kritických situací v době povodňových událostí včetně přívalových povodní. Podporované projekty v rámci aktivity „Analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření“ budou zaměřeny na celá povodí zejména menších toků včetně komplexních návrhů realizace opatření pro snížení rychlosti odtoku vody z povodí a snížení povodňových průtoků prováděných přírodě blízkým způsobem. Druhou zásadní aktivitou jsou projekty zaměřené na rozšíření a zlepšení systému předpovědní a hlásné povodňové služby a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni, včetně jejich technického vybavení, a tvorba digitálních povodňových plánů.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.4 - budou:

- analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření,
- budování, rozšíření a zkvalitnění varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na celostátní úrovni, digitální povodňové plány,
- budování a rozšíření varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na lokální úrovni, digitální povodňové plány.

Hlavní cílové skupiny: veřejný sektor.

Cílová území: území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky).

2.1.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Soulad se státní politikou plánování v oblasti vod, tvořenou zpracovaným Plánem hlavních povodí České republiky a navazujícími plány národní části mezinárodního povodí a plány oblastí povodí včetně programů opatření (pro období do 22. 12. 2015), po 22. 12. 2015 tvořenou zpracovávanými Národními plány povodí, včetně programů opatření, a Plány pro zvládnutí povodňových rizik.

Soulad se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES , kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky a 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik.

Projekty k realizaci musí být posouzeny dle článku 4 (7) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES.

Projekt zachovává (případně zvyšuje) průtočnou kapacitu stanovenou pro danou obec či město a nezvyšuje povodňové nebezpečí.

Efektivní preventivní opatření je nutné uplatňovat systémově v ucelených (hydrologických) povodích a s provázáním vlivů podél vodních toků.

Výstavba, rekonstrukce a modernizace přehrad nebude z OP ŽP podporována.

Pro efektivní ochranu před povodněmi je třeba vycházet primárně z opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci a retardaci vody v území, a návazně z technických opatření k ovlivnění povodňových průtoků.

Rekonstrukce lokálních varovných systémů nebude podporována.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.1.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů, včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory, vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.1.4.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci Prioritní osy 1, SC 1.3 a 1.4 se nepřepokládá existence velkého projektu.

2.1.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 8: Společné a specifické programové ukazatele výstupu SC 1.3 a 1.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
43300	Délka řešených kilometrů toků	km	FS	Není relevantní	236	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
43500	Počet obnovených, vystavěných a rekonstruovaných vodních děl sloužících k povodňové ochraně	ks	FS	Není relevantní	32	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
42300	Objem retardované dešťové vody	m ³	FS	Není relevantní	37 736	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
44301	Plocha nově stabilizovaných objektů svahových nestabilit v rámci OPŽP 2014+	ha	FS	Není relevantní	19	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
43002	Počet obcí s digitálním povodňovým plánem	obce	FS	Není relevantní	400	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
43400	Počet studií v oblasti s potenciálním povodňovým rizikem s návrhem povodňové ochrany přírodě blízkým způsobem	studie	FS	Není relevantní	30	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
43401	Počet analýz v oblasti s potenciálním povodňovým rizikem	analýzy	FS	Není relevantní	120	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO20	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	osoby	FS	Není relevantní	278 330	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.1.5 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 9: Výkonnostní rámec PO 1

Prioritní osa	Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je vhodné, výsledkový)	ID	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Milník pro rok 2018	Konečný cíl (2023)	Zdroj dat	Popříadě vysvětlení relevance ukazatele
PO 1	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	FS	Není relevantní	141 252 782	902 241 972	ŘO	-
PO 1	výstupový	422 05	Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV	ekvivalentní obyvatelé	FS	Není relevantní	20 000	377 439	Žadatel/Příjemce	viz Kapitola 2.1.5.1
PO 1	výstupový	CO 20	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	osoby	FS	Není relevantní	22 000	278 330	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.1.5.1

2.1.5.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce

Indikátor 422 05 Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV

Výstupový indikátor byl zvolen tak, aby sledoval naplňování cíle snižování vypouštěného množství znečištění z komunálních zdrojů. Sleduje opatření na výstavbu, modernizaci a intenzifikaci čistíren odpadních vod.

Nastavení tohoto indikátoru vychází z expertního odhadu na základě indikovaných potřeb nových kapacit ČOV.

Indikátor CO20 Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním

Jedná se o společný výstupový indikátor, který byl zvolen, aby sledoval ochráněné obyvatele České republiky před povodňovým nebezpečím. Díky tomuto indikátoru lze sledovat obyvatele chráněné jak podáním informace (např. lokální varovné a výstražné systémy), tak protipovodňovými opatřeními (např. úpravou toku či suchou nádrží). Tento indikátor sleduje celou investiční prioritu, respektive oba specifické cíle 1.3 a 1.4, kromě aktivit "Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich další využití namísto jejich urychleného odvádění kanalizací do toků" a "Stabilizace a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost vyplývajících z "Registru svahových nestabilit"". Celkově byla při přípravě programu na sledované aktivity tímto indikátorem alokována částka 257 005 241 Eur. Vyčerpaná částka certifikovaných výdajů se pro rok 2018 předpokládá cca 71 000 000 Eur. Nastavení milníků vychází z mapování rizika povodní a zkušeností z OP ŽP 2007-2013.

2.1.6 Kategorie zásahů

Tabulka č. 10: Dimenze 1 - Oblast zásahu

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 1	020	115 315 077
Prioritní osa 1	021	76 799 842
Prioritní osa 1	022	384 773 065
Prioritní osa 1	087	6 918 905
Prioritní osa 1	088	183 098 787

Tabulka č. 11: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 1	01	766 905 676

Tabulka č. 12: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 1	01	40 282 425
Prioritní osa 1	02	80 564 841
Prioritní osa 1	03	646 058 410

Tabulka č. 13: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 1	01	24 000 000
Prioritní osa 1	03	2 666 667
Prioritní osa 1	07	740 239 009

2.2 PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje	☐

2.2.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond

Není relevantní pro prioritní osu 2. Prioritní osa 2 navazuje na prioritní oblast 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ makroregionální Strategie EU pro Podunají.

Globálním cílem prioritní osy 2 pro období 2014-2020 je zlepšení kvality ovzduší tam, kde jsou překračovány imisní limity, a udržení kvality ovzduší tam, kde je kvalita dobrá. Veškeré typy aktivit a projektů v rámci jednotlivých specifických cílů prioritní osy 2 jsou v souladu s prioritami stanovenými v rámci komplexu koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší, který tvoří Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR, Národní program snižování emisí ČR a programy zlepšování kvality ovzduší zpracované pro jednotlivé zóny a aglomerace v souladu s článkem 23 Směrnice 2008/50/EC.

2.2.2 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie

Fond	Fond soudržnosti, Evropský fond pro regionální rozvoj
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 2
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.2.3 INVESTIČNÍ PRIORITY 1 prioritní osy 2: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. c) písm. iv))

2.2.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Nezbytným krokem pro snížení úrovně znečištění ovzduší v České republice je omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností. Toto opatření přispěje zejména k dosažení cílů v oblasti kvality ovzduší, které stanovuje platná evropská legislativa, ale přínosné bude i pro dosažení národních emisních stropů navržených v rámci Programu Čisté ovzduší pro Evropu zveřejněného Evropskou komisí v roce 2013.

Specifický cíl 2.1 podobně jako celá prioritní osa 2 jsou v souladu se závěry a doporučeními národních strategických koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší (tj. programů zlepšování kvality ovzduší, Národního programu snižování emisí ČR, Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšování kvality ovzduší v ČR).

Z hlediska kvality ovzduší jsou **prioritními znečišťujícími látkami částice PM₁₀ a PM_{2,5}, prekurzory sekundárních částic** (oxidy síry, oxidy dusíku, amoniak, těkavé organické látky (VOC)), **černé uhlíkaté částice** (black carbon) a **BaP**.

Národní emisní projekce i projekce generované modelem GAINS indikují **pro r. 2020 vysoké riziko nedodržení nově stanovených národních závazků snížení emisí pro částice PM_{2,5} a amoniak**.

Opatření musí vést k co nejvyšší úrovni energetické účinnosti, k co nejnižším emisím CO₂ a k co nejnižším emisím znečišťujících látek (PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x a benzo(a)pyren). Opatření mohou být podporována pouze tehdy, jestliže rozšíření dálkového zásobování teplem není ekonomicky schůdné. Vyhodnocení těchto přínosů bude sledováno v rámci navrženého ENVI indikátoru „Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů“. Výsledky snižování emisí a/nebo úrovně znečištění ovzduší budou hodnoceny, tam kde je to možné měřením a monitoringem, na úrovni projektů a tato zjištění budou zároveň na úrovni projektů reportována EK ve výroční zprávě. Pokud bude takové hodnocení nevhodné, například vzhledem k jeho nákladům, bude tato skutečnost ve výroční zprávě vysvětlena.

Opatření přispěje významně ke snížení emisí CO₂. Vyhodnocení těchto přínosů bude sledováno aplikací indikátoru výstupu „Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů“.

Specifického cíle bude dosaženo prostřednictvím náhrady zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nové environmentálně šetrné způsoby vytápění. Současně bude kladen důraz na maximální účinnost podporovaných zdrojů tepla.

Na specifický cíl 1 je kladen zásadní důraz, na podporu aktivit v rámci tohoto cíle bude podle předběžného odhadu rezervováno přibližně 67 % alokace prioritní osy 2.

Podpora v tomto specifickém cíli bude udělována krajům či obcím, které zajistí výměnu stacionárních zdrojů v domácnostech.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Cílovým stavem je plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států).

Poznámka k tabulce č. 14: Indikátor „Množství odstraněných emisí prekurzorů PM_{2,5} z lokálního vytápění domácností“ zahrnuje množství emisí vyjadřující celkový roční objem prekurzorů sekundárních částic (SO₂, NO_x, NH₃ a VOC) násobené faktory potenciálu tvorby částic PM_{2,5} zpracovanými IIASA. Primární částice – PM (včetně PM_{2,5} a PM₁₀) jsou sledovány zvláště vzhledem k jejich významnému vlivu na kvalitu ovzduší v České republice.

Tabulka č. 14: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 2.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
36120	Množství emisí PM ₁₀ z lokálního vytápění domácností	t/rok	Není relevantní	30 656	2011	28 381	ČHMÚ	Ročně
36130	Množství emisí prekurzorů PM _{2,5} z lokálního vytápění domácností	t/rok	Není relevantní	9 191	2011	8 611	ČHMÚ	Ročně
32300	Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů	GJ/rok	Není relevantní	0	2014	2 500 000	ŘO	Průběžně

Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Vysoká expozice obyvatelstva plošným i lokálním koncentracím znečišťujících látek v ovzduší musí být snížena prostřednictvím omezení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se významně podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Tato skupina stacionárních zdrojů představuje širokou skupinu technologicky rozmanitých zařízení a činností, které jsou významnými emitenty primárních a fugitivních emisí PM₁₀ a PM_{2,5}, zdroje prekurzorů sekundárních aerosolů i zdroje emisí benzo(a)pyrenu. Uvedená skupina je detailně identifikována v rámci koncepčních a strategických dokumentů v oblasti ochrany ovzduší (projekt přípravy těchto dokumentů „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR“).

Specifického cíle bude dosaženo prostřednictvím realizace vhodných opatření ke snížení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se výraznou měrou podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Stacionární zdroje, na které se vztahuje Směrnice o průmyslových emisích, nemohou být podporovány za účelem dosažení prostého souladu s intervalem hodnot dle nejlepších dostupných technik (BAT). V uvedeném případě je oprávněná pouze podpora dosažení nižší (a tedy nejvíce ambiciózní) poloviny intervalu hodnot dle BAT, a to v souladu s podmínkami veřejné podpory. Pokud hodnocení nákladové efektivity ukáže, že zaměření na dolní polovinu intervalu hodnot dle BAT není proveditelné, bude možné podpořit i horní polovinu intervalu hodnot dle BAT. Takto udělená podpora bude vysvětlena ve výroční zprávě. Důvodem je zajištění nezbytné flexibility.

Podporovaná opatření přispějí k dosažení cílů v oblasti kvality ovzduší, které stanovuje platná evropská legislativa, ale je nezbytná rovněž z důvodu nutnosti dosažení národních emisních stropů navržených v rámci Programu Čisté ovzduší pro Evropu zveřejněného Evropskou komisí v roce 2013 a rovněž podpoří dosažení a realizaci cílů, které jsou obsahem momentálně projednávaného návrhu směrnice o omezení emisí určitých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zdrojů (součást tzv. „Air Package“ publikovaného 18. 12. 2013).

Pro opatření v rámci specifického cíle 2.2 je rezervováno přibližně 23 % z celkové alokace prioritní osy 2.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Cílovým stavem je plnění emisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o omezování znečištění ovzduší přecházejícím hranice států).

Pozn. 1 k tabulce č. 15: Indikátor „Množství odstraněných emisí prekurzorů částic PM_{2,5} pocházejících z průmyslu a zemědělství“ zahrnuje množství emisí vyjadřující celkový roční objem prekurzorů sekundárních částic (SO₂, NO_x, NH₃ a VOC) násobené faktory potenciálu tvorby částic PM_{2,5} zpracovanými IIASA. Primární částice – PM (včetně PM_{2,5} a PM₁₀) jsou sledovány zvláště vzhledem k jejich významnému vlivu na kvalitu ovzduší v České republice.

Pozn. 2 k tabulce č. 15: Pozn.: fugitivní emise (zejména emise prachových částic z průmyslových procesů) nejsou vykazovány ČHMÚ. Tyto emise budou monitorovány a hodnoceny na úrovni projektu nebo bude poskytnuto odůvodnění v případech, kde jejich monitorování a hodnocení nebude možné.

Tabulka č. 15: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 2.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
36140	Množství emisí primárních částic PM ₁₀ pocházejících z průmyslu a zemědělství	t/rok	Není relevantní	17 732	2011	14 279	ČHMÚ	Ročně
36150	Množství emisí prekurzorů částic PM _{2,5} pocházejících z průmyslu a zemědělství	t/rok	Není relevantní	62 629	2011	34 179	ČHMÚ	Ročně

Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů

Systémy sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a počasí slouží mimo jiné k vyhodnocování současného stavu, předpovědi budoucího vývoje v krátkodobém i v dlouhodobém horizontu a také k vyhodnocování účinnosti opatření ke zlepšení kvality ovzduší. Přínosem je zacílení prioritní osy na komplexní problematiku emisně – imisně – meteorologických vazeb.

Na základě Programu EK „Čisté ovzduší pro Evropu“ vznikají další požadavky na monitoring kvality ovzduší a účinků znečištěného ovzduší nad rámec současné legislativy. Tyto požadavky bude nutné reflektovat v nastavení monitorovací sítě. Plánovaný rozvoj měřicích i hodnotících nástrojů je veden snahou o zkvalitnění popisu znečištění ovzduší a souvisejících meteorologických jevů a přesnější zacílení nápravných opatření.

V neposlední řadě je nutné věnovat pozornost také identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší, která povede ke správnému zacílení řízení kvality ovzduší a monitoringu účinků.

Rozvoj a provoz imisního monitoringu a následné hodnocení budou zajišťovány v souladu s požadavky evropské legislativy včetně připravovaných změn (směrnice 2008/50/ES a Program EK „Čisté ovzduší pro Evropu“) a požadavkům AQUILA. Modelové aktivity budou sledovat přístupy FAIRMODE a využívat výstupy z projektů LIFE/FP7. Získaná data budou vstupovat do mezinárodní výměny dat, včetně EEA.

Pro opatření v rámci specifického cíle 2.3 jsou vyhrazena přibližně 3 % z celkové alokace prioritní osy 2.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Získat relevantní data o stavu atmosféry na místech s nejvyšší vypovídající schopností.

Tabulka č. 16: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 2.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
37010	Míra nejistoty prostorové interpretace imisních dat	%	Není relevantní	35	2011	30	ČHM Ú	Ročně

2.2.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.2.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.1 - budou:

- náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech.

Podporované typy projektů:

- výměna kotle na pevná paliva za nový kotel na pevná nebo plynná paliva s minimálními emisemi znečišťujících látek,
- výměna kotle na pevná paliva za tepelné čerpadlo,
- výše uvedené výměny v kombinaci s doplňkovými nespalovacími zdroji tepelné energie (např. solární ohřev),
- instalace dodatečných zařízení (např. filtry) ke snížení emisí znečišťujících látek,
- opatření na snížení energetické spotřeby.

Aktivita může být realizována prostřednictvím krajů (případně obcí) jako příjemců, kdy kraj (obec) vytvoří své grantové schéma nebo obdobný mechanismus, který musí přispívat k věcným i finančním ukazatelům tohoto specifického cíle.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci rodinných domů.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce.

Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.2 - budou:

- náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování,
- pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí znečišťujících látek nebo ke snížení úrovně znečištění ovzduší.

Úplný výčet typů projektů není možné s ohledem na množství technických řešení a různorodost stacionárních zdrojů vytvořit; mezi **podporované typy projektů** patří například:

- kompletní nebo dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících spalovacích a nespalovacích stacionárních zdrojů znečišťování,
- pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek (např. tkaninové filtry, elektrostatické odlučovače, technologie ke snižování emisí z produkce, skladování a aplikace statkových hnojiv (v zemědělských provozech)),
- pořízení dodatečných technologií ke snížení úrovně znečištění ovzduší (např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení),
- změny technologických postupů za účelem snížení emisí,
- rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií.

Ve vztahu k uvedenému výčtu patří mezi nejzásadnější typové projekty podporované v rámci specifického cíle 2.2 zejména kompletní nebo dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování, pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek či ke snížení úrovně znečištění.

Ani podpora jiných typových projektů není vyloučena, neboť v závislosti na závěrech komplexu koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší mohou být identifikována opatření, jejichž realizací dojde k významnému zlepšení kvality ovzduší v rámci vymezených zájmových území, kde je tato kvalita výrazně zhoršena.

V rámci provedených komplexních analýz byly opakovaně identifikovány technologie, které lokálně významně ovlivňují kvalitu ovzduší. Zejména opatření zaměřená na tyto technologie proto budou předmětem podpory v rámci specifického cíle 2.2. Jedná se například o následující technologie:

- těžba a zpracování nerostných surovin, zejména mechanické operace,
- výroba a zpracování kovů, metalurgie,
- výroba a zpracování pevných paliv.

Kromě priorit zmíněných v části 2.2.3.2.2 budou opatření prioritizována následujícím způsobem:

- budou preferována opatření snížení emisí u povrchu země (v dýchací zóně),
- budou preferována opatření významně snižující emise TZL,

- budou preferována opatření zavádějící technologie s nejlepšími environmentálními parametry.

V sektoru zemědělství budou preferována nejúčinnější opatření snižování emisí amoniaku, jako jsou koncová zařízení (pračky odpadních plynů), roštové podlahy s vakuovým odtahem kejdy, vysokotlaká injektáž apod.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Cílová území: území celé České republiky se zaměřením na sídelní útvary (města, obce).

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

V případě typového projektu „Rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií“ nebudou podporovány podnikatelské subjekty. Podpora podnikatelských subjektů v rámci tohoto typového projektu je předmětem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.3 - budou:

- výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů v souladu s vývojem technologií a nároků na přesnost, rychlost předávání informací pro rozhodování v krizových situacích (zejména se jedná o citlivé měřicí a laboratorní přístroje pro kvalitnější měření koncentrací znečišťujících látek v ovzduší a depozičních toků, měření nově sledovaných znečišťujících látek v souladu s požadavky EU, meteorologickou techniku pro sledování relevantních charakteristik – distanční i pozemní měření, výpočetní systémy pro provozování komplexních modelů),
- výstavba a rozvoj infrastruktury pro správu, zpracování a hodnocení dat ze systémů sledování kvality ovzduší a počasí (zejména systémů a nástrojů pro sběr údajů z měřicích systémů, jejich archivaci a následné zpracování včetně krizového řízení). Zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry umožňující předpovídání kvality ovzduší a počasí (např. modely pro hodnocení transportu a rozptylu znečištění v atmosféře včetně komplexního chemismu zahrnující i tvorbu aerosolů a meteorologické modely poskytující vstupní data pro tyto modely),
- pořízení a rozvoj systémů pro identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší (měřicí a laboratorní techniky pro detailní analýzy složek znečištění ovzduší se zaměřením na identifikaci nejvýznamnějších zdrojů pro imisně zatížené lokality),
- pořízení systému pro zveřejňování výsledků sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a počasí (nástroje pro rozvoj e-reportingu, webových aplikací a služeb včetně požadavků směrnice INSPIRE, výstražné, regulační a předpovědní systémy, možné propojení s programem LIFE - Informační projekty, projekty zaměřené na zvyšování informovanosti).

Podporované typy projektů k naplnění jednotlivých aktivit specifického cíle budou:

- výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména monitorovací sítě, laboratoře, zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci),
- pořízení a aktualizace systémů určených pro hodnocení kvality ovzduší a posouzení dopadů opatření ke zlepšení kvality ovzduší (zejména tvorba, aktualizace a vývoj databází, softwaru pro zpracování dat, modelování a simulaci),
- podpora obnovy a rozvoj systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší (emisních dat) jak standardních znečišťujících látek, tak skleníkových plynů,
- infrastruktura pro identifikaci zdrojů znečišťování (zejména monitorovací technika, laboratoře, zabezpečení sběru a zpracování vzorků a přenosu dat), správu a zpracování dat a pro vývoj a zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry,
- realizace integrovaných systémů a budování společné infrastruktury pro sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů, výstražné, regulační a předpovědní systémy, modelování s vysokým rozlišením a identifikací zdrojů znečišťování, podpora implementace opatření vyplývajících z plánů a programů

ke zlepšení kvality ovzduší v koordinaci s příhraničními regiony Polské a Slovenské republiky (např. v rámci programu LIFE pro střední Evropu).

Hlavní cílové skupiny: veřejný sektor.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nevládní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky).

2.2.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Veškeré podpořené projekty musí být v souladu s pravidly EU pro udělení veřejné podpory.

V SC 2.1 a 2.2 se bude vycházet mimo jiné z územních priorit stanovených v programech zlepšování kvality ovzduší zpracovaných pro jednotlivé zóny a aglomerace. Těmi jsou oblasti s překračovanými imisními limity a oblasti, v nichž jsou umístěny zdroje, které mají významný lokální vliv na kvalitu ovzduší nebo přispívají k překračování imisních limitů jednotlivě nebo jako skupina. Tato území byla vymezena na základě imisního monitoringu a modelování kvality ovzduší.

V rámci SC 2.1 budou podporovány projekty, které jsou situovány v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší (překročení imisních limitů pro PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyren), pro které jsou zpracovány programy zlepšování kvality ovzduší.

Projekty musí být sociálně a ekonomicky udržitelné a musí zohledňovat „energetickou chudobu“. Prioritou budou projekty s využitím obnovitelných zdrojů energie.

Investice by měly zajistit co nejvyšší míru energetické účinnosti, co nejmenší množství emisí CO₂ a PM₁₀.

V rámci SC 2.1 by investice do budov, ve kterých bude provedena náhrada stacionárního spalovacího zdroje, měla být podmíněna zlepšením energetické účinnosti a energetické spotřeby budovy.

Veškeré projekty musí být v souladu s environmentálními standardy a právními předpisy EU.

Důraz bude kladen na podporu projektů lokalizovaných v sídelních oblastech nejvíce postižených znečištěním ovzduší. Priorita bude poskytnuta projektům lokalizovaným v oblastech s nejvyšším překročením přijatelné úrovně znečištění ovzduší a s nejvyšším počtem obyvatel vystavených nadlimitním koncentracím znečištění ovzduší. Úroveň znečištění ovzduší v jednotlivých oblastech bude posuzována v souladu s ustanovením § 11, odst. 6 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v platném znění, podle mapy pětiletých klouzavých průměrů koncentrací prioritních znečišťujících látek konstruované ve čtverci 1x1 km². V rámci posuzování projektů bude zohledněna i velikost populace exponované nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v rámci předmětných sídel.

Požadavky na podporované spalovací zdroje budou respektovat legislativu EU, aktuálně platnou i schválenou, a to zejména s ohledem na hodnoty emisních limitů obsažené v návrhu Směrnice o omezení emisí určitých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zdrojů (1–50 MW) (součást tzv. „Air Package“ publikovaného 18. 12. 2013). Bez ohledu na přijetí návrhu uvedené směrnice budou pro NO₂, SO₂ a CO užity hodnoty národních emisních limitů pro rok 2018 od počátku programového období. ČR bude sledovat trh ve vztahu k obsahu síry v uhlí určeném pro spalování ve středních spalovacích zdrojích (1–50 MW) za účelem ověření plnění národních požadavků na kvalitu paliv. V případě tuhých znečišťujících látek bude ČR uplatňovat hodnoty emisních limitů uvedených v návrhu Směrnice o omezení emisí určitých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zdrojů v podobě uveřejněné jako součást tzv. „Air Package“ dne 18. 12. 2013. Pokud bude finální schválená podoba uvedené směrnice přísnější ve vztahu ke stanoveným emisním limitům, budou použity tyto.

Podporované zdroje tepla budou již od samého počátku programového období v souladu s požadavky na minimální energetickou účinnost a emisní limity aplikovatelné na konci roku 2020 dle ustanovení Směrnice 2009/125/ES o Ekodesignu.

Při výběru operací ve vztahu k SC 2.1 a SC 2.2 bude zohledněn přínos plánovaných operací ke zvýšení energetické účinnosti i jejich případný příspěvek ke zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie.

Projekty v SC 2.2 realizované na spalovacích stacionárních zdrojích s celkovým tepelným příkonem nad 20 MW mohou být podporovány pouze tehdy, pokud je zjevné, že primárním cílem projektu je zlepšení kvality ovzduší a snížení emisí skleníkových plynů je pouze vedlejším efektem, a to podle metodiky uvedené v příručce EK. Alokace pro rozšíření a rekonstrukci soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií nesmí přesáhnout 40 mil. EUR.

Pořízení kropících či zametacích čisticích vozů je podporováno pouze k čištění a zkrápění zpevněných ploch a komunikací uvnitř areálů jednotlivých žadatelů, ve kterých se nachází stacionární zdroj fugitivních emisí tuhých znečišťujících látek.

Upřednostněny budou nákladově nejefektivnější projekty přispívající ke snížení emisí. Kritéria posuzující nákladovou efektivitu budou stanovena a posuzována v závislosti na jednotlivých typech stacionárních zdrojů a s ohledem na snížení emisí znečišťujících látek.

U SC 2.3 bude kladen důraz na zlepšení systému sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů.

Typové podporované projekty jsou v souladu se závěry Střednědobé strategie (do r.2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR a programů zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace a budou přispívat ke zlepšení kvality ovzduší nebo k dodržení národních závazků snížení emisí k r.2020, 2025 nebo 2030.

V rámci SC 2.2 PO 2 nebudou podporovány typy aktivit definované v PO 5, SC 5.1 pod písmeny A a B realizované ve veřejných budovách.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č.10.

2.2.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.2.3.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci Prioritní osy 2 se v současné chvíli nepředpokládá realizace velkého projektu.

2.2.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 17: Společné a specifické programové indikátory výstupů SC 2.1 – 2.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
36101	Počet stacionárních zdrojů znečištění ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	FS	Není relevantní	89 694	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO34	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	FS	Není relevantní	350 077	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
37001	Počet pořízených přístrojů a techniky ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší a relevantních meteorologických aspektů	přístroje	FS	Není relevantní	350	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
37002	Počet pořízených licencí a nově vyvinutých nebo zmodernizovaných softwarových nástrojů ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší a relevantních meteorologických aspektů	nástroje	FS	Není relevantní	8	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.2.4 INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 2: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů přijímáním opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5, odst. 6, písm. e))

2.2.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 4: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech

Vysoká expozice obyvatelstva plošným i lokálním koncentracím znečišťujících látek v ovzduší musí být snížena prostřednictvím omezení emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se významně podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Tato skupina stacionárních zdrojů představuje širokou skupinu technologicky rozmanitých zařízení a činností, které jsou významnými emitenty primárních a fugitivních emisí PM₁₀ a PM_{2,5}, zdroje prekurzorů sekundárních aerosolů i zdroje emisí benzo(a)pyrenu. Uvedená skupina je detailně identifikována v rámci koncepčních a strategických dokumentů v oblasti ochrany ovzduší (projekt přípravy těchto dokumentů „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR“).

Specifického cíle bude dosaženo prostřednictvím realizace vhodných opatření ke snížení emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se výraznou měrou podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší. Stacionární zdroje, na které se vztahuje Směrnice o průmyslových emisích, nemohou být podporovány za účelem dosažení prostého souladu s intervalem hodnot dle nejlepších dostupných technik (BAT). V uvedeném případě je oprávněná pouze podpora dosažení nižší (a tedy nejvíce ambiciózní) poloviny intervalu hodnot dle BAT, a to v souladu s podmínkami veřejné podpory. Pokud hodnocení nákladové efektivity ukáže, že zaměření na dolní polovinu intervalu hodnot dle BAT není proveditelné, bude možné podpořit i horní polovinu intervalu hodnot dle BAT. Takto udělená podpora bude vysvětlena ve výroční zprávě. Důvodem je zajištění nezbytné flexibility.

Podporovaná opatření přispějí k dosažení cílů v oblasti kvality ovzduší, které stanovuje platná evropská legislativa, ale jsou nezbytná rovněž z důvodu nutnosti dosažení národních emisních stropů stanovených ve Směrnici evropského parlamentu a rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší a rovněž podpoří dosažení a realizaci cílů, které jsou obsahem Směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2015/2193 ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení.

Pro opatření v rámci specifického cíle 2.4 je rezervováno přibližně 7 % z celkové alokace prioritní osy 2.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Cílovým stavem je plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (Směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2016/2284 a Göteborgský protokol Úmluvy o omezování znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států).

Pozn. 1 k tabulce č. 17: Indikátor „Množství odstraněných emisí prekurzorů částic PM_{2,5} pocházejících z průmyslu a zemědělství“ zahrnuje množství emisí vyjadřující celkový roční objem prekurzorů sekundárních částic (SO₂, NO_x, NH₃ a VOC) násobené faktory potenciálu tvorby částic PM_{2,5} zpracovanými IIASA. Primární částice – PM (včetně PM_{2,5} a PM₁₀) jsou sledovány zvláště vzhledem k jejich významnému vlivu na kvalitu ovzduší v České republice.

Pozn. 2 k tabulce č. 17: Pozn.: fugitivní emise (zejména emise prachových částic z průmyslových procesů) nejsou vykazovány ČHMÚ. Tyto emise budou monitorovány a hodnoceny na úrovni projektu nebo bude poskytnuto odůvodnění v případech, kde jejich monitorování a hodnocení nebude možné.

Tabulka č. 18: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 2.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
36140	Množství emisí primárních částic PM ₁₀ pocházejících z průmyslu a zemědělství	t/rok	Méně rozvinuté regiony	17 732	2011	14 279	ČHMÚ	Ročně
36150	Množství emisí prekurzorů částic PM _{2,5} pocházejících z průmyslu a zemědělství	t/rok	Méně rozvinuté regiony	62 629	2011	34 179	ČHMÚ	Ročně

2.2.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.2.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 4: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.4 - budou:

- náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování,
- pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí znečišťujících látek nebo ke snížení úrovně znečištění ovzduší.

Úplný výčet typů projektů není možné s ohledem na množství technických řešení a různorodost stacionárních zdrojů vytvořit; mezi **podporované typy projektů** patří například:

- kompletní nebo dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících spalovacích a nespalovacích stacionárních zdrojů znečišťování,
- pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek (např. tkaninové filtry, elektrostatické odlučovače),
- pořízení dodatečných technologií ke snížení úrovně znečištění ovzduší (např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení),
- změny technologických postupů za účelem snížení emisí,
- rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií.

Ve vztahu k uvedenému výčtu patří mezi nejzásadnější typové projekty podporované v rámci specifického cíle 2.4 zejména kompletní nebo dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování, pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek či ke snížení úrovně znečištění.

Ani podpora jiných typových projektů není vyloučena, neboť v závislosti na závěrech komplexu koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší mohou být identifikována opatření, jejichž realizací dojde k významnému zlepšení kvality ovzduší v rámci vymezených zájmových území, kde je tato kvalita výrazně zhoršena.

V rámci provedených komplexních analýz byly opakovaně identifikovány technologie, které lokálně významně ovlivňují kvalitu ovzduší. Zejména opatření zaměřená na tyto technologie proto budou předmětem podpory v rámci specifického cíle 2.4. Jedná se například o následující technologie:

- těžba a zpracování nerostných surovin, zejména mechanické operace,
- výroba a zpracování kovů, metalurgie,
- výroba a zpracování pevných paliv.

Kromě priorit zmíněných v části 2.2.4.2.2 budou opatření prioritizována následujícím způsobem:

- budou preferována opatření snížení emisí u povrchu země (v dýchací zóně),
- budou preferována opatření významně snižující emise TZL,
- budou preferována opatření zavádějící technologie s nejlepšími environmentálními parametry.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Cílová území: území krajů Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského se zaměřením na sídelní útvary (města, obce).

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

V případě typového projektu „Rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií“ nebudou podporovány podnikatelské subjekty. Podpora podnikatelských subjektů v rámci tohoto typového projektu je předmětem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

2.2.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Veškeré podpořené projekty musí být v souladu s pravidly EU pro udělení veřejné podpory.

V SC 2.4 se bude vycházet mimo jiné z územních priorit stanovených v programech zlepšování kvality ovzduší zpracovaných pro jednotlivé zóny a aglomerace. Těmi jsou oblasti

s překračovanými imisními limity a oblastí, v nichž jsou umístěny zdroje, které mají významný lokální vliv na kvalitu ovzduší nebo přispívají k překračování imisních limitů jednotlivě nebo jako skupina. Tato území byla vymezena na základě imisního monitoringu a modelování kvality ovzduší.

Projekty musí být sociálně a ekonomicky udržitelné a musí zohledňovat „energetickou chudobu“. Prioritou budou projekty s využitím obnovitelných zdrojů energie.

Investice by měly zajistit co nejvyšší míru energetické účinnosti, co nejnižší množství emisí CO₂ a PM₁₀.

Veškeré projekty musí být v souladu s environmentálními standardy a právními předpisy EU.

Důraz bude kladen na podporu projektů lokalizovaných v sídelních oblastech nejvíce postižených znečištěním ovzduší. Priorita bude poskytnuta projektům lokalizovaným v oblastech s nejvyšším překročením přijatelné úrovně znečištění ovzduší a s nejvyšším počtem obyvatel vystavených nadlimitním koncentracím znečištění ovzduší. Úroveň znečištění ovzduší v jednotlivých oblastech bude posuzována v souladu s ustanovením § 11, odst. 6 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v platném znění, podle mapy pětiletých klouzavých průměrů koncentrací prioritních znečišťujících látek konstruované ve čtverci 1x1 km². V rámci posuzování projektů bude zohledněna i velikost populace exponované nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v rámci předmětných sídel.

Požadavky na podporované spalovací zdroje budou respektovat legislativu EU, aktuálně platnou i schválenou, a to zejména s ohledem na hodnoty emisních limitů obsažené ve Směrnici evropského parlamentu a rady (EU) 2015/2193 ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení. ČR bude sledovat trh ve vztahu k obsahu síry v uhlí určeném pro spalování ve středních spalovacích zdrojích (1–50 MW) za účelem ověření plnění národních požadavků na kvalitu paliv.

Podporované zdroje tepla budou již od samého počátku programového období v souladu s požadavky na minimální energetickou účinnost a emisní limity aplikovatelné na konci roku 2020 dle ustanovení Směrnice 2009/125/ES o Ekodesignu.

Při výběru operací ve vztahu k SC 2.4 bude zohledněn přínos plánovaných operací ke zvýšení energetické účinnosti i jejich případný příspěvek ke zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie.

Projekty v SC 2.4 realizované na spalovacích stacionárních zdrojích s celkovým tepelným příkonem nad 20 MW mohou být podporovány pouze tehdy, pokud je zjevné, že primárním cílem projektu je zlepšení kvality ovzduší a snížení emisí skleníkových plynů je pouze vedlejším efektem, a to podle metodiky uvedené v příručce EK. Alokace pro rozšíření a rekonstrukci soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií nesmí přesáhnout 40 mil. EUR.

Pořízení kropících či zametacích čisticích vozů je podporováno pouze k čištění a zkrápění zpevněných ploch a komunikací uvnitř areálů jednotlivých žadatelů, ve kterých se nachází stacionární zdroj fugitivních emisí tuhých znečišťujících látek.

Upřednostněny budou nákladově nejefektivnější projekty přispívající ke snížení emisí. Kritéria posuzující nákladovou efektivitu budou stanovena a posuzována v závislosti na jednotlivých typech stacionárních zdrojů a s ohledem na snížení emisí znečišťujících látek.

Typové podporované projekty jsou v souladu se závěry Střednědobé strategie (do r.2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR a programů zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace a budou přispívat ke zlepšení kvality ovzduší nebo k dodržení národních závazků snížení emisí k r.2020, 2025 nebo 2030.

V rámci SC 2.4 PO 2 nebudou podporovány typy aktivit definované v PO 5, SC 5.1 pod písmeny A a B realizované ve veřejných budovách.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č.10.

2.2.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.2.4.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci Prioritní osy 2 se v současné chvíli nepředpokládá realizace velkého projektu.

2.2.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 19: Společné a specifické programové indikátory výstupů SC 2.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
36101	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	EFRR	Méně rozvinuté regiony	54	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.2.5 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 20: Výkonnostní rámec PO 2

Prioritní osa	Typ ukazatele (klíčový krok provádění, finanční výstup nebo popřípadě ukazatel výsledků)	ID	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Milník pro rok 2018	Konečný cíl (2023)	Zdroj údajů	Popřípadě vysvětlení relevantnosti ukazatele
PO 2	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	FS	Není relevantní	83 384 420	623 615 954	ŘO	-
PO 2	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	EFRR	Méně rozvinuté regiony	-	46 181 773	ŘO	-
PO 2	výstupový	361 01	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	FS	Není relevantní	20 000	89 694	Žadatel/příjemce	viz kapitola 2.2.4.1
PO 2	výstupový	361 01	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	EFRR	Méně rozvinuté regiony	0	54	Žadatel/příjemce	viz kapitola 2.2.4.1

2.2.5.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce

Indikátor 36101 Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí

Nastavení sleduje zkušenost z programovacího období 2007-2013. Předpokládá pomalejší tempo implementace v prvních letech s následně vzrůstající intenzitou v závislosti na nastupující účinnosti existujících administrativních nástrojů stanovených zákonem č. 201/2012 Sb., pro zdroje o příkonu do 300 kW.

2.2.6 Kategorie zásahů

Tabulka č. 21: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 2	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	83	530 073 560

Tabulka č. 22: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 2	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	01	530 073 560

Tabulka č. 23: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 2	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	01	85 487 128
Prioritní osa 2	02	85 487 128
Prioritní osa 2	03	359 099 304

Tabulka č. 24: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 2	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	07	530 073 560

Tabulka č. 25: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	83	39 254 507

Tabulka č. 26: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	01	39 254 507

Tabulka č. 27: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	01	5 888 176
Prioritní osa 2	02	5 888 176
Prioritní osa 2	03	27 478 155

Tabulka č. 28: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 2	07	39 254 507

2.3 PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje	☐

2.3.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond

V souladu s čl. 96 odst. 1 písm. c) Obecného nařízení zahrnuje tato PO propojení FS a EFRR a investiční priority z různých TC. Jedná se o TC 6 vážící se k ochraně ŽP a podpoře účinného využívání zdrojů a TC 5 podporující přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik.

Ke kombinaci obou fondů a TC 5 a 6 bylo přistoupeno z důvodu potřeby komplexních intervencí v rámci celé problematiky odpadů, ekologických zátěží a environmentálních rizik. Tento komplexní přístup přinese kvalitativně vyšší přínosy pro celkové řešení intervencí v této souhrnné PO, než kdyby byly intervence realizovány separátně z různých PO. PO 3 navazuje na prioritní oblast 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“ Strategie EU pro Podunají.

Další směřování OH ČR je rámcově vymezeno předpisy a strategiemi EU, národními předpisy, Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020 a národními strategickými dokumenty (POH ČR, Program předcházení vzniku odpadů ČR, Politika druhotných surovin ČR). Priority podpory projektů v odpadovém hospodářství budou – bez ohledu na jejich konečné přijetí ze strany EK - určovány zejména s ohledem na naplňování požadavků a cílů definovaných POH ČR 2015-2024 a nově také Programem předcházení vzniku odpadů ČR.

POH ČR 2015-2024, Program předcházení vzniku odpadů ČR a OP ŽP 2014-2020 jsou založeny na datech MŽP ČR. Avšak pouze statistický systém ČSÚ je validován Eurostatem, a proto plánované investice do zařízení na energetické využití odpadů v OP ŽP 2014-2020, jakož i v POH ČR 2015-2024 a Programu předcházení vzniku odpadů ČR, podléhají konečnému schválení EK.

ČR bere při tvorbě nových legislativních a strategických dokumentů velmi vážně doporučení EK v tzv. „Roadmap for Czech Republic“. Doporučení se zaměřují na odklon odpadů ze skládek, poplatky za skládkování, podporu recyklace a třídění, zpoplatnění spalování odpadů, zavedení strategie pro BRO a interinstitucionální spolupráci. Doporučení mají vazbu k identifikovaným problémům odpadového hospodářství ČR. MŽP hodlá podporovat nakládání s odpady dle vyšších stupňů hierarchie, tedy podpořit technologie pro opětovné použití, recyklaci a využití odpadů, včetně jeho energetického využívání.

Dle doporučení EK má ČR legislativně od 1. 1. 2015 zavedený povinný sběr BRO a kovů, a od roku 2024 bude zakázáno skládkovat recyklovatelné a využitelné odpady (zákon č. 229/2014 Sb. z října 2014).

V závislosti na posouzení ze strany EK byl přijat POH ČR 2015-2024. Přijetím národního POH jsou kraje povinny přijmout své krajské POH. Vzhledem k tomu, že závazná část národního POH je vydávána prostřednictvím nařízení vlády (tedy závazného právního předpisu), jsou i kraje při tvorbě krajských POH tímto předpisem vázány a je tímto krokem zajištěna provázanost mezi národním a krajskými POH (včetně cílů).

Podporovaná opatření budou respektovat závěry současného procesu revize politiky legislativy oblasti nakládání s odpady (Směrem k oběhovému hospodářství: program nulového odpadu pro Evropu), která podpoří naplňování iniciativy „Evropa účinněji využívající zdroje“ (COM(2011) 571) a 7. Akčního programu EU pro životní prostředí (Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“).

Právní předpisy ČR v odpadovém hospodářství jsou založeny dle evropského vzoru na principu naplňování hierarchie nakládání s odpady.

2.3.2 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie

Fond	Fond soudržnosti, Evropský fond pro regionální rozvoj
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony u specifického cíle 3.5, ostatní specifické cíle – není relevantní
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.3.3 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů investicemi do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky *acquis* Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. c) písm. i))

2.3.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Prevence vzniku odpadů

Každý má při své činnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, by měly být využity, případně

odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a ŽP a který je v souladu s příslušnými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví člověka. Předcházení vzniku odpadu je způsob nakládání s odpadem, který respektuje principy udržitelného rozvoje.

Dle definice uvedené ve směrnici 2008/98/ES se předcházením vzniku odpadu rozumí opatření přijatá před tím, než se látka, materiál nebo výrobek staly odpadem, která dále omezují množství, nepříznivé dopady nebo obsah škodlivých látek.

V souvislosti s prevencí vzniku odpadů je třeba klást důraz na podporu technologických změn snižujících produkci průmyslových odpadů (technologie snižující měrnou produkci odpadů z výroby).

Významným krokem je umožnění opětovného použití výrobků (v souladu s hierarchií nakládání s odpady) z domácností. Sem patří například budování míst pro předcházení vzniku komunálního odpadu, tedy výrobků na konci životnosti (jako jsou nábytek, textil a další) či podpora zavádění tzv. systému door-to-door. MŽP a SFŽP budou provádět monitoring prevence vzniku odpadů.

Mezi hlavní cíle patří:

- snížit množství odpadů z výroby (předcházení vzniku průmyslových odpadů),
- příprava výrobků na konci životnosti pro opětovné použití (předcházení vzniku komunálních odpadů jako je např. textil, nábytek aj.),
- podpora zavádění tzv. systému door-to-door.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- posílení role prevence vzniku odpadů přímo ve výrobním procesu,
- přerušování závislosti nárůstu produkce odpadů a ekonomického růstu a od roku 2020 stagnace produkce, či mírný pokles produkce odpadu.

Tabulka č. 29: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 3.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
40110	Kapacita pro předcházení vzniku komunálních odpadů	t/rok	Není relevantní	16 000	2012	172 000	ŘO	Průběžně
40210	Odpadová náročnost výroby	t/rok	Není relevantní	1 114 564	2012	992 581	MŽP	Ročně

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Evropské (Evropa 2020, Tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci) i národní (Politika druhotných surovin ČR) strategie v oblasti využívání surovin kladou důraz na snižování závislosti výrobních procesů na primárních surovinách a jejich nahrazování surovinami z odpadů. Mělo by být podporováno používání recyklovatelných materiálů a, pokud je to možné, nemělo by docházet k jejich skládkování nebo spalování. Čl. 11 směrnice o odpadech ukládá státům EU zvýšit do r. 2020 nejméně na 50 % hm. celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace alespoň u odpadů z materiálů, jako jsou papír, kov, plast a sklo, pocházejících z domácností a jim podobným odpadům.

Prioritní podpora materiálového využití odpadů přispěje k plnění výše uvedené povinnosti a ke snížení spotřeby primárních zdrojů. Smyslem tohoto SC je dosažení zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů (papír, plast, sklo, BRKO a kovy) tam, kde to bude možné podporovat zavádění tzv. systému „door-to-door“.

Podpora energetického využití odpadů bude zaměřena především na problematické druhy odpadů, které již nelze dále dostatečně materiálově využít (např. v důsledku jejich znečištění nežádoucími příměsmi). Výčet podpořitelných projektů k energetickému využití odpadů je uveden v kapitole 2.2.3.2.1. (jiné projekty, než zde vyjmenované, nebude možné podpořit). V rámci PO3 není možné podpořit Zařízení na energetické využití komunálních odpadů (spalovny KO).

Mezi hlavní cíle patří:

- podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin,
- podporovat přípravu k recyklaci odpadu a nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu,
- podporovat oddělený sběr odpadů a tzv. „door-to-door“ systém,

- omezit množství BRKO ukládaných na skládky a podpořit povinné třídění BRKO,
- snížit měrnou produkci NO,
- minimalizovat nepříznivé účinky vzniku NO a nakládání s nimi na lidské zdraví a ŽP,
- energ. využívat pouze odpady, které již nelze adekvátně materiálově využít (po vytřídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a BRO) v zařízeních k tomu určených,
- naplnit cíle stanovené ve směrnicích EU (viz Příloha č. 1).

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- zvýšit nejméně na 50 % hm. celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace alespoň u odpadů z materiálů, jako jsou papír, plast, sklo a kov, pocházejících z domácností a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností,
- zvýšit nejméně na 70 % hm., celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace odpadů a jiných druhů materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou jiné materiály nahrazeny odpadem,
- snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil nejvíce 35 % hm., z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995,
- výrazně omezit a od r. 2024 zakázat skládkování SKO, recyklovatelných a využitelných odpadů (zákon č. 229/2014 Sb.).

Tabulka č. 30: **Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 3.2**

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
40105	Celkové množství materiálově využitého ostatního odpadu	t/rok	Není relevantní	22 122 976	2012	40 936 620	MŽP	Ročně
40104	Množství odpadů zpracovaných v systémech separace a svozu všech odpadů	t/rok	Není relevantní	22 592 701	2012	42 481 265	MŽP	Ročně
40711	Celkové množství energeticky využitých ostatních odpadů	t/rok	Není relevantní	1 009 000	2012	1 409 000	MŽP	Ročně
40911	Využití nebezpečného odpadu	t/rok	Není relevantní	313 403	2012	416 474	MŽP	Ročně

Specifický cíl 3: Rekultivovat staré skládky

Významný negativní dopad na krajinný ráz, stejně tak jako na kvalitu podzemních i povrchových vod, mají skládky, především staré skládky, které nejsou často ani monitorovány a jejich vliv na ŽP proto může být velký. Skládkování odpadu je navíc také zdrojem methanu, silného skleníkového plynu, vznikajícího anaerobním rozkladem organického uhlíku.

Na území ČR se hojně vyskytují skládky, které byly provozovány v době (před účinností zákona č. 238/1991 Sb.), kdy ještě nebyly nastaveny dostatečně přísné technické parametry pro stavbu a provoz skládek. Tyto skládky nebyly postaveny jako řádně vodohospodářsky zabezpečené stavby a ani v tomto smyslu nebyly provozovány a představují tudíž velkou zátěž pro ŽP. Staré nereakultivované skládky jsou přetrvávajícím problémem v oblasti komunální ochrany ŽP každé obce. Představují riziko pro ŽP a v některých případech i pro lidské zdraví.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- snížit nebezpečnost starých skládek,
- provádět vymísťování starých skládek, které byly využívány k ukládání odpadů bez povolení v době, kdy v ČR neexistovala legislativa pro oblast odpadů.

Tabulka č. 31: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 3.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
40310	Plocha zrekultivovaných starých skládek	m ²	Není relevantní	949 075	2012	1 429 677	ŘO	Průběžně

2.3.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.3.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 1: Prevence vzniku odpadů

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 11,8 % celkové alokace PO 3.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.1 - budou:

- předcházení vzniku komunálních odpadů,
- předcházení vzniku průmyslových odpadů.

Příklady podporovaných projektů:

- realizace nebo modernizace technologií, jejichž výstupem bude menší množství produkovaných odpadů na jednotku výrobku, řešících primárně nakládání s odpady daného podniku,
- budování míst pro předcházení vzniku komunálních odpadů,
- zavádění tzv. systému „door-to-door“.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,

- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 54,5 % celkové alokace PO 3.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.2 - budou:

- výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů,
- výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů,
- výstavba a modernizace zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury,
- výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování).

Příklady podporovaných projektů:

- systémy odděleného sběru a manipulace s odpady,
- budování nových a modernizace stávajících sběrných dvorů,
- třídící a dotřídňovací linky zabezpečující kvalitní výstupní surovinu a linky s navazujícími technologiemi,
- budování systémů odděleného sběru bioodpadů,
- budování kompostáren s využitím kompostu převážně na zemědělské půdě,
- budování sběru a svozu gastroodpadů/kuchyňských odpadů,
- doplnění systému sběru u výrobků na konci životnosti,
- výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů,
- zařízení na úpravu nebo využívání „ostatních“ odpadů,
- výstavba či modernizace logistických center pro sběr, shromažďování, úpravu a třídění odpadů s cílem jejich dalšího materiálového nebo energetického využití,
- výstavba nebo modernizace zařízení pro tepelné zpracování odpadů (např. pyrolýza, zplyňování odpadů),
- výstavba bioplynových stanic pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů a gastroodpadů,
- výstavba či modernizace zařízení na tepelné zpracování odpadních kalů z čistíren odpadních vod (vč. znovuzískání fosforu),
- zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, či jejich modernizace,
- rekonstrukce zařízení pro spalování odpadů (zlepšení jejich energetické účinnosti) s cílem energetického využití,

- instalace kotlů na spalování odpadů v teplárnách (zařízení musí být připojeno na CZT a splňovat podmínku energetické účinnosti $\geq 0,65$ pro zařízení na energetické využití KO dle Směrnice 2008/98/ES),
- podpora a rozvoj systému sběru, shromažďování a nakládání s nebezpečnými a zdravotnickými odpady,
- výstavba či modernizace zařízení pro nakládání se zdravotnickými a nebezpečnými odpady.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

Specifický cíl 3: Rekultivovat staré skládky

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 4,6 % celkové alokace PO 3.

Podporovaná aktivita v rámci specifického cíle 3.3 - bude:

- rekultivace starých skládek (technicky nedostatečně zabezpečených).

Příklady podporovaných projektů:

- rekultivace starých skládek technicky nezabezpečených, které byly provozovány před účinností zákona č. 238/1991 Sb.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

2.3.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Výběr projektů bude probíhat v souladu s novým POH ČR a Programem předcházení vzniku odpadů.

Hodnocení projektů bude probíhat na základě jejich vlastností. Bude stanovena minimální hranice pro hodnocení jednotlivých projektů:

- u projektů zaměřených na nakládání (ve smyslu zákona o odpadech) s komunálními odpady budou prioritně podpořeny projekty, které zajistí vyšší míru využití odpadu,
- u projektů zaměřených na nakládání (ve smyslu zákona o odpadech) s odpady jinými než komunálními, vyjma výrobků určených ke zpětnému odběru a obalových odpadů, budou prioritně podpořeny projekty zajišťující vyšší míru využití odpadů vstupujících do zařízení,
- u projektů typu bioplynových stanic budou prioritně podpořena taková zařízení, která zajistí vyšší míru zpracování bioodpadu, který není vhodný ke kompostování,
- u projektů typu bioplynových stanic bude žadatelem doložen popis systému nakládání s BRKO v dotčené lokalitě,
- zařízení energetického využití komunálních odpadů musí splňovat podmínku energetické účinnosti dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech,

- u projektů na modernizaci technologií, jejichž výstupem bude menší množství generovaného odpadu na jednotku produktu, bude v navazující dokumentaci programu vypracována jasná linie oddělující investice do inovačních technologií v OP PIK a v OP ŽP tak, aby byla použitelná při výběru projektů, nastavení prioritizace a pro rozlišení programů potencionálními žadateli o podporu.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.3.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů, včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory, vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.3.3.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci specifického cíle 3.2 se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.3.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 32: Společné a specifické programové ukazatele výstupu SC 3.1 - 3.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
CO17	Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	700 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4010 6	Nově vybudovaná kapacita pro předcházení vzniku komunálního odpadu	t/rok	FS	Není relevantní	160 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4020 2	Množství nevyprodukovaného průmyslového odpadu	t/rok	FS	Není relevantní	1 500	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4090 1	Kapacita nově podpořených nebo zmodernizovaných zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady	t/rok	FS	Není relevantní	50 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

4010 2	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	300 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4010 3	Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	400 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4070 1	Kapacita nově vybudovaných nebo zmodernizovaných zařízení na energetické využití ostatních odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	400 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4030 1	Plocha rekultivovaných starých skládek z podpořených projektů	m ²	FS	Není relevantní	480 722	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.3.4 INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. b) písm. ii))

2.3.4.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 4: Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže

Stanovený cíl vychází mimo jiné z požadavků Směrnice EU na ochranu půd 2004/35/EC COMM (2006)232 či Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech.

Staré ekologické zátěže jsou v ČR řešeny podle svého původu a rizikovosti v několika různých režimech tak, aby byl zajištěn efektivní rozvoj průmyslových, zemědělských i obytných komplexů a zároveň nebylo ohroženo zdraví osob v těchto areálech se pohybujících, či stav ekosystémů a jejich součástí v blízkosti ekologicky zatížených oblastí. Zároveň je nezbytné zajistit efektivní rozhodovací schopnost samospráv i státní správy a zajistit plnění pravidla „znečišťovatel platí“ vycházejícího ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, a zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů. Inventarizace a odstraňování starých ekologických zátěží tedy slouží jako základní administrativní nástroj pro prevenci vzniku závažné kontaminace, rozlišení „starých“ a „nových“ ekologických zátěží (a tedy uplatnění principu „znečišťovatel platí“ ve smyslu naplnění Směrnice 2004/35/ES), ke klasifikaci prioritních ekologických zátěží a pro efektivní nastavení ekonomických nástrojů využívaných v rámci řešení dané problematiky.

I přes nespornou prospěšnost a velký rozsah prací provedených v průběhu předchozího programového období zůstává v České republice stále velké množství starých ekologických zátěží (řádově tisíce) bez známého původce či s původcem již neexistujícím, u nichž není znám rozsah rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, anebo jsou tato rizika natolik závažná, že je nezbytné tyto staré ekologické zátěže odstranit.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- provést zdokumentování co největšího počtu lokalit a na základě získaných informací provést jejich prioritizaci,
- získaná data zaneść do informačního systému využitelného státní správou v rámci správních řízení, ale i odbornou a laickou veřejností,
- provést průzkumné práce na kontaminovaných lokalitách a na základě jejich výsledků zpracovat analýzy rizik,
- na základě výsledků analýz rizik provést u nejzávažněji kontaminovaných lokalit, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro životní prostředí, sanační zásah směřující k odstranění kontaminace a rizik z ní vyplývajících.

Tabulka č. 33: **Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 3.4**

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
40410	Kubatura vytěženého, odčerpaného kontaminovaného materiálu	m ³	Není relevantní	1 000 000	2014	1 500 000	SFŽP ČR	Průběžně
41110	Evidovaná kontaminovaná místa	Počet lokalit	Není relevantní	2 328	2014	10 000	databáze SEKM/NI KM	Ročně

2.3.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.3.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 4: Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 25,6 % celkové alokace PO 3.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.4 - budou:

- inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit pro výběr nejzávažněji kontaminovaných míst k sanaci,
- realizace průzkumných prací (včetně doprůzkumů) a analýz rizik,

- sanace vážně kontaminovaných lokalit.

Příklady a specifikace podporovaných aktivit:

- v rámci inventarizace a prioritizace bude pokračovat plnění databáze kontaminovaných míst a průběžná aktualizace údajů u již evidovaných lokalit,
- na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány detailní průzkumy potenciálně kontaminovaných lokalit, u nichž není znám původce znečištění, a to včetně zpracování analýz rizik a hodnocení prioritizace,
- na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány sanační zásahy u nejvážněji kontaminovaných lokalit, u nichž míra kontaminace představuje riziko pro lidské zdraví či ekosystémy.

Hlavní cílové skupiny: subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží.

Cílová území: území celé České republiky.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace,
- státní podniky,
- státní organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

2.3.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Podporovány budou pouze projekty splňující princip „znečišťovatel platí“, a to jak u analýz rizik a průzkumů kontaminovaných lokalit, tak u projektů sanací starých ekologických zátěží. Podporovány budou tedy pouze projekty na lokalitách, kde není znám původce kontaminace nebo původce kontaminace či jeho právní nástupce již neexistuje. V případě projektů sanací starých ekologických zátěží budou navíc podporovány pouze projekty, kde byla na základě provedené analýzy rizik zjištěna existence závažné kontaminace rizikové pro lidské zdraví (zejména s karcinogenním nebo toxickým účinkem) či ekosystémy s nejvyššími stupni

prioritizace (zejména stupně A3 a A2 dle přílohy č. 3 Hodnocení priorit - Metodického pokynu MŽP č. 3/2011; jedná se např. o lokality, kde došlo či může dojít ke kontaminaci zdroje pitných vod, vytékávání toxických nebo karcinogenních látek z kontaminace a jejich vdechování obyvatelstvem apod.).

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.3.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.3.4.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci specifického cíle 3. 4 se v současné chvíli nepředpokládá realizace velkého projektu.

2.3.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 34: Společné a specifické programové ukazatele výstupů SC 3.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
4110 2	Inventarizovaná místa s hodnocenou prioritou	místa	FS	Není relevantní	8 952	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4110 1	Počet zpracovaných analýz rizik	analýzy	FS	Není relevantní	80	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
4410 1	Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztahovaná k určitému datu	m ²	FS	Není relevantní	500 000	Žadatel/ říjemce	Průběžně

2.3.5 INVESTIČNÍ PRIORITA 3 prioritní osy 3: Podporování přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení podporou investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 5 písm. b))

2.3.5.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Hlavní problémy v omezování a snižování environmentálních rizik jsou spojeny s nedostatečným environmentálním povědomím mezi podniky, státní správou a veřejností, komplikovanou legislativou, nedostatečným institucionálním zázemím, chápáním ochrany ŽP po složkách a ne jako celku, nedostatkem financí na zavádění nových, environmentálně

přínosných technologií, nedostatečnou aplikací preventivního přístupu, nedostatečnou osvětou. V oblasti nakládání s chemickými látkami je potřebné efektivně implementovat novou evropskou právní úpravu managementu chemických látek, vybudovat potřebnou infrastrukturu pro hodnocení a řízení rizik chemických látek a zabezpečit plošnou dostupnost informací o rizicích chemických látek pro zdraví a ŽP. Implementace evropské právní úpravy včetně získání informací ohledně emisí vznikajících průmyslovou činností je rovněž důležitá z hlediska snižování emisí při zavádění nejlepších dostupných technik.

Globálním cílem pro období 2014-2020 je omezování a snižování environmentálních rizik. Naplnění SC povede k rozvoji, inovaci a aplikaci technologií a postupů a rovněž přispěje ke zvýšení bezpečnosti při nakládání s chemickými látkami a tím k omezování a snižování environmentálních rizik. Podporované projekty musí plně respektovat princip „znečišťovatel platí“ vycházející ze Směrnice 2004/35/ES o odpovědnosti za ŽP v souvislosti s prevencí a nápravou škod na ŽP. Podporované projekty ke snižování rizik náhradou nebo rekonstrukcí technologií se musí vztahovat k opatřením snižujícím riziko nad rámec splněných standardů a norem Společenství.

Výsledkem podpory v oblasti snižování environmentálních rizik bude:

- rozvoj inovačních a informačních technologií,
- realizace technologií s vyšší bezpečností provozu,
- vytvoření ucelené soustavy hodnocení rizik chemických látek a jejich omezování,
- vytvoření systému prevence závažných havárií.

V oblasti omezování environmentálních rizik se předpokládají tyto dopady:

- snížení průmyslového znečištění aplikací environmentálně šetrných technologií na principu preventivního přístupu k ochraně životního prostředí,
- zvýšení bezpečnosti při nakládání s chemickými látkami,
- snížení množství emisí a přenosů látek, pokles kontaminace složek ŽP (vč. potravinového řetězce) chemickými látkami.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- pro dosažení cíle omezování rizik chemických látek a prosazování nové právní úpravy jejich managementu REACH-vytvořit systém ekonomických a institucionálních nástrojů pro podporu aktivit vedoucích ke snižování a omezování rizika chemických látek; naplnit požadavky nařízení EU:
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, a o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (nařízení REACH),
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (nařízení CLP),

- Nařízení Komise (ES) č. 440/2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH).
- splnit cíl spočívající v zavádění technologií s vyšší bezpečností provozu než ukládají standardy a normy Společenství a zavádění informačních systémů a nástrojů v prevenci závažných chemických havárií, naplňování požadavků Směrnice ke snižování environmentálních rizik:
 - Směrnice 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES.
- pro dosažení dopadu omezení průmyslového znečištění zavádět pokrokové technologie s vyšší mírou ochrany životního prostředí nad rámec norem Společenství, které se vztahují ke konkrétnímu zdroji znečišťování, např. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění).

Tabulka č. 35: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 3.5

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
41011	Míra rizika při nakládání s nebezpečnými látkami	relativní míra rizika	Méně rozvinuté regiony	1	2014	0,96	MŽP	Ročně

2.3.5.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.3.5.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 5: Snižít environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 3,5 % celkové alokace PO 3.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.5 - budou:

- náhrada nebo rekonstrukce zařízení (stacionární technické nebo technologické jednotky, ve které je nebezpečná chemická látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována) s cílem zvýšení bezpečnosti provozu, snížení míry rizika nad rámec standardů a norem společenství,
- rekonstrukce nebo nákup technologií vedoucích k omezení emisí znečišťujících životní prostředí (použití tzv. nejlepších dostupných technik (BAT) a nově vznikajících technik uvedených např. v referenčních dokumentech o BAT),

- rekonstrukce nebo nákup technologií pro monitoring průmyslového znečištění jednotlivých složek životního prostředí.

Typy podporovaných projektů:

- rekonstrukce zařízení výroby s nebezpečnými chemickými látkami,
- rekonstrukce chladicího zařízení - změnou chladiva, snížením množství kapalného čpavku, náhradou chladicího zařízení, modernizací rozvodů,
- protipožární izolace zásobníků LPG,
- vybudování bezpečného stáčení vstupních surovin a nových produktů,
- rekonstrukce skladovacích nádrží vč. realizace havarijních jímek,
- rekonstrukce skladů hořlavých kapalin,
- rekonstrukce skladovacích nádrží kapalných uhlovodíků,
- rekonstrukce skladů kapalných průmyslových hnojiv,
- výstavba zabezpečených skladů agrochemikálií,
- modernizace zabezpečovacího zařízení u vlečky pro přepravu nebezpečných látek,
- rekonstrukce stávajících a výstavba nových zařízení za účelem snížení emisí vznikajících průmyslovou činností,
- pořízení technologií ke snižování emisí vznikajících průmyslovou činností,
- pořízení přístrojů a technik pro monitorování a měření emisí vznikajících průmyslovou činností (zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, techniky pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci).

Hlavní cílové skupiny: subjekty angažující se v oblasti omezování environmentálních rizik a průmyslového znečištění.

Cílová území: území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,

- fyzické osoby podnikající.

2.3.5.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Podporovány budou pouze projekty plně respektující princip „znečišťovatel platí“ vycházející ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, a zákona 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů.

Při hodnocení a výběru projektů bude posuzován zejména přínos pro životní prostředí a snížení míry rizika vztažené k jednotce rozpočtových nákladů investic, ekonomický přínos vztažený k rozpočtovým nákladům investic. Odborný posudek, uvede posouzení analýzy rizika a hodnocení míry rizika závažné havárie stávajícího objektu nebo zařízení a snížení míry rizika po provedení plánovaného opatření. Posudek musí být zpracován způsobilou fyzickou nebo právnickou osobou, která se nepodílela na zpracování studie proveditelnosti a analýzy rizika.

Podporované projekty ke snižování rizik náhradou nebo rekonstrukcí technologií se musí vztahovat k opatřením snižujícím riziko nad rámec standardů a norem Společenství a tedy zajišťujícím dosažení úrovně ochrany vyšší než je stanoveno těmito normami. Při hodnocení a výběru projektů budou posuzovány doklady o plnění standardů a norem v ochraně ŽP - poslední protokol o provedení inspekce v instituci žadatele a rozhodnutí krajského úřadu o schválení relevantní bezpečnostní dokumentace.

Ve vztahu k principu „znečišťovatel platí“ budou způsobilé výdaje na projekt soukromého subjektu podporovaného v rámci SC 3.5 omezeny výhradně na část investic, které jdou nad rámec plnění zákonných požadavků. Což znamená, že společnosti přebírají plné náklady na část investic, které jsou vynaloženy ke splnění těchto požadavků. Pokud jde o část přesahující minimální zákonné požadavky, bude provedena analýza nákladů a přínosů z důvodu identifikace úrovně, při které se dodatečné investiční náklady stanou nepřiměřené ve vztahu k dalším přínosům.

V rámci SC 3.5 prioritní osy 3 nebudou podporovány typy aktivit definované ve SC 2.2 prioritní osy 2.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.3.5.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

Finanční nástroje budou pokrývat v rámci specifického cíle 3.5 minimálně 60 % přidělené alokace. Relevantní aktivity mohou být podpořeny s využitím finančních nástrojů (zvýhodněných úvěrů) v kombinaci s dotací z národních zdrojů. Zvýhodněný úvěr je ve výši minimálně 35 % způsobilých výdajů, dotace ve výši maximálně 25 % způsobilých výdajů. V případě poskytnutí podpory pouze prostřednictvím finančních nástrojů bez kombinace s dotací z národních zdrojů je možné poskytnout podporu až do výše 100 % celkových způsobilých výdajů s ohledem na pravidla veřejné podpory.

2.3.5.2.4 Plánované využití velkých projektů

V rámci specifického cíle 3.5 se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.3.5.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 36: Společné a specifické programové ukazatele výstupů SC 3.5

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
40902	Vybudovaná nebo rekonstruovaná zařízení	zařízení	EFRR	Méně rozvinuté regiony	24	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
37005	Počet pořízených přístrojů a technik pro monitorování a měření emisí	přístroje	EFRR	Méně rozvinuté regiony	1	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.3.6 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 37: Výkonnostní rámec PO 3

Prioritní osa	Typ ukazatele (klíčový krok provádění, finanční výstup nebo popřípadě ukazatel výsledků)	ID	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Milník pro rok 2018	Konečný cíl (2023)	Zdroj údajů	Popřípadě vysvětlení relevantnosti ukazatele
PO 3	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	FS	Není relevantní	80 060 940	512 624 758	ŘO	-
PO 3	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	EFRR	Méně rozvinuté regiony	4 288 478	18 457 590	ŘO	-
PO 3	výstupový	401 02	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	100000	300 000	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.3.6.1
PO3	výstupový	401 03	Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů	t/rok	FS	Není relevantní	100 000	400 000	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.3.6.1
PO 3	výstupový	441 01	Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztážená k určitému datu	m ²	FS	Není relevantní	50 000	500 000	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.3.6.1
PO 3	výstupový	409 02	Vybudovaná nebo rekonstruovaná zařízení	zařízení	EFRR	Méně rozvinuté regiony	5	24	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.3.6.1

2.3.6.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce

Indikátor 40102 Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů

Kapacita nově vybudovaných zařízení na materiálové využití ostatních odpadů /navýšení kapacity modernizovaných stávajících zařízení na materiálové využití ostatních odpadů v daném roce.

Jedná se o podporovanou aktivitu v rámci SC 3.2.

Cílová hodnota indikátoru byla zvolena s ohledem na potřebu splnění cílů směrnice EU (č. 2008/98/ES (čl. 11) a směrnice č.1999/31/ES (BRKO)), zajištění dostatečných kapacit zařízení pro recyklovatelné a využitelné odpady, které bude od roku 2024 zakázáno skládkovat (zákon č. 229/2014 Sb.) a balíček k oběhovému hospodářství EU (zveřejněn Komisí v roce 2015), kde jsou navrženy zvýšené recyklační cíle pro roky 2025 (55 %) a 2030 (60 %).

Indikátor 40103 Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů

Kapacita nově vybudovaných a navýšení kapacity stávajících systémů na třídění a svoz všech odpadů (ostatní, komunální, nebezpečné) uvedená v tunách (množství) vytříděných a svezonych odpadů v daném roce.

Jedná se o podporovanou aktivitu v rámci SC 3.2.

Indikátor 44101 Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztažená k určitému datu

Hodnoty stanoveny na základě nelineárního průběhu PO 2007-2013. Milník se váže k SC 3.4.

Indikátor 40902 Vybudovaná nebo rekonstruovaná zařízení

Počet zařízení, u kterých se sníží míra rizika nebo u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí

Jedná se o podporovanou aktivitu v rámci SC 3.5.

Hodnota pro rok 2018 je stanovena jako 1/10 jeho cílové hodnoty

2.3.7 Kategorie zásahů

Tabulka č. 38: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro SC 1, SC 2, SC 3, SC 4	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	017	66 231 118
Prioritní osa 3	018	182 929 583
Prioritní osa 3	019	71 101 616
Prioritní osa 3	089	115 468 727

Tabulka č. 39: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro SC 1, SC 2, SC 3, SC 4	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	01	435 731 044

Tabulka č. 40: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro SC 1, SC 2, SC 3, SC 4	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	01	102 157 143
Prioritní osa 3	02	135 338 062
Prioritní osa 3	03	198 235 839

Tabulka č. 41: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro SC 1, SC 2, SC 3, SC 4	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	01	24 333 333
Prioritní osa 3	03	851 852
Prioritní osa 3	07	410 545 859

Tabulka č. 42: Dimenze 1 – Oblast zásahu zásahů

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	088	15 688 951

Tabulka č. 43: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	04	11 071 161
Prioritní osa 3	07	4 617 790

Tabulka č. 44: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	01	7 844 475
Prioritní osa 3	02	3 922 238
Prioritní osa 3	03	3 922 238

Tabulka č. 45: Dimenze 4 – Mechanismus území

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 3	07	15 688 951

PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje	☐

2.3.8 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond

Není relevantní pro prioritní osu 4. Prioritní osa 4 OP ŽP navazuje na prioritní oblast 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ Strategie EU pro Podunají.

2.3.9 Fond, kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie

Fond	EFRR
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.3.10 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 4: Zachování a ochrana životního prostředí a podporování účinného využívání zdrojů ochranou a obnovou biologické rozmanitosti a půdy a podporou ekosystémových služeb, včetně prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, čl. 5 odst. 6 písm. d))

2.3.10.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území

Nástrojem k posílení biodiverzity je především územní ochrana prostřednictvím soustavy Natura 2000, národně významných chráněných území (NP, NPR, NPP a vybraná území PR a PP), velkoplošných chráněných území (CHKO). Jedná se zpravidla o přírodně cenné plochy, které hostí řadu vzácných druhů a stanovišť. Zároveň zde hrozí riziko ohrožení předmětu ochrany působením člověka, šířením invazních druhů a jsou zde také objekty, které mohou být narušeny působením zvláště chráněných druhů (narušení hrází vodních děl norováním bobra evropského apod.).

Cílem podporovaných opatření bude zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, jež jsou stanoveny schválenými plány péče, v územích

Natura 2000 jsou to souhrny doporučených opatření. Nemá-li národní park platný plán péče ani zásady péče, budou podporovaná opatření posuzována dle cílů a poslání národního parku a zároveň bude vyhodnocen soulad s původním plánem péče. Nezbytným podkladem pro tvorbu plánovacích dokumentů je sledování stavu předmětů ochrany. Z tohoto důvodu bude součástí monitoring na daných územích poskytující informace a nezbytná data k posouzení účinnosti opatření a vývoji území potřebného pro ochranu přírody a krajiny. V těchto cenných územích je rovněž nezbytné prostřednictvím kvalitní návštěvnické infrastruktury usměrňovat jejich rekreační využití a omezovat tak negativní vlivy návštěvnosti na předmět ochrany (ochrana půdního krytu, povrchu pískovcových skal, rušení živočichů hlukem apod.). Současně je důležité zajistit potřebnou informovanost veřejnosti o významu ochrany daných území. Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 30,2 % celkové alokace prioritní osy 4.

Aktivity jsou navrženy v souladu se strategickými prioritami ochrany soustavy Natura 2000 dle prioritního akčního rámce pro Natura 2000 v České republice, a to zejména prioritou dokončení vyhlášení evropsky významných lokalit a zajištění jejich adekvátní ochrany a péče, zajištění potřebných odborných podkladů a zlepšení znalostí a povědomí o soustavě Natura 2000 (odpovídající požadavkům Směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a Směrnice Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků). Navržené aktivity povedou k naplnění těchto priorit a pokrývají definovaná klíčová opatření, která byla identifikována jako vhodná k financování z EFRR.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- stav populací vzácných a ohrožených druhů i přírodních stanovišť se zlepšuje; jsou implementovány požadavky vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv,
- implementace soustavy Natura 2000 je dokončena,
- jsou vytvořeny podmínky pro dochování přírodních hodnot, včetně dostatečných informací pro jejich ochranu, zejména v chráněných územích,
- návštěvnická infrastruktura v chráněných územích je optimalizována ve vztahu k předmětům ochrany i informovanosti návštěvníků.

Tabulka č. 46: **Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 4.1**

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
45710	Počet druhů a stanovišť v příznivém stavu	druhy a stanoviště	Méně rozvinuté regiony	84	2014	123	AOPK ČR	k 31.12.2019 (mimořádně vzhledem k hodnocení dle čl.17 Směrnice Rady č. 92/43/EHS) a 31.12.2023

Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu

Specifický cíl 4.2 vychází z požadavků Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020, jejímž základním cílem je „zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb“ a ze Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020, mezi jejíž cíle mj. patří zachování přírodních a krajinných hodnot.

Na pokles biologické rozmanitosti je nezbytné reagovat komplexně – od obnovy a tvorby stanovišť a podmínek pro výskyt druhů vázaných na kulturní krajinu či sídla, až po ochranu ekosystémů.

Řada druhů i typů přírodních stanovišť je vázána na specifické způsoby údržby ploch a mizející hospodářské postupy, které je nezbytné adekvátně nahradit – v případě zemědělsky využívaných ploch je to z části řešeno v rámci PRV, avšak v případech, kdy zlepšení stavu populací i stanovišť nelze zajistit zemědělským hospodařením, je nutné přijmout specializovaná opatření a zvyšovat jejich resilienci.

V silně antropogenně ovlivněném prostředí (aglomerace, průmyslové areály, území po těžbě surovin atp.) je třeba zvyšovat nabídku hnízdních či potravních zdrojů a úkrytů a dále zabezpečovat rizikové technické prvky (např. skleněné stěny, staré jímky atp.) proti zraňování či úhynu živočichů.

Specifický přístup vyžadují situace, kdy působením chráněných druhů (např. velké šelmy, bobr evropský aj. druhy zařazené do přílohy IV Směrnice 92/43/EHS) dochází ke vzniku škod. V zájmu společenské akceptovatelnosti ochrany těchto druhů a omezení konfliktů je účelné podpořit prevenci a minimalizaci škod (např. instalace tzv. beaver deceiverů proti narušení vodohospodářské infrastruktury).

V souladu s nově zaváděnou legislativou EU je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost prevenci šíření invazních druhů včetně vyhodnocování rizik jednotlivých druhů a včasné reakce. Systémově je nutno regulovat invazní druhy, které vytlačují nebo hubí původní druhy a případně mají i nepříznivé hospodářské či zdravotní dopady.

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 3,2% celkové alokace prioritní osy 4.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- stav populací vzácných a ohrožených druhů i přírodních stanovišť se zlepšuje; jsou implementovány požadavky vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv,
- jsou vytvořeny podmínky pro dochování přírodních hodnot, včetně dostatečných informací pro jejich ochranu,
- jsou vytvořeny podmínky pro přežití druhů v silně antropogenně ovlivněném prostředí,
- jsou aplikována opatření k prevenci a minimalizaci škod působených zvláště chráněnými druhy živočichů nebo nepůvodními druhy,

- je podchycen výskyt a cesty šíření a omezen výskyt invazních druhů ohrožující biodiverzitu.

Tabulka č. 47: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 4.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
45711	Počet lokalit se zvýšenou biodiverzitou	lokality	Méně rozvinuté regiony	1 083	2014	1 483	AOPK ČR	k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023

Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny

SC 4.3 naplňuje cíle Státní politiky životního prostředí ČR 2012–2020, mezi něž patří mj. zvýšení ekologické stability krajiny a obnovení vodního režimu krajiny. Zohledňuje též základní principy návrhu Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, která ke klíčovým opatřením řadí ekosystémově založené adaptace, udržování konektivity a prostupnosti krajiny a zachování a obnovu cenných biotopů a ekosystémových funkcí (viz Strategie ochrany biologické rozmanitosti v ČR, legislativa ES a Strategický plán pro biodiverzitu 2011-2020 Úmluvy o biologické rozmanitosti).

Účinným nástrojem zlepšení narušeného vodního režimu krajiny je realizace opatření přispívajících ke zpomalení odtoku vody z povodí a ke zvýšení retence vody obnovou přirozeného či přírodě blízkého stavu krajiny, a to způsobem, který podporuje další funkce krajiny - posiluje ekologickou stabilitu a biodiverzitu vodních a na vodu vázaných ekosystémů, snižuje erozní ohrožení půd a zvyšuje odolnost krajiny vůči antropogenním vlivům a změně klimatu. Podporovány budou revitalizace vodních a na vodu vázaných ekosystémů a zásahy spočívající v podpoře (iniciaci) jejich samovolné renaturace. Ekologická stabilita krajiny bude rovněž posílena obnovou, zakládáním a propojováním přírodních krajinných struktur v návaznosti na územní podmínky vytvořené prostřednictvím územního plánu a realizací podmínek pro přirozenou obnovu ekosystémů (společenstev na stanovištích). Zejména budou realizovány zelené koridory spojující jednotlivé biotopy v podobě částí vymezeného územního systému ekologické stability.

Ke zlepšení migrační prostupnosti krajiny dojde realizací na zprůchodnění terestrických migračních bariér a neprostupných překážek ve vodních tocích pro vodní a na vodu vázané živočichy (např. rybí přechody) v souladu s čl. 10 Směrnice Rady 92/43/EHS a cíli Rámcové směrnice Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Neoddělitelným aspektem zprůchodnění migračních překážek je snížení mortality živočichů.

Část opatření je zaměřena na zlepšení odolnosti lesních porostů a podporu dalších společensky významných funkcí lesů prostřednictvím postupné změny druhové, věkové a prostorové struktury lesů a přechodu k přírodě bližším formám hospodaření.

U opatření realizovaných v rámci jednotlivých aktivit SC 4.3 je předpoklad dosažení významného synergického efektu. Podporovaná opatření povedou ke zvýšení odolnosti ekosystémů a adaptačního potenciálu krajiny s ohledem na změnu klimatu. Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno přibližně 57,7% celkové alokace prioritní osy 4.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- zlepšení vodního režimu krajiny – zpomalení povrchového odtoku vody, zvýšení přirozené retenční schopnosti krajiny, a v té souvislosti i snížení ohroženosti půd erozí,
- zlepšení propojenosti a migrační prostupnosti krajiny zajištěním migrační prostupnosti terestrických migračních bariér a vodních toků realizací rybích přechodů a omezení mortality živočichů zejména vlivem vodních elektráren; neklesá rozloha ekosystémů trvale vázajících uhlík z atmosféry (původní či přírodně blízké lesní ekosystémy, mokřady a rašelinště) a probíhá jejich postupná obnova,
- je stabilizována plocha vymezeného ÚSES v souladu s územně plánovací dokumentací a je zajištěna provázanost jednotlivých částí,
- je zvýšena plocha obnovených a nově založených přírodních krajinných prvků a zároveň adaptabilita krajiny a ekosystému s ohledem na klimatickou změnu.

Tabulka č. 48: **Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 4.3**

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
46010	Zabezpečení migrační prostupnosti říční sítě	km	Méně rozvinuté regiony	117	2014	317	AOPK ČR	k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023
45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	lokality	Méně rozvinuté regiony	2 294	2014	4 110	AOPK ČR	k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023

Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Specifický cíl 4.4 vychází, stejně tak jako předchozí specifické cíle, z požadavků Strategie EU a ze Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020, mezi jejíž cíle v rámci ochrany přírody a krajiny patří i zlepšení kvality prostředí v sídlech. Zároveň je v souladu s Aktualizovaným Státním programem ochrany přírody a krajiny, který ukládá „zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních nebo přírodě blízkých prvků do struktury sídel“ a s návrhem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, kde hlavním principem opatření v urbanizované krajině je „zajistit udržitelné hospodaření s vodou a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami tvořící systém sídelní zeleně“.

Cílem podporovaných opatření v rámci tohoto specifického cíle je posílit biodiverzitu a ekosystémové funkce znehodnocených ekosystémů v sídlech, resp. jejich ekologickou stabilitu (funkčnost a udržitelnost).

Předpokladem pro naplnění cíle je zajištění návaznosti realizovaných opatření na proces územního plánování. U revitalizovaných ploch zeleně musí být územním plánem zajištěna ochrana před zástavbou stanovením způsobu a podmínek využití těchto ploch.

Prioritou revitalizovaných ploch zeleně je zajištění jejich ekosystémové funkce v návaznosti na další plochy zeleně v sídle (parky, zahrady a ostatní veřejná zeleň) a zajištění jejich udržitelnosti. Ta je dána charakterem ploch (variabilitou biotopů, druhovou skladbou, odolností druhů apod.), jejich velikostí a spojitostí jak v rámci sídla, tak ve vazbě na okolní krajinu. V rámci revitalizovaných ploch zeleně bude prioritně podporována výsadba autochtonních druhů dřevin, zakládání trávníků s přihlédnutím k daným ekologickým podmínkám, revitalizace drobných vodních či mokřadních stanovišť a realizace dalších doplňkových opatření, která pozitivně ovlivní vývoj biologické rozmanitosti (tvorba úkrytů pro plazy a drobné obratlovce, podpora hnízdění ptáků, zvyšování nabídky zdrojů nektaru pro hmyz apod.). Doprovodné vodní plochy budou vytvářet specifická stanoviště vodních a na vodu vázaných druhů, a přitom přispějí ke zlepšení odtokových poměrů v území (zadržení srážek v místě spádu, zpomalení odtoku).

Na podporovaná opatření v tomto specifickém cíli je vyčleněno cca 8,9 % celkové alokace prioritní osy 4.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- posílení biodiverzity a ekologické stability sídelní krajiny vytvořením funkčních systémů sídelní zeleně (s využitím autochtonních nebo ekologicky stabilních druhů) a vodních ploch, zlepšení ekosystémových funkcí v sídlech, resp. životního prostředí obyvatel,
- zlepšení vodního režimu v sídelní krajině realizací přírodě blízkých prvků.

Tabulka č. 49: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 4.4

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
45412	Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí	lokality	Méně rozvinuté regiony	1 462	2014	2 610	AOPK ČR	k 31.12.2018, k 31.12.2020 a k 31.12.2023

2.3.10.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.3.10.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.1 - budou:

- Zajišťování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy Natura 2000 a dále PR a PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu (realizace opatření k zajištění či zlepšení stavu předmětů ochrany včetně tvorby či zlepšení stavu návštěvnické infrastruktury). Dále sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy Natura 2000 a o cílové organismy.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- dosažení stanovených cílů národně významných chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000; zajištění zachování či zlepšení příznivého stavu předmětů ochrany prostřednictvím realizace vhodných opatření,
- dokončení implementace soustavy Natura 2000.

Hlavní cílové skupiny: orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků.

Cílová území: chráněná území národního významu (NP, NPR, NPP, CHKO a vybraná území PR a PP¹) a lokality soustavy Natura 2000, a to mimo území hl. města Prahy.

¹ Pozemky a/nebo stavby ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů),
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby.

Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.2 - budou:

- péče o vzácné druhy (ve volné krajině i urbanizovaném prostředí) a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby těchto biotopů,
- péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba,
- prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů),
- předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku (s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím OP Rybářství).

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- zajištění ochrany a zlepšení stavu populací vzácných a ohrožených druhů a zlepšení kvality, příp. rozlohy jejich biotopů; zlepšení podmínek pro obnovu druhové rozmanitosti krajiny,
- vytváření podmínek pro zachování druhů v urbanizovaném a jinak silně antropogenně ovlivněném prostředí (omezování ohrožujících faktorů, zvyšování nabídky hnízdišť, míst rozmnožování aj. zásadních prvků, včetně specifických potravních zdrojů, např. živných rostlin pro hmyz); zajištění ochrany cenných a ohrožených stanovišť a zlepšení jejich stavu; podpora zlepšení funkcí ekosystémů,
- naplňování cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES a mezinárodních úmluv v oblasti ochrany biologické rozmanitosti (včetně Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a sdílení přínosů z jejich využívání),
- zajištění prevence a zmírnění škod způsobených zvláště chráněnými druhy na zemědělských a lesnických kulturách, hospodářských zvířatech, stavbách apod. a současně spolupráce a osvěta dotčených subjektů, která by omezila negativní

vnímání těchto druhů člověkem vedoucí až k přímému ohrožení, např. k ilegálnímu lovu,

- posílení příznivých podmínek pro zachování biologické rozmanitosti a zastavení poklesu biologické rozmanitosti,
- zajištění stavu, aby i základní krajinná matrice mimo chráněná území byla s těmito územími funkčně propojena z hlediska přírodních funkcí (migrační prostupnost krajiny, ekologická stabilita apod.) a byla chráněna před nepříznivými dopady z širšího okolí a zároveň, aby fungovala jako ohniska biodiverzity v krajině ČR,
- implementace cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES zaměřené na řešení problematiky nepůvodních druhů,
- zajištění sledování nepůvodních druhů a včasná identifikace potenciálního nebezpečí nepůvodních invazních druhů a území zdrojových území pro šíření těchto druhů,
- eradikace nově zjištěných rizikových druhů a omezení rozsahu invaze známých a nejvíce problematických druhů (bolševník, křídlatka, norek americký, mýval severní aj.) s prioritou eradikace či regulace zdrojových populací nebo populací ve vybraných územích (přírodně hodnotných, v rámci geomorfologicky ucelených jednotek atp.),
- zlepšení předávání informací o ochraně přírody a biodiverzity a rozvoj spolupráce s veřejností,
- získání potřebných odborných informací pro efektivní a účinnou ochranu přírodních hodnot.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny.

Cílová území: území celé ČR, mimo území hl. města Prahy.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů a AOPK ČR),
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby.

Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.3 - budou:

- zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury,
- vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur,
- revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů,
- zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000,
- realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- aktivity ke zprůchodnění migračních bariér budou směřovány prioritně do nejvíce problematických míst z hlediska průchodnosti krajiny pro velké savce a ostatní živočichy nebo dle míry jejich mortality na komunikacích (významné tahové cesty obojživelníků, místa, kde dochází k úhynu kriticky a silně ohrožených druhů apod.). Obdobně bude zaměřena pozornost na obnovu prostupnosti vodních toků (výstavba rybích přechodů nebo odstraňování bariér jako jsou jezy, stupně) a omezení mortality ryb na vodních elektrárnách. Hlavním přínosem opatření ke zlepšení prostupnosti krajiny pro živočichy bude posílení stability jejich populací a snížení negativních vlivů v oblasti zraňování a usmrcování živočichů,
- opatření pro zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů spočívající v přiblížení se přirozené struktuře a nastolení systému hospodaření v souladu s přírodními procesy, což povede ke zvýšení odolnosti proti abiotickým a biotickým vlivům, zvýší se jejich stabilita a biodiverzita a potenciál jejich celospolečensky významných funkcí,
- zajištění obnovy vodního režimu krajiny zaměřené na vodní toky, nivy a další vodní krajinné prvky, která podpoří ekologickou stabilitu krajiny, resp. stabilitu všech ekosystémů i biodiverzitu,
- posilování ekologické stability krajiny obnovou a vytvářením krajinných prvků a struktur,
- podpora opatření pro zpomalení povrchového odtoku z povodí, která mají v krajině protierozní efekt a snižují negativní dopady povodní a přívalových dešťů na krajinu a objem a závažnost škod na majetku a zdraví osob,
- výše uvedené přínosy přispívají zároveň ke zvýšení schopnosti ekosystémů a krajiny přizpůsobit se změně klimatu a snižovat její negativní dopady.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.

Cílová území: území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu (s výjimkou AOPK ČR),
- státní podniky,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby.

Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech**Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.4 - budou:**

- revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- zvýšení efektivity plánování, péče a ochrany zeleně, doprovodných vodních ploch a prvků v sídlech,
- zlepšení životního prostředí v sídlech:
 - Posílení ekosystémových funkcí v sídlech, resp. ekologické stability a biodiverzity sídelního prostředí.
 - Zlepšení hospodaření se srážkovými vodami (zvýšení retence, vsaku a výparu srážek v území, zvýšení odolnosti území proti suchu a přívalovým deštům) s využitím vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech.
 - Zlepšení mezo-klimatických podmínek v sídle (menší výkyvy teplot, snížení průměrných a maximálních teplot, zvýšení vlhkosti vzduchu, snížení prašnosti) díky zvýšení podílu a kvality vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech.

Hlavní cílové skupiny: orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků.

Cílová území: území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,

- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů a AOPK ČR),
- státní podniky,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- podnikatelské subjekty,
- obchodní společnosti a družstva,
- fyzické osoby podnikající.

2.3.10.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Při hodnocení projektů bude posuzován soulad se strategickými dokumenty (Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategií udržitelného rozvoje České republiky). V případě realizace záměru v ZCHÚ nebo v území soustavy Natura 2000 bude opatření v souladu s plánem péče o ZCHÚ a se souhrnem doporučených opatření pro území soustavy Natura 2000. Tvorba či zlepšení stavu návštěvnické infrastruktury bude podporována pouze v ZCHÚ a musí vyplývat z plánu péče o ZCHÚ. Dále se bude posuzovat soulad s územně plánovací dokumentací nebo schváleným plánem pozemkových úprav.

Projekt musí prokázat komplexnost a účinnost navrhovaných opatření porovnáním stavu před a po aplikaci opatření pro podporu druhů, stanovišť a ekosystémových funkcí. Podpořeny budou projekty, jež mají dostatečně zhodnocen stávající stav vč. zhodnocení biodiverzity a projekt naplňuje cíle podpory a jeho přínosy k naplnění cílů podpory nejsou zanedbatelné.

Projekty návštěvnické infrastruktury budou vycházet z plánů péče (souhrnů doporučených opatření) a budou podporovat opatření, která vedou k usměrnění pohybu návštěvníků a snížení dopadu turistického ruchu v území. V rámci podpory projektů návštěvnické infrastruktury budou podporovány pouze projekty malého rozsahu. Projekt malého rozsahu je projekt, kdy jeho celková výše dotace z prostředků EU je nižší nebo rovna 10 milionům EUR. Projekty zaměřené na kulturní a turistickou infrastrukturu (např. kulturní a rekreační střediska, hřiště, outdoorové parky, stromové stezky, cyklostezky, in line stezky atd.) podporovány nebudou.

Projekty zaměřené na eliminaci invazních druhů v SC 4.2 (jedná se o vybrané druhy Černého seznamu invazních druhů, kde nepůvodní druh působí významnou změnu původních přírodovědně významných biotopů nebo je území významným ohniskem pro další šíření) musí přispívat k naplňování cílů programu v oblasti ochrany biodiverzity.

Soulad se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Projekt podporovaný ze SC 4.3 musí ve výsledku přispívat ke zvýšení biodiverzity a ekologické stability v území a zároveň nezrychlovat povrchový odtok vody z území. Projekt, u kterého bude identifikován negativní dopad na uvedené charakteristiky životního prostředí, nebude moci být podpořen z prostředků PO 4 OP ŽP. Podpora projektů k zajištění migrační prostupnosti pro velké savce na silnicích a dálnicích je omezena na stávající infrastrukturu již financovanou z evropských fondů.

Projekty podporované z SC 4.4 musí prokázat efekt opatření na posílení biodiverzity a ekosystémových funkcí, stejně tak jejich funkčnost a udržitelnost. Revitalizované plochy zeleně nesmí být v rozporu s územním plánem, musí se nacházet v zastavěném území sídla nebo na zastavitelné ploše mimo zastavěné území, na které od doby schválení územního plánu došlo k realizaci zástavby či bylo vydáno stavební povolení. Fakticky tak mohou být vymezené v územním plánu jako: 1. zeleň v plochách veřejného prostranství, 2. plochy zeleně samostatně vymezené, 3. zeleň vymezená v rámci systému sídelní zeleně, 4. plochy, jejichž podmínky využití umožňují realizaci zeleně. Podmínka vymezení v územním plánu neplatí pro revitalizace prvků zeleně a liniových výsadeb podél komunikací a vodních toků. S ohledem na podrobnost územního plánu obcí totiž nemusí být v územním plánu samostatně vymezeny. Podpora obnovy parků a zahrad v rámci národních kulturních památek, mimo zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000, nebude z OP ŽP možná (tyto projekty budou podporovány z prostředků IROP). Pokud je území národní kulturní památkou a současně se jedná o zvláště chráněné území nebo území soustavy Natura 2000 (alespoň 50 % obnovovaného území) bude podpora možná pouze z OP ŽP.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.3.10.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se v rámci prioritní osy 4 nepředpokládá.

2.3.10.2.4 Plánované využití velkých projektů

V prioritní ose 4 nebude velký projekt realizován.

2.3.10.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 50: Společné a specifické programové ukazatele výstupů PO 4

ID	Ukazatele	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
45201	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť	opatření	EFRR	Méně rozvinuté regiony	1 600	Žadatel/ Příjemce	Ročně
45601	Celková plocha vytvořené návštěvnické infrastruktury	ha	EFRR	Méně rozvinuté regiony	35	Žadatel/ Příjemce	Ročně
45701	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a soustavy Natura 2000	opatření	EFRR	Méně rozvinuté regiony	5 500	Žadatel/ Příjemce	Ročně
45101	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu)	opatření	EFRR	Méně rozvinuté regiony	1 200	Žadatel/ Příjemce	Ročně
45405	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy	opatření	EFRR	Méně rozvinuté regiony	800	Žadatel/ Příjemce	Ročně
46301	Počet zprůchodněných migračních překážek pro živočichy	ks	EFRR	Méně rozvinuté regiony	125	Žadatel/ Příjemce	Ročně
CO23	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	EFRR	Méně rozvinuté regiony	32 154	Žadatel/ Příjemce	Ročně

2.3.11 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 51: Výkonnostní rámec PO 4

Prioritní osa	Typ ukazatele (klíčový krok provádění, finanční výstup nebo popřípadě ukazatel výsledků)	ID	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Milník pro rok 2018	Konečný cíl (2023)	Zdroj údajů	Popříadě vysvětlení relevance ukazatele
PO 4	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	EFRR	Méně rozvinuté regiony	21 800 000	457 347 140	ŘO	-
PO 4	výstupový	C023	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	EFRR	Méně rozvinuté regiony	327	32 154	Žadatel /Příjemce	viz kapitola 2.4.4.1

2.3.11.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce

Indikátor C023 Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování

Indikátor znamená celkovou výměru území, na kterém došlo realizací opatření k posílení přirozených funkcí krajiny, tedy k obnově přirozeného či přírodě blízkého stavu krajiny způsobem, který posiluje ekologickou stabilitu a biodiverzitu, zlepšuje vodní režim, a snižuje tak rizika erozního ohrožení půd a přispívá k posílení adaptace na změnu klimatu.

Indikátor slouží jako ukazatel jak SC 4.3 (aktivita 2-5), tak SC 4.4.

Milník pro rok 2018 je stanoven na základě analýzy jednotkových nákladů a předpokládané implementace SC 4.3 a 4.4 na konci roku 2018.

2.3.12 Kategorie zásahů

Tabulka č. 52: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 4	085	318 041 569
Prioritní osa 4	086	70 703 500

Tabulka č. 53: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 4	01	388 745 069

Tabulka č. 54: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 4	01	38 874 507
Prioritní osa 4	02	38 874 507
Prioritní osa 4	03	310 996 055

Tabulka č. 55: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 4	06	18 000 000
Prioritní osa 4	07	370 745 069

2.4 PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory

Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím finančních nástrojů zřízených na úrovni Unie	☐
Celá prioritní osa bude realizována výhradně prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje	☐

2.4.1 Odůvodnění pro vytvoření prioritní osy, která zahrnuje více než jednu kategorii regionů nebo více než jeden tematický cíl či fond

V souladu s čl. 96 odst. 1 písm. c) Obecného nařízení zahrnuje tato prioritní osa propojení Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj k naplnění společného tematického cíle 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích. Prioritní osa 5 navazuje na prioritní oblast 2 „Podpora udržitelnější energetiky“ Strategie EU pro Podunají.

2.4.2 Fond kategorie regionů a základ pro výpočet podpory Unie

Fond	Fond soudržnosti, Evropský fond pro regionální rozvoj
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 5
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.4.3 INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podporování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 čl. 4 odst. a) písm. iii))

2.4.3.1 Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Prioritní osa 5 Energetické úspory se zaměřuje na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách.

Zaměření prioritní osy reaguje na tržní selhání v oblasti realizace úspor energie v budovách, kde nákladově efektivní potenciál zůstává nevyužit zejména z důvodu vysokých počátečních investičních nákladů. Jeho realizace má přitom mnohonásobné přínosy v různých oblastech:

- hospodářské (realizace je prováděna typicky malými a středními podniky s vysokým podílem domácí práce, materiálů a technologií; snížení provozních nákladů znamená více disponibilních prostředků pro instituce a domácnosti na jiné účely),
- regionálního rozvoje (rozprostření projektů napříč územím),
- zaměstnanosti (jde o činnost náročnou na lidské zdroje, v oblasti energeticky úsporného stavebnictví je třeba specializovaných profesí napříč vzdělanostním profilem),
- energetické bezpečnosti (snížení dovozní závislosti),
- životního prostředí a klimatu (nižší emise skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší, především CO₂, tuhých znečišťujících látek, BaP a NO_x, menší poškození ekosystémů a krajiny těžbou fosilních paliv),
- zdravotní (kvalitně provedené projekty vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších koncentrací zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí).

Významná synergie existuje s prioritní osou 2. Řada podporovaných opatření přispěje ke snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, a tím zároveň k naplnění cíle plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států). Prioritní osa 2 řeší pouze náhradu nevhodných spalovacích stacionárních zdrojů a prioritní osa 5 podporuje zejména komplexní řešení zvýšení energetické účinnosti veřejných budov, což zahrnuje výměnu nevyhovujícího spalovacího zdroje v kombinaci se zateplením budovy. Výsledky snižování emisí a/nebo úroveň znečištění ovzduší budou hodnoceny, tam kde je to možné měřením a monitoringem, na úrovni projektů a tato zjištění budou zároveň na úrovni projektů reportována EK ve výroční zprávě. Pokud bude takové hodnocení nevhodné, například vzhledem k jeho nákladům, bude tato skutečnost ve výroční zprávě vysvětlena.

Specifickým cílem 5.1 je dosažení úspor energie a souvisejících přínosů ve stávajících veřejných budovách prostřednictvím celkových a dílčích renovací obálky budovy a instalací lokálních obnovitelných a nízkoemisních zdrojů při zajištění dostatečného přívodu čerstvého vzduchu a důsledného energetického managementu. Další podporovanou oblastí je efektivní výstavba nových budov v pasivním energetickém standardu, s cílem minimalizovat energetické potřeby nových budov. V současné době se v České republice veřejné budovy ve standardu blížícím se pasivnímu domu téměř nevyskytují. Podpora výstavby veřejných budov ve vysokém energetickém standardu přispěje k jejich většímu rozšíření a propagaci především v rámci státní správy a veřejné samosprávy.

Pro specifický cíl 5.1 se předpokládá využití přibližně 86,7 % alokované částky pro prioritní osu 5, respektive celá část alokace pro prioritní osu z FS.

Poznámky k tabulce 50: Indikátor "Množství odstraněných emisí prekurzorů PM_{2,5} z terciárního sektoru" zahrnuje množství emisí vyjadřující celkový roční objem prekurzorů sekundárních

částic (SO₂, NO_x, NH₃ a VOC) násobené faktory potenciálu tvorby částic PM_{2,5} zpracovanými IIASA.

V případě nových budov v pasivním energetickém standardu budou dopady na energetické úspory, množství vypuštěných emisí a/nebo úrovně znečištění ovzduší vycházet z nezávislých auditů v souladu se Směrnicí o energetické náročnosti budov, ukazujících skutečnou roční spotřebu energie na m² a na porovnání těchto výsledků s průměrnou roční spotřebou budov v referenční třídě C, s přihlédnutím k energetickému mixu vytápění budov v České republice.

Primární částice – PM (včetně PM_{2,5} a PM₁₀) jsou sledovány zvláště vzhledem k jejich významnému vlivu na kvalitu ovzduší v České republice.

Tabulka č. 56: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 5.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
32710	Konečná spotřeba energie v terciárním sektoru	GJ	Není relevantní	126 885 846	2012	125 241 292	ČSÚ	Ročně
36170	Množství emisí prekurzorů PM _{2,5} z terciárního sektoru	t/rok	Není relevantní	1 573	2011	2 360	ČHMÚ	Ročně
36160	Množství emisí PM ₁₀ z terciárního sektoru	t/rok	Není relevantní	318	2011	127	ČHMÚ	Ročně

2.4.3.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.4.3.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 5.1 - budou:

- snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov,
- realizace technologií na využití odpadního tepla,
- realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů energie,

- výstavba v pasivním standardu.

Typy podporovaných projektů:

- A. Celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov:
- zateplení obvodového pláště budovy,
 - výměna a renovace (repase) otvorových výplní,
 - realizace opatření majících prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí,
 - realizace systémů nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla,
 - realizace systémů využívajících odpadní teplo,
 - výměna zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s instalovaným výkonem do 5 MW využívajícího fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo chladu využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn,
 - instalace solárně-termických kolektorů.

V rámci renovace budov definovaných příslušným zákonem jako kulturní památka nebo renovace budov, které nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny budou podporovány rovněž dílčí aktivity vedoucí ke snížení energetické náročnosti budovy bez ohledu na dosažení parametrů pro celkovou energetickou náročnost budovy dle příslušných norem. Ostatní budovy musí projít celkovou energeticky úspornou renovací. To je v souladu s principem, že podpurné programy mají motivovat k lepšímu výsledku, než by byl dosažen bez nich.

Dotace by měla být poskytována zejména pro opatření s delší ekonomickou návratností, tj. především zateplení objektů. Pouhé zateplení objektu však není dostatečné pro optimální snížení spotřeby energie. Klíčová je rovněž následná péče o správné vytápění objektů a renovace souvisejících technologických zařízení, zejména zdrojů tepla a regulačních systémů. Tato opatření s kratší dobou návratnosti je vhodné realizovat jinými finančními nástroji, případně prostřednictvím metody EPC.

To je v souladu se směrnicí o energetické účinnosti, která ukládá členským státům rozvíjet energetické služby. To v souladu s čl. 121 Obecného nařízení zvyšuje pravděpodobnost vyšší míry kofinancování této osy z FS.

Tato oblast podpory slouží mj. jako podpora implementace čl. 5 a čl. 7 Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

- B. Samostatná opatření výměny zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé vody, instalace solárně-termických kolektorů, instalace fotovoltaického systému a instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla podle pravidel v oblasti A tam,

kde veřejná budova splňuje určitou energetickou náročnost a v případě instalace systému nuceného větrání s rekuperací zároveň nesplňuje požadavky na zajištění dostatečné výměny vzduchu.

C. Výstavba nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci veřejných budov.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu*,
- státní organizace,
- veřejné výzkumné instituce*,
- veřejnoprávní instituce,
- městské části hl. města Prahy,
- příspěvkové organizace*,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky),
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy,
- obchodní společnosti vlastněné 100 % veřejným subjektem vyjma příjemců podporovaných v rámci OP PIK.

* V rámci SC 5.1 jsou projekty organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a veřejných výzkumných institucí podporovány pouze na území hl. města Prahy (netýká se novostaveb v pasivním energetickém standardu).

2.4.3.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Při výběru projektů budou prioritizovány projekty přispívající kromě energetických úspor zároveň ke zvýšení využití čistých obnovitelných zdrojů energie a plnění imisních limitů v souladu s legislativou EU.

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na vyšší kvalitu realizovaného opatření (tedy vyšší úsporu energie z něj), než pokud by bylo realizováno bez podpory FS nebo EFRR.

Podmínky přijatelnosti projektů v rámci SC 5.1 budou zahrnovat:

- dosažení nákladově efektivních hodnot ukazatelů energetické náročnosti celé budovy na nižší hodnotě, než je požadavek vyhlášky č. 78/2013 Sb.,
- dosažení hodnot ukazatelů energetické náročnosti pouze pro měněné prvky bude umožněno jen památkově chráněným budovám,
- dosažení alespoň stanovené minimální procentní úspory energie po realizaci opatření,

- povinná výměna zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé užitkové vody využívajícího tuhá nebo kapalná fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo chladu využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn,
- v případě výměny zdroje za kotle či kogenerační jednotky využívající jiný druh paliva bude vyžadována min. 30 % úspora emisí CO₂ oproti stávajícímu zdroji. Jakákoliv investice do kogenerace musí splňovat kritéria pro vysoce účinnou kombinovanou výrobu, jak je definována legislativou EU. Kombinovaná výroba kogeneračních jednotek musí zajišťovat úspory primární energie ve výši alespoň 10 % ve srovnání s referenčními údaji za oddělenou výrobu tepla a elektřiny,
- budou podporována tepelná čerpadla systémů země-voda, voda-voda a vzduch-voda, která dosahují stanoveného min. topného faktoru, solární termické kolektory pro přípravu teplé vody a přípravu teplé vody a přitápění dosahující požadované hodnoty vypočteného ročního solárního zisku,
- v případě středních spalovacích zdrojů znečišťování (celkový jmenovitý tepelný příkon 1 – 50 MW) nespádajících do působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, budou podpořeny pouze projekty, zaručující splnění požadavků „Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/2193 ze dne 25. listopadu 2015 o omezování emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení“ (dále jen „Směrnice 2015/2193“). Bez ohledu na Směrnici 2015/2193 budou podpořeny pouze projekty zaručující splnění emisních limitů pro NO_x, SO₂ a CO pro rok 2018 ve vyhlášce č. 415/2012 Sb.,
- zdroje tepla financované z OP ŽP musí být již od samého počátku programového období v souladu s požadavky na min. energetickou účinnost a emisní limity, aplikovatelné na konci r. 2020 dle ustanovení směrnice 2009/125/ES o Ekodesignu,
- projekty využívající čistých obnovitelných zdrojů budou prioritizovány,
- investice do instalace zdrojů tepla budou podmíněny zlepšením energetické účinnosti a snížením spotřeby energie v budovách, podporované projekty budou v souladu se Střednědobou (do r. 2020) strategií zlepšení kvality ovzduší v ČR a jednotlivými programy zlepšování kvality ovzduší. Prioritně budou podporovány projekty zahrnuté v programech zlepšování kvality ovzduší,
- podporovány budou pouze výrobky dosahující vysoké účinnosti,
- povinné vyregulování otopné soustavy a zajištění energetického managementu,
- zajištění dostatečné výměny vzduchu,
- zohlednění potřeb volně žijících živočichů vázaných na sídla,
- investice se mohou vztahovat na kotle na biomasu nebo v dobře odůvodněných případech na kotle na plyn, pokud se dosáhne významného nárůstu energetické účinnosti, v oblastech, kde jsou obzvlášť potřebné. Investice by měly přispět ke snížení emisí CO₂, PM a NO_x a k výrazným energetickým úsporám,
- všechny projekty musí být v souladu s environmentálními standardy a právními předpisy EU,
- projekty musí být sociálně a ekonomicky udržitelné a musí zohledňovat „energetickou chudobu“,

- aktivity v oblastech s nejvyšším počtem obyvatel, s největším překročením imisních limitů a v oblastech, kde jsou projekty integrovány do plánů ochrany ovzduší, budou prioritizovány,
- v případě podpory biomasy budou prioritizována zařízení využívající jako palivo pelety nebo dřevní štěpku a využívající lokální udržitelnou biomasu.*
*Poznámka: Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o kritériích udržitelnosti zdrojů využívajících pevné a plynné biomasy při výrobě elektřiny, tepla a chlazení COM (2010)11 s přihlédnutím k pracovnímu dokumentu Komise COM SWD (2014)259 final.
- v případě podpory novostaveb, musí budovy plnit parametry pasivního standardu* daného sadou hodnot energetických ukazatelů.
* Poznámka: Pasivní budova musí splnit požadavky uvedené v České technické normě ČSN 730540-2 Tepelná ochrana budov, část 2: Požadavky

Vyjma podpory novostaveb v pasivním energetickém standardu, bude míra podpory především zohledňovat dosaženou výši úspory energie v důsledku realizovaných opatření.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.4.3.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.4.3.2.4 Plánované využití velkých projektů

V prioritní ose 5 Energetické úspory se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.4.3.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 57: Společné a specifické programové ukazatele výstupů SC 5.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
CO34	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	FS	Není relevantní	255 420	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO30	Nová kapacita zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů	MW	FS	Není relevantní	40	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO32	Snížení roční spotřeby primární energie ve veřejných budovách	kWh/rok	FS	Není relevantní	662 116 000	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
34800	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů	GJ	FS	Není relevantní	43 335	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
32701	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	FS	Není relevantní	1 348 200	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
36105	Snížení emisí tuhých znečišťujících látek	t/rok	FS	Není relevantní	696	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
32705	Počet podpořených projektů energeticky efektivní výstavby	projekty	FS	Není relevantní	12	ŘO	Průběžně

2.4.4 INVESTIČNÍ PRIORITY 2 prioritní osy 5: Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 4) písm. c))

2.4.4.1 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 2: Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov

Specifickým cílem 5.2 je podpořit příkladnou roli veřejného sektoru v oblasti energetických úspor, jak doporučuje Směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov. Veřejná správa by měla udávat směr v oblasti energetické náročnosti budov a názorně ukázat, že bere témata životního prostředí a energetické účinnosti vážně. V současné době se v České republice veřejné budovy ve standardu blížícím se pasivnímu domu téměř nevyskytují. Podpora

výstavby veřejných budov ve vysokém energetickém standardu přispěje k jejich většímu rozšíření a propagaci především v rámci státní správy a veřejné samosprávy.

Dopady na energetické úspory, množství vypuštěných emisí a/nebo úroveň znečištění ovzduší budou vycházet z nezávislých auditů v souladu se Směrnicí o energetické náročnosti budov, ukazujících skutečnou roční spotřebu energie na m² a na porovnání těchto výsledků s průměrnou roční spotřebou budov v referenční třídě C, s přihlédnutím k energetickému mixu vytápění budov v České republice. Tato zjištění budou vykazována ve výroční zprávě Evropské komisi.

Obdobně jako v SC 5.1 jsou očekávány mnohačetné přínosy v oblastech:

- hospodářské (realizace je prováděna typicky malými a středními podniky s vysokým podílem domácí práce, materiálů a technologií; snížení provozních nákladů znamená více disponibilních prostředků pro instituce a domácnosti na jiné účely),
- regionálního rozvoje (rozproštění projektů napříč územím),
- zaměstnanosti (jde o činnost náročnou na lidské zdroje, v oblasti energeticky úsporného stavebnictví je třeba specializovaných profesí napříč vzdělanostním profilem),
- energetické bezpečnosti (snížení dovozní závislosti),
- životního prostředí a klimatu (nižší emise skleníkových plynů a látek znečišťujících ovzduší, především CO₂, tuhých znečišťujících látek, BaP a NO_x, menší poškození ekosystémů a krajiny těžbou fosilních paliv),
- zdravotní (kvalitně provedené projekty vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších koncentrací zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí).

Pro specifický cíl 5.2 se předpokládá využití přibližně 4,2 % alokované částky pro prioritní osu 5 respektive přibližně 32% alokace pro prioritní osu z EFRR.

Poznámky k tabulce 52: Indikátor "Množství odstraněných emisí prekurzorů PM_{2,5} z terciárního sektoru" zahrnuje množství emisí vyjadřující celkový roční objem prekurzorů sekundárních částic (SO₂, NO_x, NH₃ a VOC) násobené faktory potenciálu tvorby částic PM_{2,5} zpracovanými IIASA. Primární částice – PM (včetně PM_{2,5} a PM₁₀) jsou sledovány zvláště vzhledem k jejich významnému vlivu na kvalitu ovzduší v České republice.

Cílové hodnoty indikátorů ochrany ovzduší budou nastaveny v budoucnosti a modifikovány v závislosti na schválených a implementovaných projektech.

Tabulka č. 58: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 5.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
32715	Podlahová plocha veřejných budov v pasivním energetickém standardu	m ²	Méně rozvinuté regiony	12 209	2013	72 703	Centrální registr administrativních budov a další databáze	Ročně
32720	Úspory energie ve veřejných budovách	GJ	Méně rozvinuté regiony	2 656	2013	14 154	Centrální registr administrativních budov a další databáze	Ročně
36170	Množství emisí prekurzorů PM _{2,5} z terciárního sektoru	t/rok	Méně rozvinuté regiony	1 573	2011	2 360	ČHMÚ	Ročně
36160	Množství emisí PM ₁₀ z terciárního sektoru	t/rok	Méně rozvinuté regiony	318	2011	127	ČHMÚ	Ročně

2.4.4.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.4.4.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 2: Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 5.2 - budou:

- Podpora výstavby veřejných budov v pasivním energetickém standardu. Tato oblast podpory slouží jako podpora implementace čl. 9 Směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov (a § 7 transpozičního zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).

Hlavní cílové skupiny: stavebníci.

Cílová území: území celé ČR, mimo území hl. města Prahy.

Typy příjemců:

- kraje,
- obce,
- dobrovolné svazky obcí,
- organizační složky státu,
- veřejné výzkumné instituce
- veřejnoprávní instituce,
- příspěvkové organizace,
- vysoké školy, školy a školská zařízení,
- obchodní společnosti vlastněné 100 % veřejným subjektem vyjma příjemců podporovaných v rámci OP PIK.

2.4.4.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Při hodnocení a výběru projektů budou upřednostňovány projekty přispívající kromě energetických úspor zároveň ke zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie a plnění imisních limitů.

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na vyšší kvalitu realizovaného opatření (tedy vyšší úsporu energie z něj), než pokud by bylo realizováno bez podpory Fondu soudržnosti nebo Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Podmínky přijatelnosti projektů v rámci specifického cíle 5.2 budou zahrnovat:

- dosažení pasivního standardu* daného sadou hodnot energetických ukazatelů.

* Poznámka: Pasivní budova musí splnit požadavky uvedené v České technické normě ČSN 730540-2 Tepelná ochrana budov, část 2: Požadavky.

Zdroje tepla financované z OP ŽP musí být již od samého počátku programového období v souladu s požadavky na minimální energetickou účinnost a emisní limity, aplikovatelné na konci roku 2020 dle ustanovení směrnice 2009/125/EK o Ekodesignu.

Projekty musí být sociálně a ekonomicky udržitelné a musí zohledňovat „energetickou chudobu“.

Projekty v oblastech s nejvyšším počtem obyvatel, s největším překročením imisních limitů a v oblastech, kde jsou projekty integrovány do plánů ochrany ovzduší, budou prioritizovány.

Všechny projekty musí být v souladu s environmentálními standardy a právními předpisy EU.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.4.4.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se s využitím finančního nástroje uvažuje a bude blíže specifikováno na základě výsledků ex-ante hodnocení. Díky finančním nástrojům bude možné podpořit relevantní aktivity vhodnými finančními produkty (úvěry, garance, kapitálové vstupy, mezaninové financování a jiné). Konkrétní aktivity, adekvátní výše vyčleněných prostředků a podmínky pro implementaci specifických finančních nástrojů včetně očekávaného pákového efektu alokovaných finančních prostředků z ESIF, a případné kombinace s dalšími typy podpory vyplynou z předběžného posouzení finančních nástrojů, které je požadované v rámci článku 37 odst. 2 Obecného nařízení. Specifikace využití finančních nástrojů bude doplněna po dokončení výše zmíněného předběžného posouzení.

2.4.4.2.4 Plánované využití velkých projektů

V prioritní ose 5 Energetické úspory se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.4.4.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 59: Společné a specifické programové ukazatele výstupů SC 5.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
32705	Počet podpořených projektů energeticky efektivní výstavby	projekty	EFRR	Méně rozvinuté regiony	21	ŘO	Průběžně

2.4.5 INVESTIČNÍ PRIORITY 2 prioritní osy 5: Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích podporou energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení (Dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 čl. 5 odst. 4) písm. c))

2.4.5.1 Specifické cíle odpovídající investiční prioritě a očekávané výsledky

Specifický cíl 3: Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí

Specifickým cílem 5.3 je dosažení úspor energie a souvisejících přínosů ve stávajících veřejných budovách ve vlastnictví ústředních vládních institucí a organizací a institucí jimi zřízených prostřednictvím celkových a dílčích renovací obálky budovy a instalací lokálních obnovitelných a nízkoemisních zdrojů při zajištění dostatečného přívodu čerstvého vzduchu a důsledného energetického managementu. Opatření by měla významně přispět k naplňování závazku ČR podle čl. 5 Směrnice o energetické účinnosti „Příkladná úloha budov veřejných subjektů“.

Pro specifický cíl 5.3 se předpokládá využití přibližně 9,1 % alokované částky pro prioritní osu 5, respektive přibližně 68% alokace pro prioritní osu z EFRR.

Tabulka č. 60: Specifické programové ukazatele výsledků pro SC 5.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Kategorie regionů	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
32710	Konečná spotřeba energie v terciárním sektoru	GJ	Méně rozvinuté regiony	126 885 846	2012	125 241 292	ČSÚ	Ročně
36170	Množství emisí prekurzorů PM _{2,5} z terciárního sektoru	t/rok	Méně rozvinuté regiony	1 573	2011	2 360	ČHM Ú	Ročně
36160	Množství emisí PM ₁₀ z terciárního sektoru	t/rok	Méně rozvinuté regiony	318	2011	127	ČHM Ú	Ročně

2.4.5.2 Opatření, jež má být podpořeno v rámci investiční priority

2.4.5.2.1 Popis typů a příkladů opatření, která mají být podporována, a jejich očekávaný přínos k plnění specifických cílů, případně včetně určení hlavních cílových skupin, konkrétních cílových území a druhů příjemců

Specifický cíl 3: Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 5.3 budou:

- snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov,
- realizace technologií na využití odpadního tepla,
- realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů energie.

Typy podporovaných projektů:

A. Celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov:

- zateplení obvodového pláště budovy,
- výměna a renovace (repase) otvorových výplní,
- realizace opatření majících prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí,
- realizace systémů nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla,
- realizace systémů využívajících odpadní teplo,
- výměna zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s instalovaným výkonem do 5 MW využívajícího fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo chladu využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn,
- instalace solárně-termických kolektorů.

V rámci renovace budov definovaných příslušným zákonem jako kulturní památka nebo renovace budov, které nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny budou podporovány rovněž dílčí aktivity vedoucí ke snížení energetické náročnosti budovy bez ohledu na dosažení parametrů pro celkovou energetickou náročnost budovy dle příslušných norem. Ostatní budovy musí projít celkovou energeticky úspornou renovací. To je v souladu s principem, že podpůrné programy mají motivovat k lepšímu výsledku, než by byl dosažen bez nich.

Dotace by měla být poskytována zejména pro opatření s delší ekonomickou návratností, tj. především zateplení objektů. Pouhé zateplení objektu však není dostatečné pro optimální snížení spotřeby energie. Klíčová je rovněž následná péče o správné vytápění

objektů a renovace souvisejících technologických zařízení, zejména zdrojů tepla a regulačních systémů. Tato opatření s kratší dobou návratnosti je vhodné realizovat jinými finančními nástroji, případně prostřednictvím metody EPC. To je v souladu se směrnicí o energetické účinnosti, která ukládá členským státům rozvíjet energetické služby.

Tato oblast podpory slouží zejména jako podpora implementace čl. 5 „Příkladná úloha budov veřejných subjektů“ a zároveň čl. 7 Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

- B. Samostatná opatření výměny zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé vody, instalace solárně-termických kolektorů, instalace fotovoltaického systému a instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla podle pravidel v oblasti A tam, kde veřejná budova splňuje určitou energetickou náročnost a v případě instalace systému nuceného větrání s rekuperací zároveň nesplňuje požadavky na zajištění dostatečné výměny vzduchu.

Hlavní cílové skupiny: vlastníci veřejných budov.

Cílové území: území celé ČR, mimo území hl. města Prahy

Typy příjemců:

- organizační složky státu,
- státní příspěvkové organizace,
- veřejné výzkumné instituce.

2.4.5.2.2 Hlavní zásady pro výběr operací

Při výběru projektů budou prioritizovány projekty přispívající kromě energetických úspor zároveň ke zvýšení využití čistých obnovitelných zdrojů energie a plnění imisních limitů v souladu s legislativou EU.

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na vyšší kvalitu realizovaného opatření (tedy vyšší úsporu energie z něj), než pokud by bylo realizováno bez podpory FS nebo EFRR.

Podmínky přijatelnosti projektů v rámci SC 5.3 budou zahrnovat:

- dosažení nákladově efektivních hodnot ukazatelů energetické náročnosti celé budovy na nižší hodnotě, než je požadavek vyhlášky č. 78/2013 Sb.,
- dosažení hodnot ukazatelů energetické náročnosti pouze pro měněné prvky bude umožněno jen památkově chráněným budovám,
- dosažení alespoň stanovené minimální procentní úspory energie po realizaci opatření,
- povinná výměna zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé užitkové vody využívajícího tuhá nebo kapalná fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo chladu využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn,

- v případě výměny zdroje za kotle či kogenerační jednotky využívající jiný druh paliva bude vyžadována min. 30 % úspora emisí CO₂ oproti stávajícímu zdroji. Jakákoliv investice do kogenerace musí splňovat kritéria pro vysoce účinnou kombinovanou výrobu, jak je definována legislativou EU. Kombinovaná výroba kogeneračních jednotek musí zajišťovat úspory primární energie ve výši alespoň 10 % ve srovnání s referenčními údaji za oddělenou výrobu tepla a elektřiny,
- budou podporována tepelná čerpadla systémů země-voda, voda-voda a vzduch-voda, která dosahují stanoveného min. topného faktoru, solární termické kolektory pro přípravu teplé vody a přípravu teplé vody a přitápění dosahující požadované hodnoty vypočteného ročního solárního zisku,
- v případě středních spalovacích zdrojů znečišťování (celkový jmenovitý tepelný příkon 1 – 50 MW) nespádajících do působnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, budou podpořeny pouze projekty, zaručující splnění požadavků „Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/2193 ze dne 25. listopadu 2015 o omezování emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení“ (dále jen „Směrnice 2015/2193“). Bez ohledu na Směrnici 2015/2193 budou podpořeny pouze projekty zaručující splnění emisních limitů pro NO_x, SO₂ a CO pro rok 2018 ve vyhlášce č. 415/2012 Sb.,
- zdroje tepla financované z OP ŽP musí být již od samého počátku programového období v souladu s požadavky na min. energetickou účinnost a emisní limity, aplikovatelné na konci r. 2020 dle ustanovení směrnice 2009/125/ES o Ekodesignu,
- projekty využívající čistých obnovitelných zdrojů budou prioritizovány,
- investice do instalace zdrojů tepla budou podmíněny zlepšením energetické účinnosti a snížením spotřeby energie v budovách, podporované projekty budou v souladu se Střednědobou (do r. 2020) strategií zlepšení kvality ovzduší v ČR a jednotlivými programy zlepšování kvality ovzduší. Prioritně budou podporovány projekty zahrnuté v programech zlepšování kvality ovzduší,
- podporovány budou pouze výrobky dosahující vysoké účinnosti,
- povinné vyregulování otopné soustavy a zajištění energetického managementu,
- zajištění dostatečné výměny vzduchu,
- zohlednění potřeb volně žijících živočichů vázaných na sídla,
- investice se mohou vztahovat na kotle na biomasu nebo v dobře odůvodněných případech na kotle na plyn, pokud se dosáhne významného nárůstu energetické účinnosti, v oblastech, kde jsou obzvlášť potřebné. Investice by měly přispět ke snížení emisí CO₂, PM a NO_x a k výrazným energetickým úsporám,
- všechny projekty musí být v souladu s environmentálními standardy a právními předpisy EU,
- projekty musí být sociálně a ekonomicky udržitelné a musí zohledňovat „energetickou chudobu“,
- aktivity v oblastech s nejvyšším počtem obyvatel, s největším překročením emisních limitů a v oblastech, kde jsou projekty integrovány do plánů ochrany ovzduší, budou prioritizovány,
- v případě podpory biomasy budou prioritizována zařízení využívající jako palivo pelety nebo dřevní štěpku a využívající lokální udržitelnou biomasu.*

*Poznámka: Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o kritériích udržitelnosti zdrojů využívajících pevné a plynné biomasy při výrobě elektřiny, tepla a chlazení COM (2010)11 s přihlédnutím k pracovnímu dokumentu Komise COM SWD (2014)259 final.

Míra podpory bude především zohledňovat dosaženou výši úspory energie v důsledku realizovaných opatření.

Obecné hlavní zásady pro výběr operací jsou obsaženy v Příloze č. 10.

2.4.5.2.3 Plánované využití finančních nástrojů

V rámci této prioritní osy se neuvažuje využití finančního nástroje.

2.4.5.2.4 Plánované využití velkých projektů

V prioritní ose 5 Energetické úspory se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.4.5.2.5 Ukazatele výstupů podle investiční priority a případně podle kategorie regionů

Tabulka č. 61: Společné a specifické programové ukazatele výstupů SC 5.3

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
CO34	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	EFRR	Méně rozvinuté regiony	27 744	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO30	Nová kapacita zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů	MW	EFRR	Méně rozvinuté regiony	2	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
CO32	Snížení roční spotřeby primární energie ve veřejných budovách	kWh/rok	EFRR	Méně rozvinuté regiony	70 395 712	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
34800	Výroba tepla z obnovitelných zdrojů	GJ	EFRR	Méně rozvinuté regiony	8 979	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
32701	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	EFRR	Méně rozvinuté regiony	146 386	Žadatel/ Příjemce	Průběžně
36105	Snížení emisí tuhých znečišťujících látek	t/rok	EFRR	Méně rozvinuté regiony	75	Žadatel/ Příjemce	Průběžně

2.4.6 Výkonnostní rámec

Tabulka č. 62: Výkonnostní rámec PO 5

Prioritní osa	Typ ukazatele (klíčový krok provádění, finanční výstup nebo popřípadě ukazatel výsledků)	ID	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionů	Milník pro rok 2018	Konečný cíl (2023)	Zdroj údajů	Popřípadě vysvětlení relevance ukazatele
PO 5	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	FS	Není relevantní	93 638 525	530 079 039	ŘO	-
PO 5	finanční ukazatel	-	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	EFRR	Není relevantní	3 714 745	81 336 892	ŘO	-
PO 5	výstupový	327 01	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	FS	Není relevantní	350 000	1 348 200	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.5.6.1
PO 5	výstupový	327 05	Počet podpořených projektů energetiky a efektivní výstavby	ks	EFRR	Méně rozvinuté regiony	6	21	ŘO	viz kapitola 2.5.6.1
PO 5	výstupový	327 01	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	EFRR	Méně rozvinuté regiony	0	146 386	Žadatel/Příjemce	viz kapitola 2.5.6.1

2.4.6.1 Další kvalitativní informace o stanovení výkonnostního rámce

Indikátor 32701 Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách (FS)

Indikátor byl nastaven na základě zkušeností s realizací OP ŽP v období 2007-2013. Cílová hodnota byla stanovena s ohledem na nákladovou efektivitu podporovaných opatření. Stanovení milníku pro rok 2018 rovněž vycházelo z nákladové efektivity podporovaných opatření a předpokládané implementace SC 5.1 na konci roku 2018.

Indikátor 32705 Počet podpořených projektů energeticky efektivní výstavby

Cílová hodnota byla stanovena jako poměr příspěvku indikátoru 32715 ve výši 60 494 m² a skutečné průměrné plochy jednoho projektu ve výši 2 879 m²/projekt. Indikátor zahrnuje celý specifický cíl 5.2. Hodnota k roku 2018 vychází z předpokládaného počtu přijatých žádostí a zohledňuje časovou náročnost podpořených stavebních projektů.

Indikátor 32701 Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách (EFRR)

Cílová hodnota byla stanovena s ohledem na nákladovou efektivitu podporovaných opatření ve SC 5.1. S ohledem na datum zařazení SC 5.3 do programového dokumentu, byl milník pro rok 2018 stanoven ve výši 0 GJ/rok.

2.4.7 Kategorie zásahů

Tabulka č. 63: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro specifický cíl 5.1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	13	450 567 183

Tabulka č. 64: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro specifický cíl 5.1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	01	450 567 183

Tabulka č. 65: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro specifický cíl 5.1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	01	180 226 874
Prioritní osa 5	02	180 226 874
Prioritní osa 5	03	90 113 435

Tabulka č. 66: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro specifický cíl 5.1	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	07	450 567 183

Tabulka č. 67: Dimenze 1 – Oblast zásahu

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	13	69 136 358

Tabulka č. 68: Dimenze 2 – Forma financování

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	01	69 136 358

Tabulka č. 69: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	01	34 568 178
Prioritní osa 5	02	17 284 090
Prioritní osa 5	03	17 284 090

Tabulka č. 70: Dimenze 4 – Mechanismus územního plnění

Fond	Evropský fond pro regionální rozvoj	
Kategorie regionů	Méně rozvinuté regiony	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 5	07	69 136 358

2.5 PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc

2.5.1 Odůvodnění stanovení prioritní osy, jež zahrnuje více než jednu kategorii regionů

Není relevantní pro prioritní osu 6.

2.5.2 Fond a kategorie regionů

Fond	Fond soudržnosti
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 6
Základ pro výpočet (celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Celkové způsobilé výdaje

2.5.3 Specifické cíle a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zajistit řádné a efektivní řízení a administraci

Při implementaci OP ŽP 2007-2013 se projevila nepřipravenost a neschopnost efektivně využít zdrojů z evropských fondů. Ze „Střednědobého hodnocení OP ŽP“ (srpen 2012), z „Analýzy administrativní náročnosti implementace OP ŽP – Procesně personální audit“ (duben 2013) a z katalogu rizik a karty rizik vyplynulo, že nejvýraznějšími příčinami byly především:

- opoždění spuštění realizace OP ŽP 2007-2013 a neoptimálně rozložené čerpání,
- nedostatečná koordinace a řízení fondů na straně subjektů implementace,
- nedostatečná personální kapacita, fluktuace zaměstnanců způsobená nízkou motivovaností těchto kapacit, nedostatečnou zkušeností, velkou pracovní zátěží a politickými změnami,
- komplikované a nejednotné nastavení pravidel a postupů pro subjekty implementace dané nejednotným metodickým prostředím a nedostačujícím monitorovacím systémem.

Toto prostředí vytvářelo podmínky pro častá pochybení a nesrovnalosti, které vyšly najevo v rámci auditů, nejčastěji u zadávání veřejných zakázek.

Očekávané výsledky s podporou EU

- 1) Nastavení jasných pravidel a postupů s kontrolními mechanismy v rámci implementační struktury (viz opatření v 2.6.5.1)
- 2) Optimální nastavení admin. kapacity

MŽP je na národní úrovni zavázáno postupovat v souladu se Strategií rozvoje lidských zdrojů a s Metodickým pokynem k rozvoji lidských zdrojů účinným od 1. 9. 2014, přijatým UV ČR č. 444/2014. Hlavní body Metodického pokynu k rozvoji lidských zdrojů zahrnují především

pravidla outsourcingu, získávání, výběr a adaptace zaměstnanců, řízení pracovního výkonu a hodnocení zaměstnanců, vzdělávání, odměňování a uvolňování zaměstnanců.

V souladu s Metodikou vypracovalo MŽP Analýzu lidských zdrojů OP ŽP pro období 2014-2020 dle UV č. 444/2014. Analýza k listopadu 2014 predikuje počty zaměstnanců na jednotlivé typové pozice MŽP, SFŽP a AOPK během jednotlivých let implementace OP ŽP 2014-2020 v závislosti na souběhu obou programových období v letech 2014 a 2015, na ukončení programového období 2007-2013 v roce 2015 a na nižší finanční alokaci pro programové období 2014-2020. Celkový počet zaměstnanců bude mít klesající tendenci. Jasně určený počet lidí vykonávající typovou pozici pokryje administrativní procesy dostatečně. U MŽP se predikuje 92,8 zaměstnanec (2014-2015), 60 (2016), 57 (2017), 55 (2018-2023). U SFŽP se predikuje 345 (2014-2015), 280 (2016-2018), 200 (2019-2023). U AOPK se predikuje 33 (2014), 50 (2015-2018), 40 (30)(2019-2023).

3) Zajištění optimálních pracovních podmínek

Jak vyplývá z Analýzy, bude aplikován systém výběru zaměstnanců s důrazem na transparentnost a nediskriminaci. Zaměstnanci budou vzdělávání a finančně motivováni formou kompenzace za náročnost vykonávaných činností a zároveň se bude uplatňovat jednotný systém a limity odměňování. Jasný profil typových pozic přináší snadné vodítko pro vyhodnocení, kdy je vhodné využít outsourcingu a zároveň nedochází k přetížení zaměstnanců při zadání úkolů mimo náplň jejich práce. Nastavení administrace bude koordinováno v souladu se služebním zákonem, jehož hlavním smyslem je depolitizace, efektivita a stabilita veřejné správy.

V porovnání s OP TP 2014-2020 technická pomoc OP ŽP bude financovat:

- 1) pouze osoby implementující OP ŽP 2014-2020,
- 2) vzdělávání specifické pro implementaci OP ŽP. Toto specifické vzdělávání se musí obsahově nebo osobou lektora odlišovat od průřezového vzdělávání zajišťované a financované z OP TP,
- 3) náklady spojené s dokončením realizace OP ŽP 2014-2020 a dále přípravu nástupnického OP ŽP 2021+ a operačního programu financovaného z Fondu pro spravedlivou transformaci.

Specifický cíl 2: Zajistit informovanost, publicitu a absorpční kapacitu

Hlavní zaměření SC 6.2 je na podporu informovanosti žadatelů a příjemců a zvýšení absorpční kapacity. Ze současného programového období 2007-2013, Střednědobého hodnocení OP ŽP a z Analýzy administrativní náročnosti implementace OP ŽP vylýnuly slabé stránky také ve vztahu k publicitě a podpoře absorpční kapacity OP ŽP 2007-2013.

Patří mezi ně především:

- administrativní náročnost realizace projektů nepřívětivá k žadatelům a příjemcům,
- spíše negativní povědomí veřejnosti o fondech EU.

Očekávané výsledky s podporou EU

1) Kvalitní publicita a propagace OP ŽP

Cílem je zajistit včasné, komplexní a přesné informace o OP ŽP 2014-2020. MŽP bude postupovat v souladu se společnou komunikační strategií, která byla vytvořena na úrovni MMR-NOK na základě zkušeností z programového období 2007-2013.

2) Poskytnutí metodické podpory žadatelům a příjemcům

Žadatelům a příjemcům bude poskytnuta metodická podpora ve formě školení, seminářů a metodických podkladů. Tyto semináře a metodické podklady pomohou žadatelům a příjemcům se zorientovat v dané problematice v souladu s požadavky předběžné podmínky „zakázky a veřejná podpora“. Na obecné úrovni bude cílem podporovat žadatele v procesu přípravy kvalitního projektu a následně příjemci pomoci úspěšně realizovat projekt s minimální chybovostí.

3) Posílení interní komunikace mezi Řídicím orgánem a Zprostředkujícími subjekty

Kromě externí komunikace směrem k žadatelům, příjemcům a dílčím cílovým skupinám OP ŽP 2014-2020 se na základě zkušeností z programového období 2007-2013 jeví důležitá i podpora podmínek pro zlepšení kvality interní komunikace. Interní komunikace má přímý dopad na kvalitu komunikace externí, která se odráží zejména v informační a konzultační pomoci žadatelům a příjemcům.

V porovnání s OP TP 2014-2020 technická pomoc OP ŽP bude financovat v rámci SC 6.2:

- 1) zvyšování absorpční kapacity s cílem vytvořit základní povědomí o ESIF pouze ve vazbě na OP ŽP 2014-2020 – vytváření ročních komunikačních plánů OP ŽP, které budou na Společnou komunikační strategii ESIF v ČR navazovat.
- 2) Poskytnutí metodické podpory žadatelům a příjemcům ve formě seminářů a školení, v oblastech, které se váží přímo k OP ŽP 2014-2020, a to zejména k problematice veřejných zakázek, případně veřejné podpory, a dále pomoc při přípravě projektu a jeho realizace.
- 3) Zpracování jasných, přehledných, jednotných a ucelených manuálů, příruček a dalších informačních materiálů vážících se k OP ŽP 2014-2020.

2.5.4 Ukazatele výsledků

Tabulka č. 71: Programově specifické ukazatele výsledků pro SC 6.1

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
82510	Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury	%	45	2013	50	ŘO	Ročně

Tabulka č. 72: Programově specifické ukazatele výsledků pro SC 6.2

ID	Ukazatel	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Četnost podávání zpráv
80110	Míra znalosti podpořených projektů u cílových skupin	%	67	2013	70	MMR	Ročně
80120	Míra informovanosti o fondech u cílových skupin	%	65	2013	65	MMR	Ročně

2.5.5 Opatření, která mají být podpořena, a jejich očekávaný přínos ke specifickým cílům

2.5.5.1 Popis opatření, která mají být podpořena, a jejich očekávaný přínos ke specifickým cílům

Níže jsou uvedena podporovaná opatření a jejich přínosy za účelem naplnění vytyčeného SC 6.1:

- technické a provozní zajištění funkcí ŘO OP ŽP a ZS (prostory a vybavení, nákup zboží a služeb, mzdy a zákonné odvody a finanční motivace, náklady spojené s částečnými úvazky) **vytvoří základní motivační podmínky pro práci zaměstnanců na implementaci OP ŽP,**
- vzdělávání subjektů implementační struktury OP ŽP 2014-2020 (školení, semináře, workshopy) **napomůže snížit fluktuaci zaměstnanců implementační struktury, a tím posílit kompetentnosti zaměstnanců,**
- tvorba a aktualizace jasných, přehledných, jednotných a ucelených metodických dokumentů a manuálů implementace, pokynů a doporučení zajišťující realizaci OP ŽP, (např. supervize, kontroly a administrace žádostí o platbu) **zajistí eliminaci častých změn, různých výkladů a z nich plynoucích pochybení,**
- podpora jednání orgánů a jejich pracovních skupin, hodnotitelských komisí, včetně nákladů na účast a činnost externích odborníků, činnost Monitorovacího výboru OP ŽP **povede k efektivní výměně informací a jejich využití,**

- zajištění přípravy, výběru, hodnocení, administrace, monitorování projektů a archivace dokumentů **podpoří řádnou administraci OP ŽP,**
- evaluace (vypracování podpůrných analýz a hodnocení nastavení výběrových kritérií, zpracování analýz a studií zaměřených na sledování dopadů realizace programu, **pomohou zanalyzovat průběh realizace programu, vhodnost a efektivnost implementačních struktur a vypracovat výzkumné studie a šetření zaměřených na další rozvoj programu). To povede k optimálnímu čerpání finančních prostředků a zároveň ke správnému nastavení evaluačních kritérií pro nadcházející období,**
- nastavení a zajištění kontrolních mechanismů (audity, kontroly prováděné přímo na místě činnosti, vnitřní kontrolní systém, kontrola zadávání veřejných zakázek a zakázek, které nejsou veřejnou zakázkou ve smyslu paragrafu 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a které jsou zároveň spolufinancovány ze zdrojů EU). Realizované veřejné zakázky budou prováděny na úrovni MŽP v souladu s Metodickým pokynem pro oblast zadávání veřejných zakázek v programovém období 2014–2020 (usnesení vlády č. 44 ze dne 15. ledna 2014), který zavádí vzorové dokumenty a zjednodušené postupy např. pro posouzení a hodnocení nabídek. Dále bude MŽP postupovat v souladu se všemi kritérii v rámci Akčního plánu k OPP č. 4 – Veřejné zakázky. **Opatření minimalizuje výskyt chyb a nesrovnalostí a předchází potenciálnímu zastavení čerpání finančních prostředků z ESIF v případě vážného pochybení,**
- zajištění protikorupčních mechanismů v souladu se Strategii pro boj s podvodny a korupcí v rámci čerpání fondů SSR v období 2014-2020, která navazuje na Strategii vlády v boji s korupcí 2013–2014 a v souladu se 1. Zprávou EU o boji proti korupci. Mezi nástroje, které bude MŽP v boji proti korupci využívat, patří zejména: standardizace procesů, pravidel a lhůt pro hodnocení a výběr projektů, elektronizace, nastavení systému vzdělávání a přenosu informací o korupčních rizicích, etické kodexy zaměstnanců, pravidelné hodnocení významnosti rizika podvodů a vzájemná informovanost. MŽP také zvažuje využití nástroje Arachne. S ohledem na princip transparentnosti a zamezení potenciálního střetu zájmů budou žadatelé povinni odkrýt jejich vlastnickou strukturu na základě principu proporcionality dle “Metodického pokynu finančních toků programů spolufinancovaných z ESIF” při předložení projektové žádosti nebo během procesu výběru projektu. Projekty, resp. jejich předkladatelé, u nichž by došlo ke střetu zájmu, nebo nebudou moci vlastnickou strukturu prokázat, nebudou moci získat podporu. **Tato opatření minimalizují riziko výskytu podvodů a korupčního jednání a z toho plynoucí zastavení čerpání finančních prostředků z ESIF,**
- zajištění plynulého průběhu ukončování a vyhodnocení programového období 2014-2020 **přispěje k zajištění plynulého čerpání finančních prostředků z ESIF,**
- příprava a realizace nástupnického OP ŽP 2021+ a operačního programu financovaného z Fondu pro spravedlivou transformaci, zpracování analýz a podkladových studií či strategií, vč. ex-ante hodnocení a hodnocení SEA. **Opatření přispěje ke včasnému spuštění realizace dalšího programového období a k následnému optimálnímu rozložení čerpání finanční alokace.**

Níže jsou vyjmenovaná podporovaná opatření v rámci SC 6.2 a jejich přínosy:

- plánování a realizace publicitních a propagačních opatření včetně realizace průzkumů **povede k vyšší míře povědomí široké veřejnosti o programu a k navýšení počtu žádostí o dotace k projektům,**
- informační, poradenskou, metodickou a právní podporou pro žadatele o podporu při přípravě a příjemce při realizaci a řízení projektů (semináře, workshopy, výměna informací, know-how, školení, networking, best practices, předběžné posouzení přijatelnosti, podpora při řešení stížností) **se posílí absorpční kapacita programu a sníží administrativní zátěž pro žadatele,**
- zpracování manuálů a příruček **zajistí eliminaci častých změn, různých výkladů, a z nich plynoucích pochybení na straně žadatelů, a snížení administrativní zátěže,**
- podpora redakční správy a rozvoj intranetu, zpracování a vydávání interního newsletteru a analýz **povede k upevnění interní komunikace, ke zvyšování informovanosti a povědomí pracovníků, ke zvýšení kvality administrativní kapacity a má přímý dopad na poskytování kvalitních informací žadatelům a příjemcům.**

Služby externích dodavatelů na aktivity podporované v rámci technické pomoci OP ŽP budou využívány v souladu s Metodickým pokynem k rozvoji lidských zdrojů, tj. výhradně pro ty specifické činnosti, které nebude možné, anebo účelné a efektivní zabezpečit interní administrativní kapacitou a v souladu s principy 3E ve všech fázích využití služeb. Patří sem: tvorba evaluačních studií nebo analýz, překlady a tlumočení, zajištění vzdělávání zaměstnanců implementační struktury, zajištění expertů pro posílení a zefektivnění výkonu auditu a provádění kontrol na místě, propagace programu, specializované právní, ekonomické a jiné nezbytné odborné expertízy a služby atd. Metodický pokyn k rozvoji lidských zdrojů upravuje pravidla na využívání služeb externích dodavatelů, jejichž výběr byl zahájen po datu nabytí jeho účinnosti a předpokládaná hodnota zakázky je vyšší než 500 000 Kč bez DPH a také na jednotlivá dílčí plnění uzavřených rámcových smluv přesahující uvedený finanční limit. U veřejných zakázek (kromě VZ zadávané na základě výjimky podle paragrafu 18 odst. 1 písm. E) zákona č. 137/2006 b., o veřejných zakázkách) musí MŽP předložit odůvodnění využití externích dodavatelů ve vazbě na neexistenci dostatečné interní personální kapacity obsahující informaci o druhu zakázky s předpokládanou hodnotou a o finančním rozsahu. MŽP nese plnou odpovědnost za realizaci zakázky.

Cílové skupiny zahrnují subjekty implementační struktury OP ŽP a potenciální žadatele a příjemce OP ŽP.

2.5.5.2 Ukazatele výstupů, které by podle očekávání měly přispět k dosažení výsledků

Tabulka č. 73: Ukazatele výstupů

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat
80600	Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin	jednání	150	Žadatel/Příjemce
82000	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	aktivity	200	Žadatel/Příjemce
80001	Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit	aktivity	105	Žadatel/Příjemce
82500	Počet pracovních míst financovaných z programu	FTE	Nebylo stanoveno	Žadatel/Příjemce
80500	Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	dokumenty	12	Žadatel/Příjemce
80901	Počet uskutečněných kontrol na místě	kontroly	600 (všechny typy kontrol na místě)	Žadatel/Příjemce

2.5.6 Kategorie zásahů

Tabulka č. 74: Dimenze 1 - Oblast zásahu

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 6	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 6	121	89 064 982
Prioritní osa 6	122	1 600 000
Prioritní osa 6	123	2 846 208

Tabulka č. 75: Dimenze 2 – Forma finančních prostředků

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 6	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 6	01	93 511 190

Tabulka č. 76: Dimenze 3 – Typ území

Fond	Fond soudržnosti	
Kategorie regionů	Není relevantní pro prioritní osu 6	
Prioritní osa	Kód	Částka (v EUR)
Prioritní osa 6	07	93 511 190

3 Plán financování

3.1 Finanční podpora z každého fondu a částky týkající se výkonnostní rezervy

Tabulka č. 77: Výše celkových finančních závazků na jednotlivé roky (v EUR)

Fond	Kategorie regionů	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Celkem	
		Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva	Hlavní přiděl	Výkonnostní rezerva
EFRR	V méně rozvinutých regionech	0	0	100 838 706	6 436 513	51 938 321	3 315 212	52 977 776	3 381 560	54 038 002	3 449 234	110 397 057	7 046 620	111 865 531	7 140 353	482 055 393	30 769 492
FS	Není relevantní	0	0	568 227 221	37 703 423	363 547 969	24 122 397	292 034 002	19 315 621	297 780 116	19 697 383	304 198 353	20 123 751	309 558 494	20 479 923	2 135 346 155	141 442 498
Celkem		0	0	669 065 927	44 139 936	415 486 290	27 437 609	345 011 778	22 697 181	351 818 118	23 146 617	414 595 410	27 170 371	421 424 025	27 620 276	2 617 401 548	172 211 990

3.2 Celková výše finanční podpory z každého fondu a vnitrostátního spolufinancování (v EUR)

Tabulka č. 78: Plán financování

P r i o r i t n í o s a	F o n d	Kategor ie regionů	Základ pro výpočet podpory Unie	Podpora Unie	Příspěvek členského státu	Orientační rozdělení příspěvku členského státu		Financován í celkem	Míra spolufin ancová ní	Pro info rma ci Pří s p ě v k y EIB	Hlavní přiděl (finanční prostředky celkem minus výkonnostní rezerva)		Výkonnostní rezerva		Podíl výkonnos tní rezervy (podpora Unie) na celkové Unijní podpoře
						Financov ání z vnitrost átních veřejných zdrojů	Financován í z vnitrostát ních soukromýc h zdrojů				Podpora Unie	Příspěvek členského státu	Podpora Unie	Příspěv ek členského státu	
PO 1	F S	Není relevantní	CZV	766 905 676	135 336 296	99 394 179	35 942 117	902 241 972	0,85	-	717 804 166	126 671 324	49 101 510	8 664 972	6,40 %
PO 2	F S	Není relevantní	CZV	530 073 560	93 542 394	81 419 208	12 123 186	623 615 954	0,85	-	495 314 378	87 408 421	34 759 182	6 133 973	6,56 %
	E F R R	Méně rozvinuté regiony	CZV	39 254 507	6 927 266	3 327 041	3 600 225	46 181 773	0,85	-	36 899 237	6 511 630	2 355 270	415 636	6,00 %
PO 3	F S	není relevantní	CZV	435 731 044	76 893 714	34 074 930	42 818 784	512 624 758	0,85	-	407 694 848	71 946 150	28 036 196	4 947 564	6,43 %
	E F R R	Méně rozvinuté regiony	CZV	15 688 951	2 768 639	553 728	2 214 911	18 457 590	0,85	-	14 747 614	2 602 521	941 337	166 118	6,00 %
PO 4	E F	Méně rozvinuté regiony	CZV	388 745 069	68 602 071	42 305 676	26 296 395	457 347 140	0,85	-	365 420 365	64 485 947	23 324 704	4 116 124	6,00 %

	R														
	R														
PO 5	F	Není relevantní	CZV	450 567 183	79 511 856	47 707 114	31 804 742	530 079 039	0,85	-	421 021 573	74 297 925	29 545 610	5 213 931	6,56 %
	E	Méně rozvinuté regiony	CZV	69 136 358	12 200 534	11 212 100	988 434	81 336 892	0,85	-	64 988 177	11 468 502	4 148 181	732 032	6,00 %
PO 6	F	Není relevantní	CZV	93 511 190	16 501 975	16 501 975	0	110 013 165	0,85	-	93 511 190	16 501 975	-	-	0,00 %
Celkem	-	-	-	2 789 613 538	492 284 745	336 495 951	155 788 794	3 281 898 283	0,85		2 617 401 548	461 894 395	172 211 990	30 390 350	

Dle nařízení 2020/5 měnící obecné nařízení 1303/2013 dochází k navýšení míry spolufinancování ze zdrojů EU u PO4 v účetním období 1. 7. 2020 až 30. 6. 2021.

3.3 Rozdělení plánu financování podle prioritní osy, fondu, kategorie regionů a tematického cíle

Tabulka č. 79: Rozdělení plánu financování podle prioritní osy, fondu, kategorie regionů a tematického cíle

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionů	Tematický cíl	Podpora z EU	Národní spolufinancování	Celkový příspěvek
Prioritní osa 1	FS	Není relevantní	TC 5	190 017 692	33 532 534	223 550 226
	FS	Není relevantní	TC 6	576 887 984	101 803 762	678 691 746
Prioritní osa 2	FS	Není relevantní	TC 6	530 073 560	93 542 394	623 615 954
	EFRR	Méně rozvinuté regiony	TC 6	39 254 507	6 927 266	46 181 773
Prioritní osa 3	FS	Není relevantní	TC 5	115 468 727	20 376 834	135 845 561
	FS	Není relevantní	TC 6	320 262 317	56 516 880	376 779 197
	EFRR	Méně rozvinuté regiony	TC 5	15 688 951	2 768 639	18 457 590
Prioritní osa 4	EFRR	Méně rozvinuté regiony	TC 6	388 745 069	68 602 071	457 347 140
Prioritní osa 5	FS	Není relevantní	TC 4	450 567 183	79 511 856	530 079 039
	EFRR	Méně rozvinuté regiony	TC 4	69 136 358	12 200 534	81 336 892
Prioritní osa 6	FS	Není relevantní	Není relevantní	93 511 190	16 501 975	110 013 165
Celkem	Není relevantní	Není relevantní	Není relevantní	2 789 613 538	492 284 745	3 281 898 283

Tabulka č. 80: Orientační částka podpory, jež má být použita na cíle v oblasti změny klimatu

Prioritní osa	Orientační částka podpory, jež má být použita na cíl v oblasti změny klimatu (v EUR)	Podíl celkového přidělu pro operační program (v %)
Prioritní osa 1	37 638 841,80	1,35 %
Prioritní osa 2	227 731 226,80	8,16 %
Prioritní osa 4	155 498 027,60	5,57%
Prioritní osa 5	519 703 541,00	18,63%
Celkem	940 571 637,20	33,72%

4 Integrovaný přístup k územnímu rozvoji

Základním strategickým sektorovým dokumentem, ze kterého OP ŽP 2014-2020 vychází pro stanovování podporovaných opatření, je Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020. Podporovaná opatření odrážejí stav jednotlivých složek životního prostředí v dané lokalitě, intervence jsou směřovány do území se zhoršeným stavem v dané oblasti životního prostředí. Existence specifických potřeb jednotlivých regionů je i nadále v rámci OP ŽP 2014-2020 plně respektována a garantována. Tyto specifické potřeby jsou zohledněny nejen navrhovanými specifickými cíli a aktivitami, ale i zajištěním principu partnerství, tj. spolupráce s regionálními partnery na přípravě programového dokumentu.

Výrazným příkladem zajištění územní dimenze v OP ŽP 2014-2020 jsou intervence v oblasti ochrany ovzduší, kdy budou podporovaná opatření zaměřena na území se zhoršenou kvalitou ovzduší. Zhoršená kvalita ovzduší je problémem celého území České republiky, ale toto znečištění není rozloženo rovnoměrně, což je způsobeno geografickými a klimatickými podmínkami, koncentrací zdrojů znečišťování ovzduší a skladbou těchto zdrojů. Typickým příkladem je Moravskoslezský kraj nebo oblast severních Čech, kde je historicky vysoká koncentrace energetiky a těžkého průmyslu daná dostupností přírodních zdrojů. Z uvedených důvodů lze očekávat, že intervence budou zaměřeny z velké části na oblasti Moravskoslezského a Ústeckého kraje, kde je výrazně zhoršené ovzduší. Zvláště Moravskoslezský kraj představuje komplikovaný a velmi komplexní problém, ve kterém jsou opatření na zlepšení kvality ovzduší jen jedním z typů intervencí, které mohou přispět k jeho řešení. V rámci Prioritní osy 2 je proto počítáno se specifickým zvýhodněním lokalit ve smyslu usnesení vlády č. 732/2013, které se týká řešení situace v Moravskoslezském kraji.

V OP ŽP 2014-2020 budou využity následující integrované nástroje: integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). Základní principy pro konkrétní integrované nástroje uplatňované v rámci OP ŽP 2014-2020 jsou definovány ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020 (Usnesení Vlády ČR č. 344/2013) (SRR ČR) a v Dohodě o partnerství. Bližší vymezení dále specifikuje Národní dokument k územní dimenzi ČR a Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020 (MPIN). Integrované nástroje se realizují prostřednictvím integrovaných strategií a projekty schválené k realizaci v rámci integrovaných strategií musí respektovat podmínky stanovené v dokumentaci OP ŽP 2014-2020. Koordinace mezi OP ŽP 2014-2020 a ostatními programy probíhá na národní úrovni prostřednictvím Národní stálé konference. Podrobnosti stanovuje Národní dokument k územní dimenzi a dále statut a jednací řád Národní stálé konference.

Při výběru projektů bude dále zohledňováno, zda jsou předložené projekty součástí širší územní integrované strategie (např. Smart Cities).

4.1 Nástroje k zajištění komunitně vedeného místního rozvoje

CLLD bude realizován prostřednictvím spolupráce s místními akčními skupinami (MAS), které budou zajišťovat aktivity dle č. 34 Obecného nařízení a úkoly nositele integrované strategie. MAS jsou nezávislými společenstvími, která sdružují místní občany, neziskové organizace, subjekty soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obce, svazky obcí a instituce veřejné moci). Hlavním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí zejména ve venkovských oblastech.

MAS budou v OP ŽP 2014-2020 zapojeny v rámci prioritní osy 4, specifických cílů 4.2. Posílit biodiverzitu, 4.3 Posílit přirozené funkce krajiny a 4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech. Při provádění CLLD budou podporovány pouze aktivity vyplývající ze strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), které budou vybírány příslušnou MAS. Činnosti musí být zároveň v souladu s cíli a podmínkami PO 4, SC 4.2, SC 4.3 a SC 4.4, zejména s plány péče v případě realizace projektů ve zvláště chráněných územích. Na realizaci těchto aktivit je vyčleněna celková alokace minimálně 18 mil. EUR.

Aktivity MAS spojené s administrací CLLD (příprava a vyhlášení výzev, příjem žádostí, výběr projektů aj.) budou financovány z alokace Integrovaného regionálního operačního programu. Pro zapojení MAS byly v rámci SC 4.2, SC 4.3 a SC 4.4 určeny tyto typy opatření: likvidace a omezování výskytu vybraných invazních druhů rostlin (bolševník velkolepý a druhy rodu křídlatka) a výsadba dřevin na nelesní půdě v územích se schválenými plány péče (velkoplošná zvláště chráněná území), založení biocenter a biokoridorů ÚSES nebo jejich částí, zlepšení funkčního stavu biocenter a biokoridorů ÚSES, realizace interakčních prvků podporujících ÚSES, realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu a zakládání/obnova funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch).

V případě opatření „likvidace vybraných druhů invazních rostlin“ může realizace probíhat v ploše povodí proti proudu toku i v území navazujícím na dané velkoplošné zvláště chráněné území. Výše uvedené aktivity jsou plošně rozsáhlá opatření s potřebou komplexního přístupu v uceleném území, složitá na řešení vlastnických vztahů a vyžadující koordinaci zastřešujícího subjektu s místní znalostí. V rámci těchto opatření bude nejlépe využít potenciál MAS, znalost místního prostředí, zapojení jednotlivých aktérů na místní úrovni, koordinace MAS při návaznosti opatření na území více MAS, komunikace a spolupráce MAS s místními orgány samosprávy a orgány ochrany přírody již na úrovni zpracování SCLLD, což zajistí efektivní zlepšení místních podmínek v souladu s cíli a potřebami ochrany přírody v oblasti biodiverzity. Seznam MAS zapojených do aktivity likvidace a omezování výskytu vybraných invazních druhů rostlin (bolševník velkolepý a druhy rodu křídlatka) a výsadba dřevin na nelesní půdě v územích se schválenými plány péče (velkoplošná zvláště chráněná území), včetně alokace pro realizaci těchto integrovaných projektů je stanoven ŘO na základě analytického podkladu, zpracovaného s využitím dat o území (působnost MAS, chráněná území), dat, týkajících se opatření likvidace a omezování výskytu invazních druhů rostlin (výskyt, invadovanost), a dat vyjadřujících potřebu výsadeb dřevin na nelesní půdě (plochy obhospodařované zemědělské půdy s nedostatečným výskytem dřevin). Pro ostatní aktivity není výběr MAS omezen. Do procesu implementace OP ŽP budou zapojeny pouze MAS, které získaly osvědčení

o standardizaci vydané Ministerstvem zemědělství ČR. Proces implementace CLLD bude prováděn v souladu s Metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020. MAS připravují a vyhlašují výzvu pro předkládání integrovaných projektů, provádějí posuzování a jejich výběr, který předkládají ŘO.

4.2 Integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst

OP ŽP 2014-2020 bude přispívat k udržitelnému rozvoji měst výhradně prostřednictvím ITI v souladu s čl. 36 Obecného nařízení (viz kap. 4.3).

Tabulka č. 81: Integrovaná opatření pro udržitelný rozvoj měst–orientační částky podpory z EFRR

Fond	Podpora z EFRR (orientačně) (v EUR)	Podíl celkového přidělu fondu na operační program (v %)
EFRR celkem	0	0

Zdroj: Evropská komise

4.3 Integrované územní investice (ITI)

Integrované územní investice budou v souladu s čl. 36 Obecného nařízení a na základě jejich vymezení ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020 realizovány v největších metropolitních oblastech celostátního významu. Jádry metropolitních oblastí jsou území s koncentrací nad 300 tis. obyvatel. Jedná se o aglomerace Praha, Brno, Ostrava a Plzeň, včetně jejich funkčního zázemí. Z hlediska koncentrace obyvatelstva jsou k těmto centrům přiřazeny Ústecko-Chomutovská, Olomoucká a Hradecko-Pardubická aglomerace.

ITI budou v OP ŽP 2014-2020 využity v rámci prioritních os 1, 2 a 3 financovaných z Fondu soudržnosti. ITI musejí být soustředěny na realizaci kvalitních integrovaných projektů, které budou mít významný dopad na zlepšení kvality životního prostředí v daném území. Předpokladem pro realizaci takovýchto projektů je schválení integrované územní strategie dotčenými ŘO a MMR jako koordinátorem v oblasti územní dimenze. Tato strategie přesně definuje své cíle, stanoví indikátory a k jejich dosažení vymezí ve finančním plánu potřebnou alokaci. Na realizaci těchto aktivit je v rámci OP ŽP 2014-2020 vyčleněna celková alokace až 51 mil EUR. Tato alokace byla jako minimální odsouhlasena ze strany MMR-NOK. Její případné navýšení bude záviset na konkrétních strategiích ITI s ohledem na cíle OPŽP 2014-2020.

Proces implementace ITI bude prováděn v souladu s Metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020. Projekty předkládané v rámci integrovaných strategií ITI do specifických výzev OP ŽP 2014-2020 musí respektovat podmínky stanovené ŘO OP ŽP 2014-2020 a musí plnit předem stanovené závazné ukazatele včetně zajištění monitorování a vyhodnocení. Integrovaný projekt bude procházet individuálním hodnocením a posuzováním jako každý jiný individuální projekt. Věcně však bude posuzován také z hlediska své vazby na příslušnou integrovanou strategii, v jejím celkovém kontextu a z hlediska svého příspěvku k naplňování této strategie. Pokud ŘO OP ŽP 2014-2020 při tomto hodnocení dospěje k jednoznačnému závěru, že předkládaný projekt je sice součástí schválené integrované strategie, ale věcně nenaplňuje žádné synergické

efekty, a ve své podstatě je tedy spíše individuálním projektem, ŘO OP ŽP 2014-2020 takovýto projekt jako integrovaný neschválí. Rozhodnutí o financování integrovaných projektů vydává ŘO OP ŽP 2014-2020.

ITI budou podpořeny kromě z OP ŽP 2014-2020 zejména z IROP, OP PIK, OP Z, OP VVV, OP PPR a OP D.

Tabulka č. 82: Orientační finanční příděl pro integrované územní investice neuvedené v bodě 4.2

Prioritní osa	Fond	Orientační finanční příděl (podpora Unie) (v EUR)
Prioritní osa 1	FS	26 700 000
Prioritní osa 3	FS	25 300 000
Celkem	FS	52 000 000

Zdroj: Evropská komise

4.4 Ujednání pro meziregionální a nadnárodní opatření v rámci operačního programu s příjemci, kteří se nacházejí alespoň v jednom dalším členském státu

V rámci OP ŽP 2014-2020 se neuplatňují mezinárodní a nadnárodní opatření. Komplementarita OP ŽP 2014-2020 k programům přeshraniční spolupráce je uvedena v kapitole 8.

4.5 Přínos plánovaných opatření programu k realizaci makroregionálních strategií a strategií pro přímořské oblasti v závislosti na potřebách programové oblasti určených příslušným členským státům

4.5.1 Koordinace s makroregionální strategií Strategie EU pro Podunají

Česká republika je jako členský stát EU zapojena do Strategie EU pro Podunají, která je makroregionální strategií Evropské unie. Navrhovaná opatření Strategie EU pro Podunají přispějí k plnění Strategie Evropa 2020. V souladu s kapitolou 3.1.4. „Zohlednění makroregionálních strategií“ Dohody o partnerství přispívá OP ŽP 2014-2020 k naplňování cílů této strategie podporou v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelné energetiky, a to v souladu s Akčním plánem pro implementaci Strategie EU pro Podunají, konkrétně se jedná o prioritní oblast PO 2 „Podpora udržitelnější energetiky“, prioritní oblasti PO 4 „Obnovení a udržení kvality vody“, prioritní oblast PO 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“ a prioritní oblast PO 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ této strategie. Na uvedené prioritní oblasti Strategie EU pro Podunají navazují v relevantních specifických cílech všechny prioritní osy OP ŽP 2014-2020, a přispějí tak k implementaci čtyř výše uvedených prioritních oblastí Akčního plánu této strategie.

Prioritní oblast 2 „Podpora udržitelnější energetiky“ je provázána s prioritní osou 5 OP ŽP 2014-2020. Prioritní oblast 4 „Obnovení a udržení kvality vody“ je provázána s prioritní osou 1 OP ŽP 2014-2020. K naplnění cílů prioritní oblasti 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“ budou přispívat prioritní osy 1 a 3 OP ŽP 2014-2020. Prioritní oblast 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ svým charakterem odpovídá náplni prioritních os 2 a 4 OP ŽP 2014-2020.

Zároveň je v rámci Strategie EU pro Podunají zajištěna spolupráce v oblasti přizpůsobování se a zmírňování změny klimatu formou spolupráce s Mezinárodní komisí pro ochranu Dunaje.

K naplňování cílů Strategie EU pro Podunají přispějí programy a podpora EU, programy přeshraniční spolupráce, další nadnárodní programy a možnost spolufinancování projektů prostřednictvím úvěrů ze strany EIB.

Přístup ke komplementárním a synergickým vazbám je přímo popsán v kapitole 8 a je přímo navázán na kapitolu 3.1.4. „Zohlednění makroregionálních strategií“ Dohody o partnerství.

5 Specifické potřeby zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo sociální vyloučení

Pro OP ŽP 2014-2020 není využití této kapitoly operačního programu relevantní.

6 Specifické potřeby zeměpisných oblastí, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami

Pro ČR není využití této kapitoly operačního programu relevantní vzhledem k tomu, že se na jejím území nenacházejí regiony, na které se vztahují parametry čl. 174 Smlouvy.

7 Orgány a subjekty odpovědné za řízení, kontrolu a audit a úloha příslušných partnerů

7.1 Příslušné orgány a subjekty

Tabulka č. 83: Příslušné orgány a subjekty

Orgán/Subjekt	Název orgánu/subjektu a odboru či oddělení	Vedoucí orgánu/subjektu (pozice nebo funkce)
Řídící orgán	Ministerstvo životního prostředí	ředitel odboru – odbor fondů EU
Certifikační orgán	Ministerstvo financí	ředitel odboru – Národní fond
Auditní orgán	Ministerstvo financí	ředitel odboru – Auditní orgán
Subjekt, kterému má Komise poukazovat platby	Ministerstvo financí	ředitel odboru – Národní fond

Zdroj: Evropská komise, fiche 5A a doplněno MMR-NOK

7.2 Zapojení příslušných partnerů

7.2.1 Opatření přijatá k zapojení příslušných partnerů do přípravy operačního programu a úlohy partnerů při provádění, monitorování a hodnocení operačního programu

Řídící orgán je na programové úrovni povinen aplikovat princip partnerství. Konzultace s partnery jsou prováděny kontinuálně, včetně konzultace procesu a harmonogramu přípravy programu, a partneři dostávají veškeré informace o jeho přípravě a všech krocích.

Během přípravy se rovněž předpokládá realizace bilaterálních jednání s příslušnými partnery, realizace veřejných slyšení a prezentací (mimo jiné v rámci procesu SEA a hodnocení ex-ante).

Během přípravy jsou konzultovány a připomínkovány pracovní verze OP ŽP nejprve s jednotlivými věcně příslušnými útvary MŽP a následně i dalšími partnery, kteří jsou specifikováni v Příloze č. 2 OP ŽP je předmětem i meziresortního připomínkového řízení.

Pracovní skupiny a jejich složení:

- Platforma MŽP 2014-2020 – zástupci oborových svazů, Svazu měst a obcí, Asociace krajů, nestátních neziskových organizací, akademické sféry, orgánů státní správy, podnikatelské sféry – úplný seznam je uveden v Příloze č. 2,
- Pracovní skupina MŽP tematická – zástupci odborných útvarů MŽP, SFŽP, AOPK a relevantních partnerů,
- Interní pracovní skupina MŽP pro implementační strukturu – zástupci útvarů MŽP, SFŽP a AOPK podílejících se na implementaci OP ŽP.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je zřizován v souladu s čl. 47 Obecného nařízení. Úkolem monitorovacího výboru bude monitorování programu s cílem přezkoumání jeho provádění a pokroku směrem k dosažení cílů programu. Monitorovací výbor bude zřízen formou příkazu ministra životního prostředí.

Monitorovací výbor se skládá ze zástupců Řídícího orgánu, Zprostředkujícího subjektu a zástupců partnerů (ministerstva, kraje, obce, nestátní neziskové organizace, profesní organizace apod.). Každý člen monitorovacího výboru má hlasovací právo. Evropská komise se účastní činnosti monitorovacího výboru jako poradce. Výběr řádných členů monitorovacího výboru musí být prováděn transparentně a na základě principu partnerství.

Členství v Monitorovacím výboru bude ve většině případů navazovat na předchozí členství v Platformě.

Funkce monitorovacího výboru jsou popsány v čl. 49 a čl. 110 Obecného nařízení.

7.3 Zkušenosti z programového období 2007-2013

Specifické problémy prioritní osy 1

V období let 2007 až 2010 se prioritní osa 1 potýkala s problémy spojenými s implementací podmínek Přílohy č. 7 Programového dokumentu OP ŽP, které souvisely se skutečností, že velmi obecně stanovené podmínky přijatelnosti projektů bylo nezbytné specifikovat a zpřesnit způsobem reflektujícím velmi různorodé vlastnicko-provozní vztahy v českém vodohospodářském sektoru. Tyto podmínky částečně omezily okruh potenciálních žadatelů v OP ŽP, protože některé subjekty nebyly schopny tyto podmínky naplnit.

V rámci implementace Podmínek přijatelnosti došlo k prodlevám v samotné nutnosti nastavení jednotlivých podmínek a zpracování nástrojů, které zajistí jejich dodržování. Dále byla nezbytná rozsáhlá školení a poradenská činnost vůči žadatelům, jejichž cílem bylo seznámení žadatelů s podmínkami, které bude nezbytné napravit. Následně u mnoha projektů byla nezbytná jednání žadatelů s provozovateli s cílem úpravy provozních smluv do souladu s Podmínkami přijatelnosti.

Dále v rámci implementace Podmínek přijatelnosti došlo k nutnosti upřesnění některých výkladových stanovisek, kdy byla nezbytná i jednání s Evropskou komisí s cílem upřesnění implementace těchto podmínek. V návaznosti na stanovisko EK bylo nezbytné revidovat projekty v OP ŽP a ukončit administraci projektům, které nebyly schopny tyto požadavky naplnit z důvodů, které nemohly ovlivnit.

Dalším specifickým problémem, který měl za následek zpomalení čerpání dotací v PO1 byla skutečnost, že byly prostředky dlouhodobě rezervovány projektům, které nebyly schopny naplnit podmínky OP ŽP (např. „Ústřední čistírna odpadních vod Praha“). V důsledku složitosti administrace těchto projektů došlo k jasnému rozhodnutí o (ne)realizaci projektu až v roce 2012, což umožnilo uvolnění prostředků na vyhlášení dalších výzev až v roce 2012.

Specifické problémy prioritní osy 2

V období let 2007 až 2010 se prioritní osa 2 potýkala s problémy spojenými s velmi omezenou schopností naplnit absorpční kapacitu a to hlavně z důvodu požadavků týkající se poskytování veřejné podpory (VP), tj. neatraktivní míry podpory, která v návaznosti na typ projektu může být dle pravidel VP poskytnuta.

V listopadu 2011 schválila EK navýšení veřejné podpory u projektů z oblasti 2.2. b) prioritní osy 2, které jsou realizovány na území MSK (jedná se o tři nejpostiženější okresy MSK z pohledu kvality ovzduší - Frýdek – Místek, Karviná a Ostrava – město), a to ve výši 90 % z celkových investičních nákladů projektu. Následovalo vyhlášení samostatných výzev (36. a 48.) pro tento typ opatření. O předmětnou podporu byl zaznamenán velký zájem ze strany žadatelů (jedná se především o nákladné projektové záměry hutních podniků).

V druhé polovině programového období nastal v prioritní ose 2 jednoznačně pozitivní posun oproti rokům 2007 – 2010 v množství projektů a objemu prostředků, které byly schváleny a alokovány v registračních listech, a to v souvislosti se změnami provedenými na podzim roku 2010 i v průběhu roku 2011 (nová kritéria hodnocení, vyhlášení kontinuálních výzev, podpora nových opatření, intenzivní jednání s podniky, výše uvedené vyjednání vyšší míry podpory pro projekty z Moravskoslezského kraje, jednoznačný výklad veřejné podpory a obecně velmi vstřícný přístup k žadatelům apod.).

Specifické problémy prioritní osy 4

Polovina finančních prostředků pro celou oblast podpory 4.1 byla alokována na 15. výzvu OP ŽP - projekty na výstavbu zařízení pro energetické využití odpadů (EVO) a projekty na mechanicko-biologickou úpravu odpadů (celkem 6 mld. Kč). Jedná se o časově i finančně náročné projekty. V rámci této výzvy byly předloženy 3 žádosti velkých projektů na výstavbu zařízení EVO s celkovou předpokládanou podporou ve výši cca. 2 mld. Kč.

Vzhledem k tomu, že notifikace dotačního schématu podpory projektů EVO dle Pokynů pro ŽP nebyla schválena ze strany EK a bylo nutné podporu poskytnout nově dle pravidel pro regionální podporu, snížila se i míra možné dotace na projekty EVO. Z důvodu snížení možné míry dotace a spíše negativnímu postoji EK ke schválení a podpoře projektů na výstavbu zařízení EVO postupně odstoupili dva ze tří žadatelů.

Držení značného objemu finančních prostředků na projekty EVO v závazcích OP ŽP se negativně promítlo do čerpání oblasti podpory 4.1.

Implementační struktura

Řídící orgán přenesl některé kompetence na SFŽP ČR a AOPK ČR jako Zprostředkující subjekty.

V rámci delegovaných pravomocí bude záměrem, aby ZS pracovaly na bázi určitého výkonnostního rámce.

Zapojení AOPK ČR do procesu hodnocení projektů v rámci Prioritní osy 6 OP ŽP 2007-2013 lze zpětně hodnotit jako pozitivní krok z pohledu kvality implementovaných projektů, ale změna nastavení systému v průběhu implementace programu představovala značnou administrativní komplikaci, která vyžadovala kromě schválení změny Programového dokumentu také náročnou obhajobu této změny vůči řadě auditů z hlediska oddělitelnosti rolí (žadatel × hodnotitel).

Proto je v novém OP ŽP 2014-2020, AOPK ČR v jasném postavení Zprostředkujícího subjektu, přičemž je kladen důraz na jasné oddělení rolí příjemce dotace a Zprostředkujícího subjektu v rámci implementační struktury.

Vyhlašování výzev

Jako zásadní dlouhodobý problém z pohledu implementace a neuspokojivého čerpání OP ŽP 2007-2013 je možné označit nedostatky ve schopnosti avizovat potenciálním žadatelům v dostatečném předstihu a v potřebné míře podrobností zacílení připravovaných výzev.

Vyhlašování výzev s velmi malým časovým předstihem před samotným příjmem žádostí způsobuje problémy, které souvisejí s urychlenou přípravou žádostí na straně žadatelů potažmo společností, které se žadateli spolupracují na tvorbě žádostí. Toto se následně projevuje ve vysoké chybovosti žádostí.

Řídicí orgán bude usilovat o eliminaci uvedených problémů transparentním vyhlásováním výzev s časovým předstihem v řádu měsíců před samotným podáváním žádostí ze strany žadatelů. Časový předstih může být diferencován dle typu projektů a náročnosti zpracování projektové žádosti.

Personální kapacity

Jedním ze zásadních problémů v implementaci OP ŽP 2007-2013 lze bezesporu označit významnou personální nestabilitu na všech úrovních řízení programu. Pravidla implementace projektů spolufinancovaných z fondů EU jsou specifická a v kombinaci s nastavením systému vyžadujícím spolupráci mnoha subjektů na národní úrovni klade zvýšený důraz na zkušenosti, které by měly sloužit jako příklady dobré a špatné praxe pro případné budoucí změny nastavení systému.

Dlouhodobě identifikovaná vysoká fluktuace zaměstnanců implementujících OP ŽP 2007-2013, mj. i ve srovnání s jinými operačními programy, do značné míry limituje možnost využití zkušeností a představuje značnou administrativní zátěž s nezanedbatelným dopadem na neuspokojivý stav čerpání.

Řídicí orgán bude usilovat o eliminaci uvedených problémů snahou o maximální posílení jistoty dlouhodobé perspektivy u stávajících i nových pracovníků implementujících OP ŽP v rámci stanovených pravidel. Lze předpokládat, že významný přínos v tomto ohledu může přinést služební zákon, který je jednou z ex-ante kondicionalit pro programové období 2014-2020.

Veřejné zakázky

Velmi častým problémem, který má zásadní dopad na neuspokojivý stav čerpání OP ŽP 2007-2013, je dlouhá doba mezi schválením projektu a uskutečněním výběrového řízení na zhotovitele. Oproti původním harmonogramům trvá doba přípravy a úspěšné realizace zadávacího řízení i mnohonásobně déle a zároveň je indikována významná chybovost.

V konkrétních případech lze indikovat objektivní příčiny, jako např. posuzování zadávacího řízení na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ale bohužel zásadní nedostatky lze shledat i na straně příjemců dotace. Jednou z příčin je velmi komplikovaná legislativa v této oblasti a její častá novelizace. Předpokládáme vytvořit „vzorové postupy“ pro zadavatele v případě investičně méně náročných zakázek. Zároveň je ale velmi důležité zvažovat konkrétní věcné zaměření a případnou míru podrobností, a to právě z důvodu možné potřebné pravidelné aktualizace z důvodu legislativních změn a také nenarušení principu, že realizace zadávacího řízení je v plné odpovědnosti zadavatele.

Prioritizace opatření – národní strategie

Jako podstatný problém v procesu implementace programu se v případě některých prioritních os ukazuje též neexistence jasných národních strategií z pohledu definování opatření, která by měla být prioritně podporována za účelem dosažení maximálního zlepšení při vynaložení dostupných finančních prostředků.

Tato problematika byla v průběhu programového období opakovaně akcentována také ze strany EK, přičemž dopad tohoto problému se projevil především v oblastech zaměřených na ochranu ovzduší a nakládání s odpady, což mělo za následek zvýšenou administrativní zátěž a zpomalení implementace projektů.

Řídicí orgán již v průběhu končícího programového období usiluje o eliminaci nedostatků v této oblasti ve spolupráci s odpovědnými gestory za jednotlivé složky životního prostředí. Na základě aktuálně činěných kroků lze předpokládat, že potřebné dokumenty by měly být k dispozici v potřebném čase pro řádnou implementaci OP ŽP 2014-2020.

Financování programu

OP ŽP 2007-2013 byl nastaven z pohledu spolufinancování projektů ze strany poskytovatele dotace jako dvousložkový. Projekty jsou financovány vedle zdrojů z fondů EU také ze zdrojů státního rozpočtu (SR) prostřednictvím kapitoly MŽP, nebo z prostředků SFŽP ČR. Vlastní implementace programu prokázala značné nedostatky tohoto nastavení.

V případě spolufinancování projektů ze SR se ukázalo jako velmi obtížné predikovat reálné potřeby finančních prostředků. Důvodem jsou mj. podstatné rozdíly ve výši podpory u projektů realizovaných veřejnými a soukromými subjekty nebo vývoj kurzu CZK/EUR. Jak bylo uvedeno výše, prostředky na spolufinancování jsou součástí kapitoly MŽP a s ohledem na velikost programu tvoří její velmi podstatnou část. Koncepce rozpočtu kapitoly MŽP je dlouhodobý proces, který nezohledňuje častěji aktualizované potřeby čerpání prostředků fondů EU, a proto vznikají situace dočasného deficitu prostředků s dopadem na zpoždění implementace

projektů, které je nutné řešit komplikovanými administrativními opatřeními ve spolupráci s Ministerstvem financí ČR.

V případě spolufinancování z prostředků SFŽP ČR byl identifikován také problém značně zvýšené administrativní náročnosti. Poskytování prostředků ze SFŽP ČR se řídí vlastními pravidly, proto je nutné v případě projektů spolufinancovaných ze zdrojů fondů EU a SFŽP ČR vydávat dvojí řídicí dokumentaci. Daný systém je možné označit za nepříliš efektivní a z pohledu přípravy budoucího programového období vyžadující zásadní úpravy.

Řídicí orgán bude usilovat o úpravy, které eliminují v budoucím programovém období spolufinancování projektů ze zdrojů státního rozpočtu nebo SFŽP ČR. Dále bude usilováno o změnu nastavení administrace finančních prostředků poskytovaných příjemci dotace prostřednictvím systému EDS/SMVS na národní úrovni z důvodu větší flexibility a snížení časové náročnosti systému poskytování dotací.

8 Koordinace mezi fondy, EZFRV, ENRF a dalšími unijními a vnitrostátními finančními nástroji a s EIB

Nepovinná Příloha č. 5 obsahuje detailní informace o synergiích a komplementaritách mezi jednotlivými prioritami OP ŽP 2014-2020, stejně jako konkrétní popis ostatních synergií a komplementarit uvedených ve stručném výčtu níže.

Obecná koordinace

Dohoda o partnerství - koordinace mezi ESI fondy

Koordinační mechanismy OP ŽP 2014–2020 s ostatními operačními programy vycházejí z Dohody o partnerství. Na úrovni Dohody o partnerství je koordinace mezi fondy, programy a dalšími nástroji vnímána jako klíčový prvek programování a následné realizace. Jde zejména o zajištění vzájemného spolupůsobení, doplňkovosti a odstranění překryvů mezi intervencemi podporovanými z jednotlivých programů.

Rada pro ESI fondy

Rada pro ESI fondy je stálým nadresortním odborným a poradním orgánem vlády v oblasti věcné koordinace pomoci poskytované ČR z ESIF.

Monitorovací výbory operačních programů

V návaznosti na zkušenosti z programového období 2007–2013 bude hlavní koordinace mezi OP ŽP 2014–2020 a operačními programy se synergickými či komplementárními vazbami zajišťována prostřednictvím vzájemného členství dotčených řídicích orgánů v monitorovacích výborech.

Koordinace v oblasti výzev

Z důvodu zajištění maximální efektivity jednotlivých intervencí OP ŽP 2014–2020 a zabezpečení synergických vazeb s ostatními dotčenými operačními programy bude v rámci odpovídajících platforem probíhat koordinace procesu přípravy jednotlivých výzev (časové hledisko, věcný obsah, technické parametry apod.) a jejich následného vyhodnocování. Koordinovaný proces nastavování výzev a jejich hodnocení by měl přispět k realizaci takových projektů, které v maximální možné míře zajistí provázanost jednotlivých intervencí napříč relevantními operačními programy a bude dosaženo plnění specifických cílů podporovaných z různých operačních programů.

Synergie a komplementarity mezi programy ESI fondů

Komplementární nebo synergická vazba ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 byla identifikována u následujících operačních programů ESIF:

- Integrovaný regionální operační program (IROP),
- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK),
- Operační program Praha - pól růstu ČR (OP PPR),
- Program rozvoje venkova (PRV),
- Operační program Rybářství (OP R),
- Operační program Technická pomoc (OP TP),
- Operační program Doprava (OP D),
- Programy přeshraniční spolupráce.

Konkrétní specifikace identifikovaných komplementárních a synergických vazeb mezi OP ŽP 2014-2020 a dalšími programy vč. mechanismů koordinace je uvedena v nepovinné Příloze č. 5.

1) Úspory energie

Podpora oblasti energetických úspor je mimo OP ŽP 2014-2020 řešena také v **IROP, OP PIK, OP PPR a PRV**. Komplementární vazbu lze sledovat spíše z úrovně tematického cíle v tom smyslu, že všechny jmenované programy přispějí ke zvýšení energetické efektivity ČR, ovšem každý program se orientuje na jinou oblast. OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na budovy veřejného sektoru, IROP na bytové domy s 4 a více bytovými jednotkami, OP PIK na podnikatelské subjekty, OP PPR se bude zabývat pilotními projekty ve veřejném sektoru na území Prahy a PRV vedlejším účinkem některých investičních opatření přispěje ke snížení energetické náročnosti u zemědělských podnikatelů.

2) Bioplynové stanice

OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na výstavbu bioplynových stanic v souvislosti s využitím bioodpadu. V této oblasti se vyskytuje provazba na **OP PIK**. V OP PIK nebude podporována výstavba nových bioplynových stanic, ale předmětem podpory bude využití užitečného tepla ze stávajících bioplynových stanic.

3) Druhotné suroviny

OP ŽP 2014-2020 se v oblasti odpadového hospodářství mimo jiné zaměřuje na výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové využití odpadů. Tato oblast je sledována i z pohledu **OP PIK**, neboť problematika zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií v oblasti zpracování a využívání druhotných surovin je řešena pouze v OP PIK a úzce souvisí s OP ŽP 2014-2020.

4) Soustavy zásobování teplem

OP ŽP 2014-2020 se zabývá rozšiřováním a rekonstrukcí soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií, na který navazuje **OP PIK**. Oba operační programy se doplňují z hlediska příjemců podpory, kdy OP ŽP 2014-2020 je orientován na veřejný sektor a OP PIK na podnikatelské subjekty.

5) Brownfields

OP ŽP 2014-2020 se zabývá sanací vážně kontaminovaných lokalit, u nichž jsou prokázána rizika pro lidské zdraví a ekosystémy. Navazující problematika brownfields je řešena v **OP PIK a PRV**. OP PIK je zaměřen na následnou rekonstrukci brownfields pro průmyslové využití. Problematika brownfields je také nepřímo řešena v PRV. Jedná se však spíše o komplementaritu, kdy výběr projektů bude v některých opatřeních posuzován také z hlediska možné revitalizace brownfields.

6) Řízení rizik s ohledem na změny klimatu

V OP ŽP 2014-2020 budou realizována jak technická, tak přírodě blízká protipovodňová opatření přímo v dané lokalitě a dále pak bude řešena oblast environmentálních rizik. V **IROP** se jedná o podporu vybavenosti složek integrovaného záchranného systému. Z toho vyplývá možný synergický efekt zejména s ohledem na řešení problematiky environmentálních rizik.

7) Návštěvnická infrastruktura

OP ŽP 2014-2020 se soustřeďuje na podporu budování a údržby návštěvnické infrastruktury v ZCHÚ a území soustavy Natura 2000. Tato oblast je dále podporována v **IROP, PRV a OP R**. IROP bude tuto oblast podporovat mimo území podporovaná v rámci OP ŽP 2014-2020, PRV se pak bude zaměřovat na návštěvnickou infrastrukturu v lesích mimo ZCHÚ a soustavu Natura 2000, OP R je zaměřen na rybářskou turistiku.

8) Pozemkové úpravy

V rámci OP ŽP 2014-2020 budou realizovány projekty zpracování přirozené protierozní ochrany a realizace z nich vyplývajících protierozních opatření. V rámci **PRV** budou realizovány komplexní pozemkové úpravy, kde příjemcem bude Státní pozemkový úřad – pobočky krajských pozemkových úřadů. Podpora komplexních pozemkových úprav, které zapadají do rámce OP ŽP 2014-2020, kde příjemcem bude Státní pozemkový úřad – pobočky krajských pozemkových úřadů, je z OP ŽP 2014–2020 umožněna na základě dohody mezi MŽP a MZe pro projekty přesahující alokaci prostředků z PRV.

9) Migrační prostupnost silnic

OP ŽP 2014-2020 se v oblasti posilování přirozených funkcí krajiny zaměřuje na zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezení úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury. Podpora projektů k zajištění migrační prostupnosti pro velké savce na silnicích a dálnicích je omezena na stávající infrastrukturu již

financovanou z evropských fondů. Provazba na OP D a IROP je sledována v souvislosti s výstavbou nových úseků silniční sítě TEN-T.

10) Povodňová ochrana v lesích

V OP ŽP 2014-2020 a **PRV** bude podporována povodňová ochrana na rozdílném území. V OP ŽP 2014-2020 budou podporována protipovodňová opatření mimo pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL), které budou podporovány z PRV.

11) Podpora biodiverzity a obnova ekologické stability krajiny

Jedná se o doplňkovost programů, kdy v OP ŽP 2014-2020 jsou podporována jednorázová a obnovní opatření (projektová) a v **PRV** odpovídající způsob hospodaření.

V rámci intervencí OP ŽP 2014-2020 může být zajištěna obnova biotopu na pozemcích nevhodných pro hospodaření v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření **PRV**. Pokud dojde k obnově z OP ŽP, může být pozemek zemědělské půdy následně vhodný pro aplikaci opatření PRV. V případě lesnických opatření bude v rámci OP ŽP podporováno investiční opatření - změna druhové skladby, zpravidla formou výsadby, dosadby, sje či podsje melioračních a zpevňujících dřevin nad rámec vnitrostátních předpisů, včetně potřebné ochrany.

12) Malé vodní nádrže

OP ŽP 2014-2020 a OP R identifikují komplementaritu týkající se malých vodních nádrží. Opatření realizovaná na malých vodních nádržích v rámci OPŽP 2014 - 2020 jsou zaměřená v případě SC 4.1 a SC 4.2 na podporu předmětu ochrany ZCHÚ a lokalit soustavy Natura 2000, v případě SC 4.3 na obnovu ekostabilizačních funkcí. Případný chov ryb nesmí být intenzivní, resp. nesmí oslabit ekologické funkce nádrže. Naopak v rámci opatření 2.2 OP Rybářství je odbahnění podporováno s cílem zachování udržitelné produkce ryb z tradiční akvakultury.

13) Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

OP ŽP se zaměřuje na prevenci šíření a omezování výskytu invazních druhů, konkrétně rostlin rodu křídlatka a bolševníku velkolepého, na výsadbu dřevin na nelesní půdě, založení biocenter a biokoridorů ÚSES nebo jejich částí, zlepšení funkčního stavu biocenter a biokoridorů ÚSES, realizace interakčních prvků podporujících ÚSES, realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu a zakládání/obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch). Tato komplementární vazba byla identifikována také u PRV. IROP a OP Z. Je realizována na základě schválených Strategii CLLD.

14) Revitalizace sídelní zeleně

OP ŽP 2014-2020 a IROP 2014-2020 identifikují komplementaritu týkající se revitalizace parků a zahrad u národních kulturních památek. Podpora obnovy parků a zahrad u národních kulturních památek, mimo zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 nebude z OP ŽP možná. Pokud je území národní kulturní památkou a současně se jedná o zvláště chráněné území nebo území soustavy Natura 2000 (alespoň 50 % obnovovaného území) bude podpora možná pouze z OP ŽP.

15) Synergie a komplementarity v OP ŽP 2014-2020 a programech přeshraniční spolupráce

Popsáno podrobně v Příloze č. 5.

Přeshraniční spolupráce Rakousko - Česká republika 2014-2020

- PO Životní prostředí a zdroje

Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2014-2020

- PO Společné řízení rizik

Přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2014-2020

- PO Kvalitní životní prostředí

Přeshraniční spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020

- PO Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik)
- PO Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů

Přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2014-2020

- PO Zachování a ochrana životního prostředí a účinné využívání zdrojů

Synergie a komplementarity mezi programy ESI fondů a EU a národními nástroji a EIB

Komplementární nebo synergická vazba ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 byla identifikována u následujících EU a národních programů:

- LIFE,
- Strategie EU pro Podunají,
- Nová Zelená úsporám,
- PANEL 2013+.

Konkrétní specifikace identifikovaných komplementárních a synergických vazeb mezi OP ŽP 2014-2020 a dotčenými EU a národními programy včetně mechanismů koordinace je uvedena v nepovinné Příloze 5.

1) LIFE

V rámci nového programového období byl zřízen nový finanční program LIFE pro životní prostředí a oblast klimatu, který obsahuje dva podprogramy: podprogram pro životní prostředí a podprogram pro oblast klimatu. V novém programovém období 2014–2020 se předpokládá využití **synergií** obou uvedených podprogramů napříč všemi tematickými prioritními osami OP ŽP 2014-2020. Vedle toho umožní program LIFE financování řady **komplementárních cílů** a **aktivit** k cílům uvedeným mezi specifickými cíli OP ŽP 2014–2020. Cílem programu LIFE by mělo být urychlování změn v přípravě a provádění politiky EU v ochraně životního prostředí tím, že bude zajišťovat a šířit řešení a osvědčené postupy pro dosažení cílů v oblasti životního prostředí a klimatu a podporovat inovativní technologie v oblasti životního prostředí a změny klimatu a takto podporovat provádění 7. Akčního programu EU pro životní prostředí.

Program LIFE se skládá ze dvou podprogramů – podprogramu pro životní prostředí a podprogramu pro klimatickou akci, kterým jsou přiřazeny specifické cíle a tematické priority. Seznam priorit je indikativní a může být během implementace programu modifikován.

Vzhledem k tomu, že oba podprogramy jsou koordinovány jedním ministerstvem a v rámci jedné sekce, předpokládá se, že bude koordinace zajištěna v rámci organizační a administrativní struktury MŽP.

Z programu LIFE je možno financovat přípravu a provádění integrovaných přístupů na podporu implementace programů zlepšování kvality ovzduší, jejichž součástí mohou být opatření financovaná z programu OPŽP 2014-2020.

Česká republika připravila ve spolupráci se Slovenskou republikou a Malopolským vojvodstvím integrovaný projekt, mezi jehož hlavní cíle patří podpora implementace programů zlepšování kvality ovzduší a zlepšování datové základny (tvorba společné emisní databáze, modelování pomocí chemického transportního modelu CAMx). Programy zlepšování kvality ovzduší jsou v České republice strategickými dokumenty, které jsou prostřednictvím navrhovaných opatření ke zlepšení kvality ovzduší propojeny s návrhem prioritní osy 2 OP ŽP. PZKO byly rovněž jinými operačními programy (OPD, IROP, OP PIK) identifikovány jako významné strategie a byla ustavena jejich vzájemná vazba.

2) Strategie EU pro Podunají

Národní kontaktní bod Strategie EU pro Podunají zřídil národní koordinační platformu, která sdružuje zainteresované subjekty na vnitrostátní úrovni s cílem usnadnit provádění koordinace a implementace strategie. Spolupráce s ostatními rezorty v ČR a hlavně s Národním kontaktním bodem jako hlavním koordinačním útvarem je zajištěna formou Resortní koordinační skupiny Úřadu vlády, které se účastní zástupce MŽP. OP ŽP 2014-2020 navazuje na prioritní oblasti 2, 4, 5 a 6 Strategie EU pro Podunají a kapitolu 3.1.4. „Zohlednění makroregionálních strategií“ Dohody o partnerství. Přeshraniční projekty přispějí k teritoriální spolupráci a naplnění cílů v rámci jednotlivých prioritních oblastí Strategie EU pro Podunají a OP ŽP 2014-2020.

3) Nová Zelená úsporám

Cílem programu Nová zelená úsporám je podpora realizace opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov, a tím snížení emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek do ovzduší. Vláda svým Usnesením č. 220 dne 20. 2. 2013 schválila Věcný záměr programu a dále Usnesením č. 848 ze dne 6. 11. 2013 schválila Dokumentaci programu NZÚ, ve které jsou podrobně rozpracovány podprogramy Rodinné domy a Náklady státu na administraci. Zbývající podprogramy Bytové domy a Budovy veřejného sektoru jsou zpracovány zatím rámcově a budou připraveny na základě vymezení hraničních oblastí podpory mezi jednotlivými programy MMR a MŽP (IROP, PANEL 2013+, JESSICA, OP ŽP 2014-2020) tak, aby si programy vzájemně nekonkurovaly a bylo dosaženo maximálních synergických efektů. Program Nová zelená úsporám bude zdrojově kryt především z výnosů dražeb emisních povolenek dle zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

4) PANEL 2013+

Panel 2013+ je program úvěrů na opravy a modernizace bytových domů. K OP ŽP 2014-2020 se jedná se o doplňkovou vazbu, neboť OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na oblast energetických úspor ve veřejných budovách.

5) Národní programy MŠMT

- Program 133 310 Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky
- Program 133 330 Podpora vybraných projektů rozvoje výukových kapacit základního vzdělávání zřizovaného obcemi a dobrovolnými svazky obcí

OPŽP a národní programy MŠMT 133 310 a 133 330 budou společně podporovat výstavbu škol v lokalitách mimo území hl. m. Prahy, přičemž podpora z OPŽP zajistí výstavbu v pasivním standardu.

9 Předběžné podmínky

9.1 Předběžné podmínky

V souvislosti s požadavkem Evropské komise zajistit dosahování prokazatelných výsledků intervencí z Evropských strukturálních a investičních fondů, zavádí Obecné nařízení instrument v podobě tzv. předběžných podmínek. Jejich cílem je zajistit, že budou existovat nezbytné rámcové podmínky pro účinné využívání podpory ESIF. Předběžná podmínka je podle Obecného nařízení *„předem přesně vymezený podstatný faktor, který je nezbytným předpokladem pro účinné a efektivní splnění specifického cíle investiční priority [...]“*. V rámci předběžných podmínek jsou dále definována dílčí kritéria splnění.

Podle Obecného nařízení by předběžné podmínky měly být splněny k datu předložení Dohody o partnerství, není-li tomu tak, pak nejpozději do 31. 12. 2016 (s výjimkou OPP 6, viz Příloha č. 7). Nesplnění předběžných podmínek ve lhůtě do 31. 12. 2016 je důvodem pro pozastavení všech nebo části plateb na příslušnou prioritu programu ze strany EK. Opětovné spuštění průběžných plateb bude znovu možné až po splnění předběžné podmínky.

Koordinaci naplňování předběžných podmínek na národní úrovni zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj, které k tomu účelu vydává Akční plán řízení a koordinace předběžných podmínek v programovém období 2014-2020 (dále také „Akční plán“). V souladu s Akčním plánem zajišťuje Ministerstvo životního prostředí jako Řídící orgán OP ŽP 2014-2020 úlohu gestora věcného naplnění některých předběžných podmínek a průběžně je sleduje a vyhodnocuje. Zvláštní pozornost věnuje MŽP zejména tzv. rizikovým předběžným podmínkám, u kterých bylo identifikováno riziko jejich nesplnění (riziko časové, implementační a riziko jejich nejasného či příliš obecného výkladu).

MŽP zajišťuje naplnění předběžných podmínek souběžně s přípravou OP ŽP 2014-2020 v rámci své působnosti a ve spolupráci s příslušnými odbornými útvary ministerstva. Ve spolupráci s nimi jsou definována opatření a harmonogram ke splnění dosud částečně splněných nebo nesplněných předběžných podmínek. Spolupracuje také s dalšími resorty a subjekty, které jsou jejich spolugestory či gestory předběžných podmínek, do jejichž působnosti také příslušné předběžné podmínky spadají. MŽP při zpracování programu průběžně aktivně spolupracuje také s MMR s cílem vyjasnit dosud otevřené či nejasné otázky v souvislosti s předběžnými podmínkami a prostřednictvím MMR také usiluje o vyjasnění těchto otázek na straně EK.

V souladu s principem předběžných podmínek, kterým je vytvoření nezbytných rámcových podmínek pro účinné využívání podpory ESIF v rámci plánovaných intervencí, bylo pro OP ŽP 2014-2020 s ohledem na zvolené investiční priority a specifické cíle identifikováno 5 aplikovatelných tematických předběžných podmínek (4.1, 4.3, 5.1, 6.1, 6.2) dle Přílohy XI. Obecného nařízení. Jde o tematické předběžné podmínky, které požadují, jak existenci strategických dokumentů, tak i implementaci legislativních aktů, včetně přijetí opatření vyplývajících z nelegislativních dokumentů Evropské unie. Dále jsou pro OP ŽP 2014-2020 aplikovatelné obecné předběžné podmínky (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) – viz tabulky níže, kde je rozpracováno naplňování obecných a tematických předběžných podmínek na úrovni řídicího

orgánu a na centrální úrovni (zkrácená verze). Nutno zdůraznit, že uvedená „ne“ na úrovni kritérií obecných předběžných podmínek, která jsou plněná na úrovni řídicího orgánu, reprezentují ve skutečnosti stav plnění „částečně“, která však zde nemohou být napsána z důvodu neakceptace systémem SFC. V Příloze č. 8 je shrnutí naplňování obecných a tematických předběžných podmínek na centrální úrovni, tj. v rámci MMR-NOK, a naplňování obecných a tematických předběžných podmínek na úrovni řídicího orgánu (dlouhá verze).

OP ŽP 2014–2020 se zaměřuje na podporu tematických cílů č. 4, 5, 6 vymezených v Obecném nařízení č. 1303/2013 o společných ustanoveních k fondům, pod které spadají předběžné podmínky uvedené v tabulce níže. Volba a vyhodnocení plnění předběžných podmínek dle daných kritérií byly provedeny také v souladu s dokumentem Evropské komise „Draft Guidance on Ex Ante Conditionalities“². a dle dalších pokynů MMR – NOK v souladu s Akčním plánem. V současné fázi je, podle vyhodnocení MŽP, s plněním aplikovatelných předběžných podmínek spojeno několik typů rizik. Tato rizika jsou vždy uvedena v rámci akčních plánů aplikovatelných předběžných podmínek. Akční plány k předběžným podmínkám 4.1, 5.1, 6.1, 6.2 a obecné předběžné podmínce 6 jsou zobrazeny v Příloze č. 7.

² Draft Guidance on Ex Ante Conditionalities for the European Structural and Investment Funds (ESIF), 13 February 2014.

Tabulka č. 84: **Určení příslušných předběžných podmínek a posouzení jejich plnění**

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
1. Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti boje proti diskriminaci v případě fondů ESI	Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech	Ano	Ustanovení v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států za účelem zapojení subjektů odpovědných za prosazování rovného zacházení se všemi osobami v rámci přípravy a provádění programů, včetně poskytování poradenství v otázkách rovnosti v rámci činností týkajících se fondů ESI;	ano	http://www.ochrance.cz/en/discrimination/ http://www.vlada.cz/cz/ppov/zmocnenec-vlady-pro-lidska-prava/organizace-sekce-lp/organizace-sekce-lidskych-prav-107606/	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Úkoly vztahující se k předběžné podmínce „Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci evropského antidiskriminačního práva a politiky v oblasti ESI fondů zajišťuje Úřad vlády.</p> <p>ŘO: Plnění ANO</p> <p>Antidiskriminace je řešena v OP ŽP v kapitole Horizontální principy, bude rozpracována v dokumentaci programu a promítnuta do výzev, hodnocení a kontrol v úrovni projektů.</p> <p>Pro zajištění a posílení administrativní kapacity v oblasti antidiskriminačního práva určilo MŽP konkrétní kontaktní osobu, která se systematicky zabývá implementací a aplikací antidiskriminačního práva, je odpovědná za koordinaci aktivit a úzce spolupracuje s Úřadem vlády – Sekcí pro lidská práva a MPSV, který</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>v případě nutnosti poskytuje konzultační a metodickou činnost.</p> <p>Zástupce ÚV – Sekce pro lidská práva je zván na Řídicí výbor OP ŽP a po schválení programu bude rovněž zván na Monitorovací výbor OP ŽP. Monitorovacího výboru OP ŽP se bude účastnit i zástupce veřejného ochránce práv.</p>
			<p>Opatření za účelem vzdělávání zaměstnanců orgánů zapojených do řízení a kontroly fondů ESI v oblasti právních předpisů a politiky Unie proti diskriminaci.</p>	ano	<p>http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Methodika-rozvoje-lidskych-zdroju</p>	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Ve spolupráci Úřadu vlády a veřejného ochránce práv byly připraveny programy školení všech relevantních zaměstnanců k tématu rovného zacházení a zákazu diskriminace. Plnění tohoto kritéria již probíhá a bude probíhat průběžně po celou dobu programového období.</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, Sekce pro lidská práva ÚV zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
2. Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti rovnosti mezi ženami a muži v případě fondů ESI	Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech	Ano	Ustanovení v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států za účelem zapojení subjektů odpovědných za rovnost mezi ženami a muži v rámci přípravy a provádění programů, včetně poskytování poradenství v otázkách rovnosti mezi ženami a muži v rámci činností týkajících se fondů ESI;	ano	http://www.ochrance.cz/en/discrimination/ http://www.mpsv.cz/cs/12152	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Úkoly vztahující se k použitelné předběžné podmínce zajišťuje Úřad vlády jakožto vnitrostátní koordinátor agendy rovných příležitostí žen a mužů, spolu s určenými kontaktními pracovníky ŘO jednotlivých ESI fondů.</p> <p>ŘO: Plnění ANO</p> <p>Problematika rovnosti žen a mužů je rámcově uvedena v OP ŽP (kapitola Horizontální principy), bude rozpracována v dokumentaci programu a promítnuta do výzev, hodnocení a kontrol projektů.</p> <p>Pro systematické zajištění a posílení administrativní kapacity pro efektivní aplikaci problematiky rovnosti žen a mužů a politiky v oblasti ESI fondů určil ŘO OP ŽP konkrétní kontaktní osobu, která se systematicky zabývá implementací a aplikací práva rovnosti žen a mužů, a odpovídá za koordinaci</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>aktivit v této oblasti a úzce spolupracuje s ÚV.</p> <p>Zástupce ÚV je zván na Řídicí výbor OP ŽP a následně po schválení programu bude rovněž zván na Monitorovací výbory OP ŽP. Zástupce veřejného ochránce práv se rovněž bude účastnit Monitorovacího výboru OP ŽP.</p>
			<p>Opatření za účelem vzdělávání zaměstnanců orgánů zapojených do řízení a kontroly fondů ESI v oblasti právních předpisů a politiky Unie týkajících se rovnosti mezi ženami a muži a zohledňování rovnosti mezi ženami a muži.</p>	ano	<p>http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Methodika-rozvoje-lidskych-zdroju</p>	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, Úřad vlády zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p> <p>Oblast vzdělávání je součástí Metodického pokynu k rozvoji lidských zdrojů v programovém období 2014-2020 a v programovém období 2007-2013 (Usnesení vlády ČR ze dne 16. června 2014 č. 444).</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
3. Existence administrativní kapacity k provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCRPD) v oblasti fondů ESI v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES	Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech	Ano	Opatření v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států pro konzultaci a zapojení subjektů odpovědných za ochranu práv zdravotně postižených osob nebo organizací je zastupujících a ostatních příslušných zúčastněných stran do přípravy a provádění programů;	ano	http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/narodni-plan-vytvoreni-rovnymch-prilezitosti-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-na-obdobi-2010---2014-70026/	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Převážnou část úkolů vztahujících se k použitelné předběžné podmínce zajišťuje MPSV v úzké spolupráci s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany spolu s určenými kontaktními pracovníky ŘO jednotlivých programů.</p> <p>ŘO: Plnění ANO</p> <p>Problematika zdravotně postižených je řešena v OP ŽP (kapitola Horizontální principy), bude rozpracována v dokumentaci programu a promítnuta do výzev, hodnocení a kontrol projektů.</p> <p>Pro zajištění a posílení administrativní kapacity pro efektivní aplikaci Úmluvy OSN v oblasti ESI fondů určil MŽP kontaktní osobu, která se povinně a systematicky zabývá implementací a aplikací práva zdravotně postižených, je odpovědná za koordinaci aktivit a úzce spolupracuje s MPSV a s Vládním výborem pro zdravotně postižené.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						Zástupce MPSV a zástupce Vládního výboru, pro zdravotně postižené je zván na Řídicí výbor OP ŽP a po schválení programu bude zván na Monitorovací výbory OP ŽP. Zástupce veřejného ochránce práv se bude účastnit Monitorovacího výboru OP ŽP.
			Opatření pro vzdělávání zaměstnanců orgánů zapojených do řízení a fondů ESI v oblasti práva a politik EU a členských států týkajících se zdravotně postižených osob, včetně přístupnosti a praktického uplatňování ustanovení UNCRPD provedených v právu Unie, případně členských států;	ano	http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/zprava-o-plneni-opatreni-narodniho-planu-vytvareni-rovných-prilezitosti-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-na-obdobi-2010-2014-v-roce-2012-110987/ http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rozvoje-lidskych-zdroju	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>V rámci Národního plánu vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010 - 2014, každý rok - zpráva o plnění opatření. Opatření – vzdělávání zaměstnanců orgánů podílejících se na řízení a kontrole ESI fondů je plněno již nyní.</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, MPSV zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
			Opatření za účelem sledování provádění článku 9 UNCRPD ve vztahu k fondům ESI v rámci přípravy a provádění programů.	ano	http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/narodni-plan-vytvoreni-rovných-prilezitosti-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-na-obdobi-2010---2014-70026/	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Národní plán obsahuje opatření k vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Plnění těchto opatření je každý rok hodnoceno. NP je koncipován dle jednotlivých článků CRPD a v kapitole č. 4 se přímo věnuje Přístupnosti staveb, dopravy a přístupu k informacím.</p> <p>Požadavky na přístupnost veřejných budov, poměr vozidel ve veřejné dopravě, která musí umožňovat přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace jsou vymezeny v zákoně č. 183/2006 Sb., vyhlášce č. 398/2009, nařízení vlády č. 63/2011).</p> <p>Na základě antidiskriminačního zákona č. 198/2009 Sb., jsou všichni poskytovatelé služeb určených veřejnosti povinni přijmout přiměřená opatření pro osoby se zdravotním postižením.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						Opatření k zajištění toho, aby se s informacemi souvisejícími s výkonem veřejné správy uveřejňovanými způsobem umožňujícím dálkový přístup mohly rozsahu seznámit i osoby se zdravotním postižením, upravuje zákon č. 365/2000 Sb. a vyhláška č. 64/2008 Sb.
4. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách v oblasti fondů ESI.	Všechny prioritní osy všech programů.	Částečně	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů,	NE	http://www.portal-vz.cz http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2014/metodika-financnich-toku-a-kontroly-prog-17121	Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ Přijata a uveřejněna legisl. i nelegisl. opatření (zákon č. 137/2006 Sb., č. 139/2006 Sb., novela zákona č. 55/2012 Sb.). Právní předpisy k zákonu o VZ (vyhl. č. 230/2012 Sb., 231/2012 Sb., 232/2012 Sb., 133/2012 Sb.). Zákonné opatření senátu č. 341/2013 Sb., MP pro oblast zadávání zakázek pro progr. období 2014-2020 (UV ČR č. 44 z 15.1.2014). Byly ustanoveny PS VZ a PS ÚOHS. ŘO: Plnění ČÁSTEČNĚ

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>System zadavani VZ v OP ŽP naváže na současnou praxi. Všechna zadavaci řízení jsou kontrolována v jejich průběhu. Pravidla pro zadavani budou stanovena v operačním manuálu OP ŽP. Pravidla pro žadatele a příjemce budou v souladu s platnou legislativou EU a ČR a Metodickým pokynem pro oblast zadavani zakázek pro programové období 2014-2020. Podrobnější specifikace v rámci Přílohy č. 8.</p>
			<p>Opatření, jež zajišťují transparentní postupy zadavani veřejných zakázek.</p>	ano	<p>http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa-aktualni-a-uplne-zneni-z-(1)</p> <p>http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodicke-pokyny</p> <p>http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/</p>	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Přijato, uveřejněno: zákon č. 55/2012 Sb., metodika zadavani veřejných zakázek; metodické stanovisko k příloze vyhlášky č. 9/2011 Sb.; metodika k vyhlášce 133/2012 Sb., technická novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, Metodika k vyhlášce o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele; věstník veřejných zakázek,</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Informace-k-postupu-pri-uverejnovani-v-souvislosti http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Uverejneni-dokumentace-k-moznosti-napojeni-Individ	<p>ŘO: Plnění ANO</p> <p>Jsou již vypracované vzorové zadávací dokumentace pro časté (opakující) předměty veřejných zakázek. V průběhu realizace programu je pak poskytována metodická podpora příjemcům a žadatelům.</p>
			<p>Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI.</p>	NE	<p>Konzultace, právní podpora. Výkl. stanoviska k aplikaci ZVZ;</p> <p>Odpovědi na dotazy k zadávání VZ;</p> <p>Vzdělávací semináře k veřejnému zadávání pro subjekty impl.struktur</p> <p>http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi</p> <p>http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky/Verejne-zakazky-a-PPP/Informace-</p>	<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>PS VZ Vzdělávací semináře pro příjemce podpory a pro subjekty implementačních struktur programů.</p> <p>Poskytován výklad ZVZ a metodických pokynů platných pro zadávání zakázek.</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících čerpání příspěvků z fondů EU v rámci Systému vzdělávání, MMR OPVZK zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					Udalosti/Konference-Pripravovane-zmeny-v-oblasti-verejneho http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rozvoje-lidskych-zdroju	<p>ŘO: Plnění ANO</p> <p>V OP ŽP je zabezpečen systém vzdělávání zaměstnanců, který zahrne všechny pracovníky ŘO i ZS, kteří pracují s projekty žadatelů či příjemců a posuzují výběrová řízení a také druhy zadávacích řízení (podle § 21 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů) nebo kteří zabezpečují metodické vedení této oblasti. Školení se týkají i případných změn legislativy či úprav v rámci Metodického pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014 - 2020.</p>
			Opatření k posílení správní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách.	NE	Částečné doplnění pracovníků na pracovní pozice v odboru práva veřejných zakázek a koncesí na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR	<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Nové povinnosti stanovené zákonem o veřejných zakázkách a větší počet veřejných zakázek zadávaných podle zákona o veřejných zakázkách si vyžádaly doplnění pracovníků do útvaru OPVZK na MMR (gestor zákona o veřejných zakázkách). MMR-NOK z analýz potřeb administrativní kapacity jednotlivých ŘO zpracoval Souhrnnou závěrečnou zprávu.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>ŘO: Plnění Ano</p> <p>Řízení lidských zdrojů v implementační struktuře probíhá s ohledem na činnosti, které je nutné zajistit. Dochází k plánování administrativní kapacity s ohledem na počty projektů v administraci i na plánované výzvy a jejich alokace. Řídící orgán posílí administrativní kapacity před zahájením implementace OP ŽP. Technická pomoc je na financování potřebných lidských zdrojů využívána v současném období 2007-2013 a bude i v období 2014-2020.</p>
5. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie pro veřejnou podporu v oblasti fondů ESI.	Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech	Částečně – (plnění probíhá průběžně v závislosti na schvalování předpisů EK)	Opatření pro účinné uplatňování pravidel Unie pro veřejnou podporu;	NE	<p>Zákon č. 215/2004 Sb. (http://www.uohs.cz/cs/legislativa/rejna-podpora.html)</p> <p>Vyhl. č. 456/2009 Sb.,</p> <p>Z. č. 218/2000 Sb.,</p> <p>Z. č. 250/2000 Sb.,</p> <p>Z. č. 320/2001 Sb.,</p>	<p>Gestor PP: Ano</p> <p>Poskytovatel podpory podléhající pravidlům VP spolupracuje s centr. koord. orgánem (ÚOHS, MZe). Koord. orgány nastavují s poskytovateli programy v souladu s právními předpisy v oblasti VP (zákon č. 215/2004 Sb.). Na úrovni fondů je gestorem MMR. Zákon č. 218/2000 Sb., zákon č. 250/2000 Sb., zákon č. 320/2001 Sb. Byla zajištěna funkčnost MS2014+ v VP a přenos dat mezi ním</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					<p>Z. č. 456/2011 Sb.,</p> <p>http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2014/metodika-financnich-toku-a-kontroly-prog-17121</p> <p>http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/manualy-metodiky-a-dalsi-dokumenty.html</p> <p>http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/registr-podpor-de-minimis/</p> <p>Met. dop. pro impl. fin. nástrojů v období 2014 – 2020.</p> <p>Met. dop. pro oblast VP</p>	<p>a centr. reg. de minimis. Centr. reg. de minimis uveden do souladu s požadavky legislativy EU. Údaje o poskytnutých VP z ESI fondů jsou obsaženy v monit. systému MS2014+ a budou k dispozici na centr. web. stránce.</p> <p>ŘO: ČÁSTEČNĚ</p> <p>V OP ŽP bude VP v souladu s předpisy EU. ÚOHS poskytuje poradenství v každé fázi implementace programu. Podpory, které jsou schválené EK, jsou řešeny s ÚOHS. Ve spolupráci s ÚOHS jsou vydávány a revidovány met. pokyny a dop. pro aplikaci pravidel VP na úrovni programu. Příslušnost projektu k určité formě VP bude stanovena v průběhu kontroly projektu. Podrob. specifikace v Př. 8. Od 1. 7. 2016 vstoupí v účinnost povinnost zveřejnit informace o každé jednotlivé podpoře, která přesahuje 500 000 EUR, na souhrnné internetové stránce věnované VP zřízené EK.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
			Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI;	ano	www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/akuality-z-verejne-podpory.html http://www.vzdelavaninsrr.cz/ www.strukturalni-fondy.cz http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rozvoje-lidskych-zdroju	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>ÚOHS školí průběžně poskytovatele VP.</p> <p>MMR-NOK (ve spol. s ÚOHS) vydává metod. dokumenty. ÚOHS rovněž zabezpečuje, aby byly všechny informace zaslané EK postoupeny poskytovatelům.</p> <p>Ustanovena PS VP Aktuální informace k VP dostupné na: www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html. Pro oblast ESI fondů: www.strukturalni-fondy.cz.</p> <p>RO: Plnění ANO</p> <p>V OP ŽP již probíhá proškolení všech zaměstnanců ŘO/ZS, kteří se VP zabývají. Jednotlivé vzdělávací aktivity budou i nadále realizovány průběžně na základě potřeby (např. v návaznosti na změny vyplývající z nových předpisů nebo dle požadavků jednotlivých poskytovatelů podpory) s cílem prohlubování kvalifikace v oblasti</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						VP. Zaměstnanci jsou motivováni k průběžnému školení ve VP na národní úrovni a v zahraničí, kam jsou vysíláni. Zástupci ŘO/ZS se pravidelně účastní konferencí pořádané ÚHOS k problematice VP, zpravidla za účasti zástupce z EK. Zároveň je zajištěna účast zástupců ŘO/ZS na PS VP pro efektivnější výměnu informací a dobré praxe.
			Opatření pro posílení správní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů Unie k veřejné podpoře.	NE	www.compet.cz, www.mze.cz, www.strukturalni-fondy.cz	<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Centr. koord. orgánem pro VP je ÚOHS, resp. MZe (zákon č. 215/2004 Sb.). Koord. a poradním orgánem pro říd. org. v VP ESI je MMR-NOK.</p> <p>Vydán Metod. doporučení pro implemen. finan. nástrojů v období 2014-2020.</p> <p>Info: www.compet.cz, www.mze.cz, www.strukturalni-fondy.cz</p> <p>MMR-NOK (ve spol. s ÚOHS) vydává metodické dokumenty k VP</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>RO: ČÁSTEČNĚ</p> <p>V OP ŽP došlo k posílení admin. kapacity pro VP v průběhu roku 2014 s ohledem na modernizaci VP, která zasáhla i OP ŽP 2007-2013 a OP ŽP 2014-2020.</p> <p>Řízení lids. zdrojů v implement. struktuře ŘO/ZS probíhá s ohledem na činnosti, které je nutné zajistit. K plánování admin. kapacity dochází s ohledem na počty projektů v administraci i na plánované výzvy a jejich alokace. ŘO vyhodnotil VP u jednotlivých projektů v rámci SC, které VP zakládají. Na základě této identifikace dochází k odhadům potřebné kapacity lids. zdrojů pro VP.</p> <p>Pro financování lids. zdrojů jsou využívány prostředky tech. pomoci, a to v 2007-2013 i v 2014-2020.</p>
6. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie	Všechny PO OP ŽP 2014 – 2020 a ostatní operační	Ano	Opatření pro účinné uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU (EIA) a směrnice	Ano	Příslušná ustanovení zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, týkající se	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>Novela zákona EIA nabyla účinnosti dne 1. 4. 2015. Změny novely byly konzult. a schváleny EK. Novela bude i</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
pro oblast životního prostředí týkajících se EIA a SEA.	programy (vyjma OP TP a OP Z)		Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).		<p>posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí.</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/static/se_a_legislativa</p> <p>§ 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí:</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/static/ei_a_legislativa</p>	<p>pro již zahájená navazující řízení, budou tak naplněny požadavky směrnice EIA u všech projektů a neukončeným povolovacím procesem, a bude prováděna kontrola souladu již vydaných stanovisek EIA se směrnicí EIA.</p> <p>Metodická pomůcka pro projekty s povolovacím procesem vydána 20. 8. 2014 MŽP a MMR. U projektů a ukončeným povol. procesem před nabytím účinnosti novely, bude vyhodnocen soulad povol. procesu se směrnicí EIA. K tomu zřízena PS. Podrobnější specifikace v Příloze 7.</p>
			Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění směrnic EIA a SEA	ano	<p>§21 a 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí</p> <p>§21 zákona č. 312/2001 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků</p> <p>UV 30.11.2005 č. 1542</p>	<p>Gestor PP: Plnění ANO</p> <p>MŽP metodicky vede všechny pracovníky provádějící směrnice EIA a SEA. Dále realizuje v součinnosti s MMR-NOK školení pro pracovníky ŘO. Informace z oblasti EIA a SEA jsou pro pracovníky šířeny prostřednictvím informačního systému a metodických pokynů. Krajsští úředníci pravidelně využívají také možnosti</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostredi http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr + záložka legislativa, pokyny, sdělení atd. http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce + záložka legislativa, pokyny, sdělení http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny/Metodika-rozvoje-lidskych-zdroju	<p>individuální konzultace. Pracovníci provádějící směrnice EIA a SEA jsou kvalifikováni k poradenství v oblasti EIA a SEA. Krajské úřady prokazují zvláštní odbornou způsobilost v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí. Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením.</p> <p>Součástí vzdělávání pracovníků podílejících se na implementaci směrnice EIA jsou rovněž informace o aktuálním stavu infringementového řízení a o nové právní úpravě v oblasti EIA. Podrobněji specifikováno v rámci akčního plánu v gesci MŽP v příloze č. 7.</p>
			Opatření k zajištění dostatečné správní kapacity	ano	§21 a 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí §21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků	Gestor PP: Plnění ANO V souladu se zákonem č. 111/2009 Sb., byl zahájen proces zefektivnění veřejné správy, na základě kterého jsou nyní průběžně stanovovány dostatečné počty pracovníků pro výkon státní správy, tedy i počet úředníků

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					<p>Usnesení vlády ČR ze dne 30. 11. 2005 č. 1542</p> <p>Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech</p> <p>http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostredi</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení atd.)</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/osoby/osoby</p>	<p>zajišťující provádění směrnice EIA a SEA.</p> <p>Tento počet odpovídá aktuálním požadavkům na správní kapacitu reagující na změnu podmínek.</p> <p>Technická pomoc je zajišťována skrze informační systém a metodické pokyny a pomocí systému autorizovaných expertů.</p> <p>Podrobněji specifikováno v rámci akčního plánu v gesci MŽP v příloze č. 7.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
<p>7. Existence statistického základu nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů.</p> <p>Existence systému ukazatele výsledků nezbytného pro výběr opatření, jež budou nejúčinněji přispívat k dosahování požadovaných výsledků, k sledování pokroku při plnění cílů a k provedení posouzení dopadů.</p>	<p>Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech</p> <p>Uplatnitelnost bude dokladována v relevantních programech</p>	Částečně	<p>Jsou vypracována opatření pro včasný sběr a agregaci statistických údajů, která obsahují tyto prvky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určení zdrojů a mechanismů pro zajištění statistického ověřování, 	NE		<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>9. srpna 2013 byl usnesením vlády č. 597 schválen závazný metodický pokyn určující pravidla pro tvorbu indikátorových soustav (MP indikátorů 2014-2020). Připravováno technické řešení v rámci monitorovacího systému MS2014+. V rámci přípravy indikátorové soustavy dochází k posuzování jednotlivých ukazatelů s ohledem na jejich relevanci, jednoznačnost a také dostupnost. Při přípravě probíhá spolupráce také s ex-ante hodnotiteli programů. U relevantních výsledkových indikátorů, jejichž zdrojem jsou centrální statistiky, je nastavována spolupráce s (ČSÚ) na pravidelné dodávání potřebných dat.</p> <p>ŘO: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>V rámci přípravy indikátorové soustavy dochází k posuzování jednotlivých ukazatelů s ohledem na jejich relevanci, jednoznačnost a také dostupnost. Při přípravě probíhá</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						spolupráce také s ex-ante hodnotitelem OP ŽP 2014-2020.
			Jsou vypracována opatření pro včasný sběr a agregaci statistických údajů, která obsahují tyto prvky: <ul style="list-style-type: none"> • opatření pro zveřejňování a zpřístupňování souhrnných informací veřejnosti, 	ano	http://www.s-f.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny	Gestor PP: Plnění ANO Z metodického hlediska splněno v podobě následujících závazných metodických pokynů: MP evaluace (schválen ÚV 597/2013), kde je zapracován požadavek na povinné zveřejňování všech evaluačních výstupů. MP monitorování (schválen), která definuje obsah a pravidelné zveřejňování zpráv o průběhu implementace.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						MP publicita (schválen ÚV 44/2014), který definuje závazná pravidla pro tvorbu jednotného webu ESI fondů.
			<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <ul style="list-style-type: none"> výběru ukazatelů výsledků pro každý program, jež budou vypovídat o motivaci k výběru strategických kroků financovaných z programu, 	NE		<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Probíhá příprava indikátorových soustav programů a spolupráce s ČSÚ pro definování zdrojů statistických dat.</p> <p>V rámci přípravy programových dokumentů probíhá intenzivní spolupráce mezi MMR-NOK, ŘO a ex-ante hodnotiteli, kladen důraz na správné nastavení intervenční logiky programu včetně soustavy indikátorů. Indikátorové soustavy a tvorba programově specifických indikátorů je připravována dle závazného (MP indikátorů 2014-2020 a respektuje požadavky EK včetně obsahu této předběžné podmínky. V souladu s MP monitorování a MP evaluace budou pravidelně probíhat hodnocení plnění stanovených cílů. Závěry provedených evaluací budou vodítkem k případné</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategii, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>revizi strategie resp. programového dokumentu.</p> <p>ŘO: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Při přípravě programového dokumentu OP ŽP probíhá intenzivní spolupráce mezi MMR-NOK, MŽP a ex-ante hodnotitelem. MŽP si zadalo vypracovat analýzu k nastavení indikátorové soustavy od externí konzultantské firmy, jejíž výstupy byly využity v OP ŽP 2014-2020.</p>
			<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytyčení cílů pro tyto ukazatele, 	NE		<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Budou součástí programových dokumentů. Nastavení výchozích a cílových hodnot je prováděno v rámci přípravy programů. Průběžně ve spolupráci s ex-ante hodnotiteli probíhá expertní posuzování relevance hodnot ve vazbě na alokaci pro dané téma.</p> <p>ŘO: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Nastavení výchozích a cílových hodnot je prováděno v rámci přípravy OP ŽP</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						2014-2020. Průběžně ve spolupráci s ex-ante hodnotiteli probíhá expertní posuzování relevance hodnot ve vazbě na alokaci pro dané téma.
			<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <ul style="list-style-type: none"> musí být zajištěn soulad každého ukazatele s těmito podmínkami: robustností a statistickou validací, jasným normativním výkladem, souladem se strategiemi, včasným sběrem údajů, 	NE		<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Je součástí programových dokumentů. Stejná pravidla jsou součástí MP indikátorů (schváleno ÚV 597/2013).</p> <p>ŘO: Plnění CASTEČNĚ</p> <p>Při přípravě programového dokumentu OP ŽP probíhá intenzivní spolupráce mezi MMR-NOK, MŽP a ex-ante hodnotiteli, kdy je kromě jiných témat kladen důraz na správné nastavení intervenční logiky programu (resp. teorie změny) včetně navazující soustavy indikátorů. Indikátorové soustavy a tvorba programově specifických indikátorů je připravována koordinovaně dle závazného metodického pokynu pro tvorbu indikátorů (MP indikátorů 2014-2020) a</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						respektuje požadavky EK včetně obsahu této předběžné podmínky.
			Postupy zajišťující, aby všechny operace financované z programu používaly účinný systém ukazatelů.	NE	http://www.s-f.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Metodicke-pokyny	<p>Gestor PP: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>Povinné postupy pro splnění kritéria jsou součástí schváleného závazného metodického prostředí: MP indikátory (ÚV 597/2013 a MP výběr a hodnocení projektů (schválen ÚV 873/2013), které definují závazná pravidla pro výběr a plnění alespoň jednoho indikátoru ve vazbě na specifický cíl. V rámci uvedeného pokynu jsou současně promítnuty principy 3E pro výběr a hodnocení operací. Závazné a jednotné metodické konstrukce všech indikátorů používaných v rámci programů a každé operace jsou definovány v rámci tzn. NČI2014+.</p> <p>ŘO: Plnění ČÁSTEČNĚ</p> <p>MŽP bude postupovat dle závazného metod. pokynu a bude využívat v rámci OP ŽP 2014-2020 indikátory stanovené v rámci finalizovaného NČI2014+. Metodická pravidla jsou reflektována</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/ částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné příslušné dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>v rámci připravovaného MS2014+, kde bude technicky zajištěna automatická agregace dat z úrovně programů.</p> <p>Ze strany MŽP je připravována navazující programová dokumentace (PŽ/P, Operační manuál), která reflektuje schválené závazné metodické pokyny.</p>

Tabulka č. 85: Určení příslušných předběžných podmínek a posouzení jejich plnění

Přeběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Přeběžná podmínka splněna: ano/ne/částecně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
4.1. Byla provedena opatření na podporu nákladově efektivního zvyšování energetické účinnosti koncového uživatele nákladově efektivních investic energetické účinnosti a výstavbě a renovaci budov.	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Ne	Těmito opatřeními jsou: opatření k zajištění minimálních požadavků týkajících se energetické náročnosti budov v souladu s články 3, 4 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU,	Ne	zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	Transpozice směrnice byla provedena implementací do zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, konkrétně novelou zákona č. 318/2012 Sb. ze dne 24. října 2012. V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335(zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012. Dne 18. 10. 2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK. Odpověď ČR na odůvodněné stanovisko byla odeslána 20. 12. 2013. MPO zpracovalo akční plán k plnění podmínky.
			Opatření nezbytná pro zavedení systému certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU,	Ne	zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335 (zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012 (viz též výše). Dne 18. 10. 2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK. Odpověď ČR na odůvodněné stanovisko byla odeslána 20. 12. 2013. MPO zpracovalo akční plán k plnění podmínky.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
			opatření k zajištění strategického plánování v oblasti energetické účinnosti v souladu s článkem 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU.	Ne	1. Zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v ČR	<p>Zpráva byla zaslána Evropské komisi.</p> <p>V současné době je s ČR vedeno řízení o porušení Smlouvy o FEU č. 2014/0317. EK vytýká ČR nevhodnou transpozici směrnice 2012/27/EU. Transpoziční lhůta uplynula dne 5. 6. 2014. Dne 22. 7. 2014 obdržela ČR formální upozornění. Odpověď ČR na formální upozornění EK byla odeslána 22. 9. 2014.</p> <p>MPO zpracovalo akční plán k plnění podmínky.</p>
			Opatření v souladu s článkem 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES, zajišťující, aby pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci vybaveni individuálními měřiči.	Ne	zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a zákon č. 458/2000 Sb., a jeho prováděcí vyhlášky	<p>V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – věcné řízení z důvodu namítané nesprávné transpozice čl. 13 směrnice 2006/32/ES (směrnice o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách), které bylo zahájeno 22. 3. 2013 (řízení č. 2013/4007). Řízení je ve fázi odůvodněného stanoviska, odpověď na odůvodněné stanovisko byla odeslána 27. 3. 2014.</p> <p>MPO zpracovalo akční plán k plnění podmínky.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osa, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
4.3. Byla provedena opatření na podporu výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů.	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Ano	V souladu s čl. 14 odst. 1 a čl. 16 odst. 2 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES jsou k dispozici transparentní režimy podpory, přednostní přístup k distribuční soustavě či zaručený přístup a přednost při spouštění zařízení, jakož i jednotná pravidla pro hrazení a sdílení nákladů na technické úpravy, jež byla zveřejněna.	Ano	zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a prováděcí právní předpisy	
		Ano	Členský stát přijal národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů v souladu s článkem 4 směrnice 2009/28/ES.	ano	<u>Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020</u>	
5.1. Předcházení riziku a jeho řízení: Existence	Prioritní osa 1: Zlepšování	Částečně	Je zavedeno vnitrostátní nebo regionální	Ne	http://www.mzp.cz/cz/mapy_povodnoveho_nebezpeci_rizik_odkaz	Částečné plnění na úrovni kritéria. Plnění některých kritérií v této oblasti vyplývá z platné národní legislativy. V současné době existuje,

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částecně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládnutí katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu	kvality vody a snižování rizika povodní; Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu		posouzení rizik obsahující tyto prvky:		http://www.icpdr.org/participate/danube_river_basin_management_plan http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=513&L=1 http://www.mkoo.pl/show.php?fid=2808&lang=CZ http://www.mzp.cz/cz/plany_narodnich_casti_mezinarodnich_povodi http://www.mzp.cz/cz/plany_oblasti_povodi http://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelestva-v-ceske-republice.aspx Podrobnější specifikace v akčním plánu 5.1 v příloze č. 7.	připravuje se nebo probíhá aktualizace několika vnitrostátních koncepčních či plánovacích dokumentů, které se stávajícími riziky zabývají: - Plány pro zvládnutí povodňových rizik - Plány povodí - Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 - Koncepce environmentální bezpečnosti 2012–2015 s výhledem do roku 2020, Koncepce environmentální bezpečnosti 2015–2020 s výhledem do roku 2030 - Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 - Politika územního rozvoje České republiky 2008 Předpokladem pro zpřesnění hodnocení a omezení rizik s ohledem na klimatickou změnu je schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále adaptační

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						strategie) a plnění opatření k realizaci výše uvedených koncepcí a plánů. Podrobnější specifikace v akčním plánu 5.1 v příloze č. 7.
			popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku	Ne	Systém integrované výstražné služby: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/meteo/om/sivs/sivs.html Hlásná a předpovědní povodňová služba: http://hydro.chmi.cz/hpps/ METEOALARM: http://www.meteoalarm.eu/ http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-v-oblasti-krizoveho-rizeni.aspx http://www.hzscr.cz/clanek/dokumenty-ke-stazeni.aspx	Částečné plnění na úrovni kritéria. ČHMÚ provozuje varovnou hlášenou předpovědní službu zahrnující extrémní meteorologické jevy (srážky, teploty, vítr), povodně a sucho v rámci Systému integrované výstražné služby (SIVS) a Hlášené a předpovědní povodňové služby a je součástí evropského výstražného systému METEOALARM. Rizika přírodních katastrof na území ČR jsou obsažena v Databázi zdrojů rizika, kterou zpracovává a provozuje MŽP a zpřístupňuje ústředním správním úřadům. Kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku dosud nebyla nastavena, to bude možné po přijetí adaptační strategie. ČR disponuje nejen komplexem tzv. krizové legislativy, nýbrž i uceleným souborem dokumentů týkajících se postupu.. Podrobnější specifikace v akčním plánu 5.1 v příloze č. 7.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/seznam-prehled-metodik-pro-analyzu-rizik http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/zasady-pro-pripravu-a-provedeni-cviceni-organu-krizoveho	
			popis scénářů s jedním rizikem a s více riziky,	ano	http://portal.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_10_Zmena_klimatu/P4_1_10_6_Projekt_VaV&last=false Ukázky krizových plánů krajů např.: http://www.hzscr.cz/clanek/krizovy-plan-jihoceskeho-kraje.aspx http://www.hzscr.cz/clanek/dokumetace-havarijni-a-krizove-pripravenosti.aspx Ukázky krizových plánů obcí s rozšířenou působností např.: http://www.olomouc.eu/obcan/bezpecnost/krizove-rizeni/krizovy-plan	<p>ČR disponuje dokumenty obsahujícími popisy scénářů, ať už s jedním či s více riziky.</p> <p>V rámci projektu VaV (SP/1a6/108/07) byly aktualizovány scénáře vývoje klimatu na území ČR v sektorech vodního hospodářství, zemědělství a lesnictví, identifikovány možné dopady změny klimatu a popsána rizika, jež se těchto oblastí dotýkají.</p> <p>Na základě hodnocení rizik v ČR bylo zjištěno, že závažná je převážně kombinace antropogenních a přírodních zdrojů rizika.</p> <p>ČR disponuje dokumenty týkajícími se posuzování rizik (včetně rizik způsobených přírodními vlivy) na celostátní úrovni a na regionální úrovni. Každý kraj i obec s rozšířenou působností má povinnost vytvořit krizový plán, kde jsou zohledňovány pravděpodobné krizové situace, včetně těch, které mají vazbu na změny klimatu.</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
					http://www.c-budejovice.cz/cz/mesto/krizove-rizeni/stranky/krizova-dokumentace-a-plany.aspx	<p>Zpracovatelem je Hasičský záchranný sbor České republiky.</p> <p>MV-GŘ HZS ČR vypracovalo Metodiku zpracování krizových plánů.</p> <p>Podrobnější specifikace v akčním plánu 5.1 v příloze č. 7.</p>
			případné zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.	Ne		<p>Částečné plnění na úrovni kritéria. Vnitrostátní strategií pro přizpůsobení se změně klimatu je připravovaná Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Současný návrh bude předložen ke schválení po posouzení procesem SEA v září 2015.</p> <p>Principy adaptace na změnu klimatu v souladu s návrhem adaptační strategie jsou zohledněny ve schválené Státní politice životního prostředí. Návrh adaptační strategie je odpovídajícím způsobem zohledňován v připravovaných Plánech pro zvládnutí povodňových rizik a aktualizovaných Plánech povodí a Koncepci environmentální bezpečnosti. Případné relevantní změny adaptační strategie (jež mohou být vyvolané procesem SEA nebo MPŘ) budou do Plánů pro zvládnutí povodňových rizik a Plánů povodí uplatněny v rámci připomínek veřejnosti (do 22. 6. 2015) a do Koncepce environmentální bezpečnosti</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						před jejím schválením (do 31. 12. 2015). Adaptační strategie bude po svém schválení uplatněna v odpovídající krizové dokumentaci dotčených resortů do 31. 12. 2015
6.1. Vodní hospodářství: Existence a) politiky pro stanovení poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajícího podílu různých způsobů využívání vody na úhradě nákladů na vodohospodářské služby v sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice	Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní Prioritní osa 3: Odpady a materiálů é toky, ekologické zátěže a rizika	Částečně	V odvětvích podporovaných z prostředků EZFRV, EFRR a Fondu soudržnosti, členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a	Ne	Zásada byla implementována v rámci novely vodního zákona (zákon č. 254/2001 Sb.). Rámcová směrnice pro vodní politiku byla plně transponovaná novelou č. 150/2010 Sb. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) přijatou v roce 2010 a souvisejícími prováděcími předpisy, které byly přijaty v průběhu roku 2011. Také povodňová směrnice již byla plně transponována. Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.1 v příloze č. 7.	Částečné plnění na úrovni kritéria. Působnost ústředního správního orgánu na úseku vodního hospodářství je sdílena mezi čtyřmi ministerstvy. Nejdůležitějšími z nich jsou resorty zemědělství a životního prostředí. Ministerstvo dopravy vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech užívání povrchových vod k plavbě. Ministerstvo obrany vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů. Ministerstvo financí (není ústředním správním úřadem na úseku vodního hospodářství) pak reguluje oblast cen, ve které pomocí věcně usměrňovaných cen vykonává cenovou kontrolu nad vodným a stočným – cenami pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod a nad cenami za platby za odběry povrchové vody.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částecně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
podporované příslušnými programy.			klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.			
			Přijetí plánu povodí pro oblasti povodí v souladu s článkem 13 směrnice 2006/60/ES	Ne	http://www.icpdr.org/participate/danube_river_basin_management_plan http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=513&L=1 http://www.mkoo.pl/show.php?fid=2808&lang=CZ http://eagri.cz/public/web/file/32725/PHP_anglicky_web.pdf http://www.mzp.cz/cz/plany_narodnich_casti_mezinarodnich_povodi http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/plan_hlavnich_povodi/\$FILE/OOV-PHP-20070523.pdf http://www.mzp.cz/cz/plany_oblasti_povodi Podrobnější specifikace v akčním plánu 6.1 v příloze č. 7.	Částečné plnění na úrovni kritéria. Byly přijaty plány povodí na třech úrovních (mezinárodní, národní, plány oblastí povodí) zpracování ve stanoveném termínu. Splnění plánovacího období dle Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES bylo reportováno Evropské komisi. V současnosti jsou tyto plány v platnosti v příslušných povodích do doby schválení aktualizovaných plánů povodí. Budou zpracovávány plány pro druhé plánovací období v souladu s Rámcovou směrnicí o vodní politice. Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.1 příloze č. 7.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
6.2. Odpadové hospodářství: Podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména vypracování plánů nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií způsobů nakládání s odpady.	Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže	Částečně	Komisi byla předložena zpráva o provádění požadovaná čl. 11 odst. 5 směrnice 2008/98/ES ohledně pokroku při plnění cílů stanovených v článku 11 směrnice 2008/98/ES	Ano	Splněno dle požadavku čl. 11 odst. 5 směrnice 2008/98/ES zasláním dotazníku dne 16. 10. 2013 na EK.	Dne 16. 10. 2013 byl Evropské komisi předložen Dotazník „Pro zprávy členských států o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech“, ze kterého Evropská komise dovozuje pokrok při plnění cílů uvedených v čl. 11 směrnice 2008/98 ES.
			Existence jednoho nebo více plánů pro nakládání s odpady, jak požaduje článek 28 směrnice 2008/98/ES,	Ne	Nařízení vlády č. 352/2014 Sb.	Částečné plnění na úrovni kritéria. Aktuálně je schválený POH ČR na období 2015 – 2024.

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částečně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>Současně jsou připravovány krajské POH, které musí být hotovy do 18 měsíců od přijetí národního POH ČR.</p> <p>Plány budou zaslány EK, která posoudí jejich soulad se směrnicí 2008/98/ES, ve vztahu k podpoře výstavby či modernizace zařízení na energetické využití odpadů.</p>
			Existence programů předcházení vzniku odpadů, jak požaduje článek 29 směrnice 2008/98/ES.	Ano	<p>Dne 27. 10. 2014 byl Program předcházení vzniku odpadů schválen vládou ČR.</p> <p>http://www.mzp.cz/cz/predchazeni_vzniku_odpadu_navrh</p>	Dne 27. 10. 2014 byl Program předcházení vzniku odpadů schválen vládou ČR a dne 18. 11. 2014 byl zaslán na EK. Cíle a opatření Programu předcházení vzniku odpadů jsou součástí nového POH ČR 2015 – 2024. Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.2 v příloze č. 7.
			Byla přijata nezbytná opatření k dosažení cílů týkajících se přípravy na opětovné použití a recyklaci odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.	Ne	<p>Zákon 477/2001 Sb., o obalech, § 9 odst. 10.</p> <p>Novela zákona o odpadech č. 229/2014 Sb.</p> <p>POH ČR 2015 – 2024 a 14 krajských POH</p>	<p>Částečné plnění na úrovni kritéria. Česká republika v současné době postupně naplňuje cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené metodiky (2 ze 4 EK nabízených). Je zde však nejistota spočívající v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle.</p> <p>V ČR je i nadále zahušťována síť pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům</p>

Předběžná podmínka	Prioritní osy, kterých se podmínka týká	Předběžná podmínka splněna: ano/ne/částecně	Kritéria	Kritéria splněna ano/ne	Odkaz (odkaz na strategie, právní akt nebo jiné relevantní dokumenty, včetně odkazů na příslušné oddíly, články či odstavce, doplněné o internetové odkazy nebo přístup k celému znění)	Vysvětlení
						<p>z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (viz bod 1).</p> <p>Komisi prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je jím pokryto cca 10 – 15 % domácností. S možností výběru tohoto systému platby za komunální odpad se uvažuje i v nové (v současné době připravované) legislativě (věcný záměr zákona o odpadech).</p> <p>Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.2 v příloze č. 7.</p>

9.2 Popis opatření ke splnění předběžných podmínek, odpovědných subjektů a harmonogramu

Tabulka č. 86: Opatření, která je třeba přijmout, aby byly splněny obecné předběžné podmínky

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
4 Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách v oblasti fondů ESI	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<p>Bude připraven zcela nový zákon o vz, který bude představovat transpozici nových zadávacích směrnic.</p> <p>18.4.2016</p> <p>Základními principy nového zákona:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) transpozice všech relevantních (povinných) ustanovení, 2) obdobný režim pro podlimitní vz, 3) snížení administrativní náročnosti zadávání, 4) zvýšení elektronizace (použití elektronických nástrojů) při zadávání bude odpovídat povinností uvedeným v nových směrnících, <p>a) ČR k 18. 4. 2016 přijme zákonnou úpravu o povinném elektronickém zadávání vz v souladu se směrnicemi 2014/23/ES, 2014/24/ES a 2014/25/ES. Zavedení elektronizace v termínech požadovaných SM EU 2014/24.</p> <p>b) spuštění ostrého provozu Národního elektronického nástroje (NEN). 1. 10. 2015</p> <p>c) Vláda ČR rozhodne o povinnosti používat NEN pro jednotlivé druhy zadavatelů. 31. 12. 2016</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) zohlednění zásady proporcionality v zadávacím řízení 6) na základě analýz rozhodovací praxe UOHS a kontrolních a auditních zjištění budou zpracovány návrhy na úpravu legislativy 31. 12. 2015 	31. 12. 2016;	MMR

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<p>Provedení série opatření, jejichž cílem bude zefektivnění dohledové činnosti ÚOHS - zejména s ohledem na zkrácení lhůt k rozhodování.</p> <p>Nelegislativní opatření:</p> <p>1) Standardizace podnětů k zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele zasílaných ŘO. 30. 6. 2015</p> <p>Legislativní:</p> <p>2) Dne 6. 3. 2015 vstoupila v účinnost Technická novela ZVZ, která upravuje řízení před ÚOHS. Předmětem úpravy je povinnost účastníků řízení předkládat veškeré návrhy a důkazní prostředky co nejdříve, nejpozději do 15 dnů od zahájení řízení.</p> <p>3) Při přípravě nového zákona dojde k dalšímu zvýšení elektronizace řízení před ÚOHS (povinnost zasílat dokumentaci v elektronické podobě) a zefektivnění činnosti ÚOHS. 18. 4. 2016</p> <p>MMR předloží Evropské komisi informaci o pokroku ve věci zpoždění s rozhodovací činností ÚOHS.</p> <p>30. 6. 2016 Zpráva o pokroku v rámci činnosti ÚOHS zahrnující body 1), 2) a 3)</p>	18. 4. 2016	MMR, ÚOHS MMR MMR MMR, ÚOHS
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách	<u>MMR zpracovává každý rok zprávu o činnosti a pokroku tzv. Progress report, který bude sloužit jako hlavní nástroj identifikace nejčastějších pochybení a</u>	31. 12. 2016	MMR, ŘO

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
	prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<p><u>problémů v rámci zadávání. Po provedení identifikace problému budou vydefinována i opatření</u></p> <p>Zpráva bude obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) seznam analyzovaných podkladů - rozhodnutí UOHS, soudů, Soudního dvora EU auditních zpráv, které v ČR budou provádět auditoři z EÚD a EK, se zaměřením na analýzu negativních a pozitivních zjištění b) Vyhodnocení souladu nastavení metodického prostředí s aplikační praxí a relevantní legislativou c) Vyhodnocení aplikační praxe v oblasti kontrol d) Vyhodnocení funkčnosti systému prevence e) Seznam přijatých opatření (zpracovaná metodická doporučení, případné úpravy legislativních předpisů či metodik) f) analýzu dopadů přijatých opatření a analýzu příčin chybovosti. g) Návrhy opatření legislativního i nelegislativního charakteru vydefinovaného na základě výše uvedených bodů, včetně harmonogramu. <p>31. 12. 2015</p> <p>31. 12. 2016</p>		
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<p><u>Zajištění souladu nastavení metodického prostředí napříč RO s aplikační praxí a relevantní legislativou:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Gestor ZVZ ověří pomocí připravených kontrolních listů, zda každý jeden řídicí orgán převzal Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 do své řízené dokumentace programu. 2) Každoročně v rámci výše uvedené Progress report bude vyhodnocena potřeba provedení aktualizace Metodického 	31. 12. 2016	MMR, RO

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
		<p>pokynu pro oblast zadávání veřejných zakázek pro programové období 2014-2020.</p> <p>V případě, že bude shledána nutnost této aktualizace, bude provedena nejpozději do pěti měsíců od vydání progress report.</p> <p>30. 6. 2015</p> <p>(v návaznosti na schvalování programů nejpozději do 31.12.2015)</p> <p>31. 12. 2015</p> <p>31. 12. 2016</p>		
	<p>Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů</p>	<p><u>Sjednocení a zlepšení aplikační praxe v oblasti kontrol.</u></p> <p>Na základě analýz jednotlivých zjištění budou vydávána doporučení pro ŘO ve věci kontroly veřejných zakázek.</p> <p>Metodická doporučení budou projednávána na PS Veřejné zakázky.</p> <p>Posuny v rámci této oblasti budou součástí Progress report.</p> <p>31. 12. 2015</p> <p>31. 12. 2016</p>	31. 12. 2016	MMR
	<p>Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů</p>	<p>Vytvoření efektivního systému prevence za účelem ex ante realizace preventivních opatření.</p> <p>PS Veřejné zakázky ze sítě expertů napříč ŘO, členy jsou mimo ŘO a MMR i experti MF, ÚOHS a krajů. Činnost skupiny je především preventivní a slouží jako komunikační kanál.</p>	31. 12. 2016	MMR, ŘO

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
		<p>V relevantních případech budou vydávána doporučení. Doporučení budou projednávána na PS Veřejné zakázky a formalizována aktualizací Metodického pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020, který je pro ŘO závazný.</p> <p>Zprostředkovaně přes ŘO budou vydávána doporučení pro příjemce (zadavatele) jak správně postupovat při zadávání vz a jakých postupů se naopak vyvarovat.</p> <p>V mezidobí provádění aktualizací budou (mohou být) v urgentních případech vydávána metodická stanoviska ministra pro místní rozvoj, která budou pro ŘO závazná.</p> <p>Každý rok zpracuje MMR zprávu o činnosti skupiny a zejména o obsahu a způsobu realizace jednotlivých doporučení. Zpráva bude součástí Progress report.</p> <p>31. 12. 2015</p> <p>31. 12. 2016</p>		
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<p><u>Opatření ke zlepšení systému šíření informací:</u></p> <p>Ke zlepšení systému šíření informací a zvýšení informovanosti všech subjektů v oblasti zadávání budou přijata následující opatření:</p> <p>1) Technická úprava Info-fóra na Portálu o veřejných zakázkách a koncesích za účelem zlepšení uživatelské přívětivosti a snadného vyhledávání týkající dobré a špatné praxe při přípravě a vedení zadávacího řízení na základě klíčových slov.</p>	31. 12. 2015	MMR

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
		<p>Portál je veřejně přístupný pro subjekty implementační struktury i příjemce (zadavatele).</p> <p>2) Rozšíření databáze gestora ZVZ (uvedené v bodě 7 nelegislativních opatření v předchozí tabulce) o další stěžejní Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, českých soudů a Soudního dvora EU a vybraných anonymizovaných nejčastějších auditních zjištění v této oblasti, tak aby databáze tvořila ucelený rámec pro celou oblast zadávání.</p>		
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	<u>Gestor protikorupční strategie se zavazuje promítnout směrnice EU směřující k transparentnosti zadávání veřejných zakázek do závazků definovaných v protikorupční strategii vždy bezprostředně následující. Obdobným způsobem budou vždy bezprostředně po přijetí relevantní legislativy promítnuty, jak směrnice uvedené výše tak ustanovení národní legislativy s tímto související do jednotného metodického prostředí pro fondy ESI.</u> V návaznosti na aktuální vývoj v oblasti přijímání legislativy EU budou promítány nové závazky do aktuálních vydání protikorupční strategie a jednotného metodického prostředí pro fondy ESI.	Nelze vydefinovat	ÚV/MMR
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	Pravidla pro zadávání budou stanovena v operačním manuálu OP ŽP a v pravidlech pro žadatele a příjemce. Budou plně respektovat platnou legislativu EU a ČR a Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020.	30. 6. 2015	MŽP
	Opatření pro účinné uplatňování předpisů Unie o veřejných zakázkách prostřednictvím odpovídajících mechanismů	MŽP zpracuje analýzu nejčastějších pochybení, kterých se v oblasti VZ dopouštěli žadatelé v OP ŽP 2007-2013, předběžné závěry budou prezentovány na MV OP ŽP 2007-2013, v létě 2015. Poté budou tyto informace uveřejněny MŽP na webových stránkách OP ŽP.	31. 8. 2015	MŽP
	Opatření k posílení správní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách.	Přijetí dalších 4 pracovníků gestorem PP, (některé výše uvedené činnosti metodického charakteru budou zajišťovat i další pracovníci gestora ZVZ, kteří nejsou přímo vyčleněni na agendu ESI fondů, protože jde o obecnou metodickou činnost, kterou gestor ZVZ provádí v rámci své působnosti).	30. 6. 2015	MMR
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI	Zpracování závěrečné evaluace Systému vzdělávání 2007-2013.	31. 12. 2015	MMR

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI	<p>Vytvoření Systému vzdělávání 2014-2020, který bude vycházet z již osvědčeného Systému vzdělávání 2007-2013 a bude dále inovován. Moduly vzdělávání v oblasti veřejných zakázek budou:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základní pojmy ZVZ 2. Příprava zadávacích podmínek, definování předmětu veřejné zakázky 3. Hodnotící kritéria 4. Kvalifikační předpoklady 5. Nejčastější chyby zadavatelů v zadávacím řízení 6. Výjimky ze ZVZ 	31. 12. 2015	MMR
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI	<p>Zajištění proškolení všech relevantních zaměstnanců ŘO a ZS zabývajících se zadáváním veřejných zakázek v souvislosti s přijetím nového Metodického pokynu k zadávání Veřejných zakázek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gestor ZVZ proškolí řídicí orgány a zprostředkující subjekty v zadávání veřejných zakázek podle postupů stanovených v ZVZ a podle postupů stanovených v Metodickém pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 (prezenční vzdělávací akce). 2) Ve spolupráci s NOK a ŘO a na jeho žádost bude gestor ZVZ stejným způsobem vzdělávat také příjemce (zadavatele). 	30. 6. 2015	MMR, ŘO
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů ESI	<p>Gestor ZVZ vytipuje v nových zadávacích směrnicích EU novou právní úpravu, kterou považuje za problematickou/rizikovou (např. s ohledem na to, že dříve nebyla používána, nebo je významněji pozměněna oproti předchozímu období), a uskuteční vzdělávací akce na toto téma pro subjekty implementační struktury.</p> <p>31. 12. 2015</p> <p>31. 12. 2016</p>	31. 12. 2016	MMR
	Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro	Podání žádosti k projektu Akademie veřejného investování:	31. 7. 2016	MMR

Nesplněná nebo částečně splněná použitelná <u>obecná</u> předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
výsledků a k provedení posouzení dopadů	<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběru ukazatelů výsledků pro každý program, jež budou vypovídat o motivaci k výběru strategických kroků financovaných z programu, 	<p>Dopracování Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014-2020.</p> <p>Dopracování a schválení strategie programů a potřebné navazující programové dokumentace</p> <p>Příprava a schválení evaluačních plánů programů a Dohody o partnerství, které budou definovat indikativní harmonogram plánovaných evaluačních aktivit programů.</p>	30. 6. 2016	MMR, ŘO
	<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <p>vytyčení cílů pro tyto ukazatele</p>	Schválení programů	31. 10. 2015	MMR, ŘO, Úřad vlády, EK
		Schválení programů na úrovni ŘO	31. 5. 2015	MŽP
	<p>Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:</p> <p>musí být zajištěn soulad každého ukazatele s těmito podmínkami: robustností a statistickou validací, jasným normativním výkladem, souladem se strategiemi, včasným sběrem údajů,</p>	<p>Nastavení spolupráce s ČSÚ pro pravidelné dodávání potřebných statistických dat.</p> <p>Dopracování monitorovacího systému zajišťující sběr a agregaci dat z operací (MS2014+).</p> <p>Ve spolupráci s ŘO OPZ připravit technické řešení sběru údajů o účastnících intervencí tzv. IS ESF2014+, které bude zajišťovat automatické provazby na vybrané datové zdroje České správy sociálního zabezpečení a Úřadu práce, které jsou nezbytné pro vyhodnocení úspěšnosti ESF intervencí.</p>	31. 3. 2016	MMR, ŘO, ČSÚ, ČSSZ, ÚP
	Postupy zajišťující, aby všechny operace financované z programu používaly účinný systém ukazatelů	Příprava programové dokumentace (příručky pro žadatele a příjemce), které budou reflektovat jich schválená závazná metodická pravidla.	31. 10. 2015	MMR, ŘO

Tabulka č. 87: Opatření, která je třeba přijmout, aby byly splněny tematické předběžné podmínky

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
4.1. Byla provedena opatření na podporu nákladově efektivního zvyšování energetické účinnosti u koncového uživatele a nákladově efektivních investic do energetické účinnosti při výstavbě a renovaci budov.		Opatření k zajištění minimálních požadavků týkajících se energetické náročnosti budov v souladu s články 3, 4 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU,	Úprava zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a vyhlášky č. 78/2013 Sb. Předložení návrhu vládě 7/2014 Předložení Parlamentu 9/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015	1. 7. 2015	MPO
		Opatření nezbytná pro zavedení systému certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU,	Úprava zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a vyhlášky č. 78/2013 Sb. Předložení návrhu vládě 7/2014 Předložení Parlamentu 9/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015	1. 7. 2015	MPO
		Opatření k zajištění strategického plánování v oblasti energetické	Novela zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií Předložení návrhu vládě 7/2014 Předložení Parlamentu	1. 7. 2015	MPO

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
		účinnosti v souladu s čl. 3 směrnice 2012/27/EU ³	9/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015		
			Novela energetického zákona (zákon č. 458/2000 Sb.): Předložení návrhu vládě 8/2014 Předložení Parlamentu 10/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015	1. 7. 2015	MPO
		Opatření v souladu s článkem 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES, zajišťující, aby pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci vybaveni individuálními měřiči.	Doplnění energetického zákona (zákon č. 458/2000 Sb.) a novelizace vyhlášky č. 194/2007 Sb., Předložení návrhu vládě 8/2014 Předložení Parlamentu 10/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015	1. 7. 2015	MPO
			úprava zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií:	1. 7. 2015	MPO

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
			Předložení návrhu vládě 7/2014 Předložení Parlamentu 9/2014 Předpokládané nabytí účinnosti 7/2015		
5.1. Předcházení riziku a jeho řízení: Existence vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládnání katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu	Je zavedeno vnitrostátní nebo regionální posouzení rizik obsahující tyto prvky:	Schválení Plánů pro zvládnání povodňových rizik	22. 12. 2015	MŽP a MZe, schvaluje vláda	
		Schválení aktualizovaných Plánů povodí	22. 12. 2015	MŽP a MZe, schvaluje vláda	
		Schválení Koncepce environmentální bezpečnosti 2015-2020 s výhledem do roku 2030	31. 12. 2015	MŽP, schvaluje vláda	
		Schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále adaptační strategie)	31. 10. 2015	Koordinuje a předkládá MŽP, schvaluje vláda.	
	popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku.	Zpracování komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu pro nejhroženější sektory	31. 12. 2015	MŽP / spolupráce MZe, MV, MPO, MD, MZdr	
		Definování kritérií pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku	31. 12. 2015	MŽP / spolupráce MZe, MV, MPO, MD, MZdr	
	případné zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.	Schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách v ČR (adaptační strategie)	31. 10. 2015	Koordinuje a předkládá MŽP, schvaluje vláda	

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
		<p>Případně zohlednění adaptační strategie v odpovídajících vnitrostátních nebo regionálních posouzeních rizik.</p> <p>Návrh adaptační strategie je odpovídajícím způsobem zohledňován v připravovaných Plánech pro zvládnání povodňových rizik a aktualizovaných Plánech povodí a Konceptci environmentální bezpečnosti. Případné relevantní změny adaptační strategie (jež mohou být vyvolané procesem SEA nebo MPŘ) budou do Plánů pro zvládnání povodňových rizik a Plánů povodí uplatněny v rámci připomínek veřejnosti (do 22. 6. 2015) a do Konceptce environmentální bezpečnosti před jejím schválením (do 31. 12. 2015). Adaptační strategie bude po svém schválení uplatněna v odpovídající krizové dokumentaci dotčených resortů do 31. 12. 2015.</p>	31. 12. 2015	Příslušná ministerstva.	
6.1. Vodní hospodářství: existence a) politiky stanovování poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajícího podílu různých způsobů využívání vody na úhradě nákladů na vodohospodářské služby v sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice podporované příslušnými programy.	V odvětvích podporovaných z prostředků EFRR, EFRR a Fondu soudržnosti, členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.	<p>Provedená ekonomická analýza by měla směřovat k:</p> <ul style="list-style-type: none"> • implementaci širší definice pro vodohospodářské služby a zahrnout ji do ekonomické analýzy a do úhrad nákladů, s ohledem na potenciální křížové subvencování, které by mohlo narušit cenovou politiku v sektorech, které jsou hrazeny z EFRR/FS. • spočítat a zahrnout do úhrad nákladů environmentální náklady a náklady na využívané zdroje, ale i náklady generované bodovými zdroji a také difúzními a plošnými zdroji. <p>Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.1 v příloze č. 7.</p>	31. 12. 2016	MŽP, MZe, MF	
	Přijetí plánu povodí pro oblasti povodí v souladu s článkem 13 směrnice 2006/60/ES	<p>Schválení aktualizovaných plánů povodí v souladu s Rámcovou směrnicí o vodách 2000/60/ES.</p> <p>Součástí aktualizovaných plánů povodí bude i aktualizovaná ekonomická analýza, která vzhledem k prioritám OPŽP bude</p>	22. 12. 2015	MŽP, MZe	

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
			<p>obsahovat analýzu návratnosti nákladů na vodohospodářské služby v podporovaných oblastech.</p> <p>Schválení plánů pro zvládnutí povodňových rizik v souladu se Směrnicí 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik.</p> <p>Zpracování zprávy a předání EK do 22. 3. 2016</p> <p>Podrobnější specifikace v rámci Akčního plánu 6.1 v příloze č. 7.</p>		
6.2. Odpadové hospodářství: podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména vypracování plánů pro nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií způsobů nakládání s odpady	Existence jednoho nebo více plánů pro nakládání s odpady, jak požaduje článek 28 směrnice 2008/98/ES;	<p>Aktuálně je schválený POH ČR na období 2015 – 2024.</p> <p>Současné jsou připravovány krajské POH, které musí být hotovy do 18 měsíců od přijetí národního POH ČR.</p> <p>Plány budou zaslány EK, která posoudí jejich soulad se směrnicí 2008/98/ES, ve vztahu k podpoře výstavby či modernizace zařízení na energetické využití odpadů.</p>	30. 6. 2016	MŽP	
	Byla přijata nezbytná opatření k dosažení cílů týkajících se přípravy na opětovné použití a recyklaci odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.	<p>Česká republika v současné době postupně naplňuje cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené metodiky. Je zde však nejistota spočívající v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle.</p> <p>Opatření:</p> <p>1) V ČR je i nadále zahušťována síť pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům</p>	31. 12. 2016	MŽP	

Tematické podmínky	předběžné	Nesplněná kritéria	Opatření, která je třeba přijmout	Lhůta (datum)	Subjekty odpovědné za plnění
			<p>z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (viz bod 1).</p> <p>2) Komisi prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je jím pokryto cca 10 – 15 % domácností. 3) Ekonomické nástroje jsou řešeny v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech (poplatek za skládkování, finanční rezerva, EPR - rozšířená odpovědnost výrobce, sankce, poplatek za nakládání s odpady pro občany, pokuty) a budou rovněž důležitou součástí nově připravované legislativy, což přispěje k naplnění kritéria č. 4 AP.</p> <p>Specifikováno v rámci Akčního plánu 6.2 v příloze č. 7.</p>		

10 Snížení administrativní zátěže pro příjemce

Opatření na snížení administrativní zátěže pro příjemce vychází ze zkušeností z programového období 2007-2013. Návrhy doporučení ke snižování administrativní zátěže byly identifikovány v průběhu realizace předešlých programů jak z centrální, tak programové úrovně. Na tomto základě vytvořilo MMR Doporučení ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce, v němž představilo soubor opatření, která by mohla k uvedenému cíli přispět. Materiál byl schválen usnesením vlády ČR č. 184/2012. Tímto usnesením bylo MMR zároveň pověřeno přípravou Jednotného metodického prostředí pro programové období 2014–2020, které má být jedním z důležitých nástrojů vedoucích k redukci administrativní zátěže.

Snížování administrativní zátěže bude probíhat také v rovině odstraňování legislativních bariér zamezujících efektivní implementaci ESIF v letech 2014 - 2020. Konkrétní opatření ke snížení legislativních bariér v podobě balíčků zpracovaných MMR-NOK schválila vláda usnesením č. 610/2012. Aktivita v této oblasti zohledňuje mj. nálezy českých a evropských orgánů vykonávajících kontrolu nebo audit.

Jednotné metodické prostředí, které je vytvořeno na národní úrovni, představuje základní stavební kámen. Tímto bude zajištěna standardizace postupů a pravidel, větší transparentnost procesů i přehlednost pravidel s pozitivním dopadem na nižší administrativní zátěž na straně příjemců podpory.

Nástroji jednotného metodického prostředí jsou především elektronizace procesů administrace, stanovení standardizovaných procesů s předem stanovenými lhůtami za účelem zkrácení délky lhůt při schvalování a proplácení podpory, harmonizace kontrolní činnosti, snížení počtu metodických dokumentů, nastavení a používání jednotné terminologie, příprava a používání jednotných webových stránek pro uveřejňování výzev, informací a dokumentace, stanovení základních pravidel propagace a informovanosti o podpoře ESIF, nastavení standardizovaných, závazných a vymahatelných pravidel poskytování podpory apod.

V rámci jednotlivých fází projektového cyklu budou realizována zejména následující opatření, která by měla přispět ke zjednodušení systému implementace a snížení administrativní zátěže žadatelů/příjemců.

Vyhlašování a řízení výzev k předkládání žádostí o podporu:

- Jednotný webový portál ESIF s informacemi o jednotlivých programech.
- Harmonogramy plánovaných výzev tvořené na 1 rok dopředu a harmonizované v rámci všech operačních programů, aby docházelo pouze k nezbytným souběhům jednotlivých vyhlašovaných výzev (např. s ohledem na plánované synergické výzvy).
- Používání jednotné terminologie při tvorbě metodické a implementační dokumentace.

Příprava a podání žádosti o podporu:

- Omezení údajů zadávaných žadatelem, důraz na automatizaci práce s daty, vazba na dostupné registry (MS2014+).

- Elektronické podávání žádostí o podporu, využití datových schránek, elektronická komunikace (MS2014+).
- Zanesení prvků zjednodušené teorie změny do formuláře žádosti o podporu (MS2014+, popř. nadstavba ŘO).
- Tvorba šablon a uživatelsky přívětivých nezbytných vzorových dokumentů na úrovni ŘO.
- Existence efektivních komunikačních nástrojů (call linky, interaktivní portály) – národní úroveň / úroveň ŘO.

Schvalovací proces žádostí o podporu:

- Elektronizace různých nástrojů hodnocení investic a efektivity výdajů přímo v MS2014+.
- Nastavení jednotné (v rámci celého OP) maximální lhůty trvání schvalovacího procesu žádostí o podporu.
- Komunikace ŘO s externími hodnotiteli/žadateli přímo v systému MS2014+.

Realizace projektu, podávání žádostí o platbu, monitoring, kontroly:

- Maximální míra využití e-komunikace prostřednictvím MS2014+.
- Z centrální úrovně se předpokládá zavedení komplexního systému plánování finančních kontrol tak, aby byly minimalizovány duplicity.

Důležitým aspektem z pohledu optimalizace systému je revize podkladů, které musí být předkládány v souvislosti s procesem implementace projektů. Tato oblast je opakovaně předmětem kritiky, a přestože ji nelze v obecné rovině považovat vždy za opodstatněnou, je nutné usilovat o zjednodušení v relevantních případech a také zaměřit snahu na maximální využití moderních technologií pro zjednodušení a zpřehlednění procesů na všech úrovních. Žadatel či příjemce budou předkládat dokumenty v souladu s požadavky jednotného metodického prostředí. Informace, které lze získat prostřednictvím veřejně přístupných registrů, nebude nutné dokládat dodatečně.

Bude provedena revize množství dokumentů, prostřednictvím kterých budou předávány informace potenciálním žadatelům a příjemcům dotace. Zde je vnímám prostor pro zjednodušení nejen na straně žadatelů, ale i v rámci implementační struktury a využívané dokumentace. Všechny metodické pokyny vytvořené v rámci jednotného metodického prostředí budou zohledněny v dokumentech sloužících k implementaci OP ŽP 2014-2020. Další opatření ke snížení administrativní zátěže příjemců budou souviset zejména s elektronizací procesů a postupů v rámci MS2014+ od zahájení programového období: elektronizace dokumentace projektu předkládané v rámci schvalovacího procesu projektů (s výjimkou rozsáhlé projektové dokumentace, kdy je pro žadatele/příjemce účelnější předložit listinnou podobu), jasné a přehledné uživatelské prostředí, snížení administrativní zátěže žadatelů i pracovníků Řídícího orgánu formou elektronických formulářů (elektronické formuláře všech stupňů žádostí) a systému elektronického podepisování platné dokumentace, kvalitní a přesné systémy statistického sledování projektů a jejich výstupů, systemizace sledování hodnocení předkládaných projektů formou jejich umístění v konkrétních hodnocených stavech,

logická provázanost jednotlivých dílčích kroků, existence komunikačního kanálu pro jasnou a rychlou spolupráci s příjemcem.

Administrativní zátěž pro příjemce může mít i věcný přesah. Na základě dlouhodobých zkušeností je možné identifikovat zásadní nedostatky v oblasti adekvátního postupu některých příjemců při implementaci projektů. V konkrétních případech lze indikovat objektivní příčiny, jako např. posuzování zadávacího řízení na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ale výjimečné nejsou ani případy, kdy lze skutečně identifikovat zásadní nedostatky na straně příjemců dotace.

Řídící orgán předpokládá předem stanovit transparentní pravidla pro příjemce z pohledu nutnosti plnění milníků implementace projektů, které žadatel definuje v rámci předloženého harmonogramu realizace. Spoluprací s příjemci tak bude dosaženo optimálního stavu realizace programu.

S tématem snižování administrativní zátěže souvisí také několik cílů spjatých se stabilizací administrativní kapacity. Díky maximálnímu důrazu na snížení fluktuace zaměstnanců implementační struktury a jejich systematickému vzdělávání by mělo dojít ke zvýšení kvality prováděných aktivit vůči žadatelům a příjemcům.

Opatření směřující se snižování administrativní zátěže musí zároveň umožnit důsledné dodržení všech nutných kroků pro vytvoření efektivního kontrolního systému.

11 Horizontální zásady

11.1 Udržitelný rozvoj

Operační program Životní prostředí 2014-2020 se zaměřuje na významné výzvy a potřeby společnosti, které nejsou pokryty jinými operačními programy nebo jinými intervencemi. Zároveň však OPŽP 2014-2020 významnou měrou naplňuje i oblasti udržitelného rozvoje jako jsou ekonomické a sociální požadavky. OP ŽP 2014-2020 pomáhá nejen snižovat zdravotní rizika související s negativními faktory životního prostředí, ale podporuje i vznik nových pracovních míst, zavádění nových technologií a podporuje odvětví s vysokou mírou přidané hodnoty.

Samozřejmě nejvýraznějším faktorem, který OP ŽP 2014-2020 zajišťuje v rámci podporovaných aktivit, je právo na příznivé životní prostředí člověka, motivuje k inovacím a významnou měrou se podílí na hospodářském rozvoji České republiky.

Operační program se opírá o soubor principů, z nichž nejvýznamnější je princip úcty k lidskému životu, přírodě a civilizačním a kulturním hodnotám. V souladu s principem pozitivní ekonomické stimulace by měl přispívat k tvorbě pozitivního ekonomického prostředí a stimulovat ekonomické i právní subjekty v oblasti životního prostředí k žádoucím aktivitám. Vynaložené náklady na jednotlivé cíle by měly vyvolat optimální účinek. Aktivity v každé jednotlivé ose, cíli, by měly přihlížet k dopadům do ostatních oblastí s cílem nalézt jejich vzájemnou rovnováhu v ekonomických, sociálních a environmentálních aspektech činností. Dále respektuje princip předběžné opatrnosti, prevence, která se opírá o zkušenost, že prevence je obecně schůdnější a finančně méně náročná než náprava. V případě variantních řešení respektuje taková opatření, která vyvolají příznivé přímé či vedlejší efekty ve všech strategických rozměrech a cílech programu. Respektuje princip právní i ekonomické subsidiarity, umožňuje naplňování principů udržitelného rozvoje subjektům odborné a občanské veřejnosti, a to na základě Strategického rámce rozvoje České republiky.

Veřejná správa by měla být zaměřena na uplatňování udržitelného rozvoje, koordinovaného na všech úrovních. V municipalitách postupovat systémově a využívat místní Agendu 21 (viz 7. EAP, priorita 8, posílit udržitelnost měst EU).

Operační program uplatňuje princip partnerství, vztahy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty musí být založeny na bázi partnerství, nikoliv na jiné bázi. Princip otevřenosti a transparentnosti, exaktnosti, uváženého přijímání ekologických závazků, ekosystémového přístupu, vychází z předpokladu naplňování principu „znečišťovatel platí“, princip minimalizace znečištění (rizika) u zdroje a princip substituce.

Výrobky a služby by měly být všude, kde je to technicky možné a ekonomicky schůdné, zajišťovány při co nejmenších nárocích na materiály a energie. Všude, kde je to technicky a ekonomicky schůdné, by měly být materiální a energetické potřeby satureovány pomocí obnovitelných zdrojů. Přispívá k oddělení ekonomického růstu od negativních dopadů na životní prostředí (decoupling), k principu prevence vzniku odpadů a jejich recyklace (využívání odpadů jako druhotných surovin), k principu postupného preferování intenzivního rozvoje společnosti ke kvalitě před rozvojem extenzivním, principu generační zodpovědnosti za

zachování a předání základních přírodních, kulturních a civilizačních hodnot, obnovy a údržby kulturní krajiny a komplexního řešení zabezpečení souladu přírodních, civilizačních a kulturních hodnot. Principem je rovněž minimalizace zdravotně rizikových emisí do všech složek životního prostředí včetně vnitřního prostředí.

11.2 Rovné příležitosti a zákaz diskriminace

Zákaz diskriminace v souladu s českým i evropským právem a podpora rovných příležitostí žen a mužů jsou základními principy realizace OP ŽP 2014-2020 a budou respektovány a podporovány ve všech prioritních osách a investičních prioritách. Řídicí orgán OP ŽP 2014-2020 zajistí, na základě zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod a na základě Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, žadatelům rovné podmínky pro získání podpory, bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, národnost, náboženské vyznání, víru či světový názor, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. Při přípravě, koncipování, průběhu i provádění operačního programu je dbáno na rovné zacházení a rovné příležitosti pro veškeré zájmové, cílové i ohrožené skupiny nejen s ohledem na zajištění přístupu k financování, ale i s ohledem na potřeby jednotlivých cílových skupin a s ohledem na zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. Řídicí orgán při implementaci programu zajistí maximálně otevřenou komunikaci a spoluprací se všemi relevantními skupinami. Tyto principy budou sledovány při realizaci jednotlivých projektů. Všechny projekty se budou řídit nediskriminačními přístupy.

V rámci OP ŽP nebudou podporovány takové projekty, které by negativně ovlivňovaly princip rovných příležitostí. Princip rovných příležitostí bude ze strany Řídicího orgánu OP ŽP 2014-2020 zajištěn i na úrovni partnerství. Řídicí orgán bude dbát na to, aby v Monitorovacím výboru byly dodržovány zásady rovných příležitostí.

11.3 Rovnost mezi muži a ženami

Problematika rovných příležitostí žen a mužů je koncepčně podrobně upravena v Rezortní strategii rovnosti žen a mužů na léta 2016 – 2020, která si klade za cíl především institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů na MŽP a v rámci rezortních organizací, zajistit vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích v rámci MŽP a sladování pracovního, soukromého a rodinného života s výkonem práce/státní služby v rezortu MŽP.

Při přípravě, koncipování, průběhu a realizaci OPŽP 2014-2020 je dbáno na rovné příležitosti pro ženy a muže. Operační program Životní prostředí respektuje „Rezortní priority při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže“, které jsou každý rok aktualizovány a uveřejněny na webové stránce MŽP. V rámci těchto priorit jsou ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 relevantní zejména následující:

- Zohledňovat v rámci relevantních dotačních programů téma rovných příležitostí pro ženy a muže.
- Dodržovat rezortní koncepci rovnosti žen a mužů na léta 2016 -2020.

12 Seznam zkratek

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BaP	benzo(a)pyren
BAT	Nejlepší dostupné technologie
BRKO	Biologicky rozložitelné komunální odpady
BRO	Biologicky rozložitelné odpady
BSK	Biologická spotřeba kyslíku
CAMx	Comprehensive air quality model
CEB	Česká exportní banka
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
CLP	Nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení (CLP z anglického classification, labelling and packaging) látek a směsí
CNG	Stlačený zemní plyn
CO₂	Oxid uhličitý
CZT	Centralizované zásobování teplem
CZV	Celkové způsobilé výdaje
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
ČSÚ	Český statistický úřad
EAP	7. Akční program EU pro životní prostředí
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Evropská banka pro obnovu a rozvoj)
EDS/SMVS	Evidenční Dotační Systém/ Správa Majetku ve Vlastnictví Státu
EEA	European Economic Area
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská Komise
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument (Evropský nástroj sousedství a partnerství)
ENRF	Evropský námořní rybářský fond

ENVI	Environmentální indikátory
EO	Ekvivalentní obyvatelé
EPC	Energetické služby se zárukou (Energy Performance Contracting)
ES	Evropské společenství
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská Unie
EU ETS	The EU Emissions Trading System
EVO	Energetické využití odpadů
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FAIRMODE	Forum for AIR quality MODElling
FP7	Seventh framework programme
FS	Fond soudržnosti
FTE	Full -time equivalent (míra zapojení či kapacita zatížení pracovníka)
GAINS	Model The Greenhouse Gas and Air Pollution Interactions and Synergies
GHS	Globálně harmonizovaný systém klasifikace a označování chemikálií
GMES	Global Monitoring for Environment and Security (Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)
HDP	Hrubý domácí produkt
hm.	Hmotnost
HNV	High nature value – území s vysokou přírodní hodnotou
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River
IIASA	International Institute for Applied Systems Analysis
INI	Mezinárodní iniciativa
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe (Infrastruktura pro prostorové informace v Evropě)
IPPC	Integrovaná prevence
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrované územní investice
Kč	Česká koruna
KO	Komunální odpad
LHP	Lesnický hospodářský plán
LIFE	Evropský finanční nástroj podporující projekty zaměřené na ochranu přírody a životního prostředí v Evropské unii

LPG	Liquefied Petroleum Gas (zkapalněný ropný plyn)
LVS	Lokální výstražné systémy
MAS	Místní akční skupiny
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
min.	minimálně
MKOD	Mezinárodní komise pro ochranu Dunaje
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPIN	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSK	Moravskoslezský kraj
MS2014+	Monitorovací systém 2014+
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZdr	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
N	Dusík
NAPEE 2011	Národní akční plány energetické účinnosti ČR
Natura 2000	Soustava chráněných území evropského významu
NH₃	Amoniak
NIKM	Národní inventarizace kontaminovaných míst
NNO	Nestátní neziskové organizace
NO	Nebezpečný odpad
NO_x	Oxidy dusíku
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka (Northern Periphery Programme)
NPR	Národní přírodní rezervace
NZÚ	Nová Zelená úsporám
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP D	Operační program Doprava

OH	Odpadové hospodářství
OPP	Obecná předběžná podmínka
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP PPR	Operační program Praha-pól růstu ČR
OP R	Operační program Rybářství
OP TP	Operační program Technická pomoc
OP VVV	Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OP ŽP 2014–2020	Operační program Životní prostředí 2014-2020
OP Z	Operační program zaměstnanost
OZE	Obnovitelný zdroj energie
P	Fosfor
PAH	Polyaromatické uhlovodíky
PCB	Polychlorované bifenyly
PD	Programový dokument
PM₁₀ , PM_{2,5}	Polétavý prach
PO	Prioritní osa
POH ČR	Plán odpadového hospodářství ČR
POP´s	Perzistentní organické znečišťující látky
POVIS	Povodňový informační systém
PRV	Program rozvoje venkova
PRVKÚK	Plány rozvoje vodovodů a kanalizací na území krajů
PS	Pracovní skupina
PÚ	Pozemkové úpravy
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkce lesa
PVC	Polyvinylchlorid
PZKO	Polský kulturně-osvětový svaz v České republice (Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej)
Q100	Území zaplavované při stoleté vodě
r.	rok
REACH	Registrace, Evaluace a Autorizace Chemických látek
Rio+20	Světový summit o trvale udržitelném rozvoji
ŘO	Řídící orgán

SC	Specifický cíl
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDO	Souhrn doporučených opatření
SEA	Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí ČR
SKO	Směsný komunální odpad
SO₂	Oxid siřičitý
Spal.	spalovací
SR	Státní rozpočet
SRR ČR	Strategie regionálního rozvoje České republiky
SSR	Společný strategický rámec
SW	Software
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TC	Tematický cíl
TEN-T	Transevropská dopravní síť (Trans-European Transport Networks)
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚSES	Územní systém ekologické stability
UV	Usnesení vlády
VHI	Vodohospodářská infrastruktura
VOC	Těkavé organické látky
VP	Veřejná podpora
VÚV T. G. M.	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka
VVI	Veřejné výzkumné instituce
VÚ	Vodní útvar
VZ	Veřejné zakázky
WaM	Scénáře s dodatečnými opatřeními
WHO	Světová zdravotnická organizace
WM	Scénáře s opatřením
ZEVO	Zařízení k energetickému využití odpadů
ZCHD	Zvláště chráněné druhy

ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZS	Zprostředkující subjekt
ŽP	Životní prostředí

13 Samostatné prvky

13.1 Velké projekty, které mají být během programového období realizovány

Tabulka č. 88: Velké projekty

Název projektu	Předpokládané způsobilé realizační náklady (mil. Kč)	Předpokládaná výše podpory (%)
Prioritní osa 1:		
Dostavba kanalizace v Brně II	1 919	64

13.2 Výkonnostní rámec pro operační program

Tabulka č. 89: Výkonnostní rámec operačního programu rozdělený podle fondu a kategorie regionu (shrnující tabulka)

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionů	Ukazatel nebo klíčový krok provádění	Měrná jednotka	Milníku pro rok 2018	Konečný cíl (2023)
Prioritní osa 1	FS	Není relevantní	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	141 252 782	902 241 972
Prioritní osa 1	FS	Není relevantní	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	osoby	22 000	278 330
Prioritní osa 1	FS	Není relevantní	Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV	ekvivalentní obyvatelé	20 000	377 439
Prioritní osa 2	FS	Není relevantní	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	83 384 420	623 615 954
Prioritní osa 2	FS	Není relevantní	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	20 000	89 694
Prioritní osa 2	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	0	54
Prioritní osa 2	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	-	46 181 773

Prioritní osa 3	FS	Není relevantní	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	80 060 940	512 624 758
Prioritní osa 3	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	4 288 478	18 457 590
Prioritní osa 3	FS	Není relevantní	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů	t/rok	100 000	300 000
Prioritní osa 3	FS	Není relevantní	Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů	t/rok	100 000	400 000
Prioritní osa 3	FS	Není relevantní	Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztažená k určitému datu	m ²	50 000	500 000
Prioritní osa 3	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Vybudovaná nebo rekonstruovaná zařízení	zařízení	5	24
Prioritní osa 4	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	21 800 000	457 347 140
Prioritní osa 4	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	327	32 154
Prioritní osa 5	FS	Není relevantní	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	93 638 525	530 079 039
Prioritní osa 5	EFRR	Není relevantní	Celkové certifikované způsobilé výdaje	EUR	3 714 745	81 336 892
Prioritní osa 5	FS	Není relevantní	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	350 000	1 348 200
Prioritní osa 5	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	0	146 386
Prioritní osa 5	EFRR	Méně rozvinuté regiony	Počet podpořených projektů energeticky efektivní výstavby	ks	6	21

13.3 Seznam příslušných partnerů zapojených do přípravy operačního programu

Seznam členů Platformy MŽP 2014-2020	
Organizace	
1.	Asociace krajů České republiky
2.	Asociace poskytovatelů energetických služeb
3.	Centrum pro dopravu a energetiku
4.	Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze
5.	Česká asociace odpadového hospodářství
6.	Česká bankovní asociace
7.	Českomoravská konfederace odborových svazů
8.	Česko-Moravsko-Slezská Asociace společenství vlastníků jednotek
9.	Český hydrometeorologický ústav
10.	Český statistický úřad
11.	Český svaz ochránců přírody
12.	Daphne - Institut aplikované ekologie
13.	Generální sekretář pro dopravu a životní prostředí
14.	Hnutí Duha
15.	Hospodářská komora České republiky
16.	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů
17.	Magistrát hlavního města Prahy
18.	Ministerstvo dopravy
19.	Ministerstvo financí Platební a certifikační orgán
20.	Ministerstvo obrany
21.	Ministerstvo práce a sociálních věcí - Sekce náměstka ministra pro EU, mezinárodní spolupráci, sociální začleňování a rovné příležitosti
22.	Ministerstvo pro místní rozvoj
23.	Ministerstvo průmyslu a obchodu
24.	Ministerstvo spravedlnosti
25.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
26.	Ministerstvo vnitra
27.	Ministerstvo zdravotnictví
28.	Ministerstvo zemědělství
29.	Národní síť místních akčních skupin
30.	Občanské sdružení Rezekvítek
31.	Poslanecká sněmovna parlamentu - Výbor pro životní prostředí
32.	Sdružení místních samospráv České republiky
33.	Sdružení oboru vodovodů a kanalizací
34.	Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v České republice
35.	Senát Parlamentu - Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

36.	Společnost EKO-KOM, a. s.
37.	Svaz dopravy České republiky
38.	Svaz měst a obcí České republiky
39.	Svaz podnikatelů ve stavebnictví v České republice
40.	Svaz průmyslu a dopravy
41.	Svaz vlastníků půdy
42.	Svaz vodního hospodářství
43.	Šance pro budovy
44.	Úřad vlády České republiky - Sekce pro evropské záležitosti
45.	Úřad vlády České republiky - Sekce pro lidská práva
46.	Veřejný ochránce práv
47.	Vysoká škola ekonomická
48.	Zástupce Národní ekonomické rady vlády, zpracovatel tematického okruhu
49.	Zelený kruh - asociace ekologických organizací